

VORANČEVE SLOVESNOSTI 79

ČLOVEK REVOLUCIJE IN KULTURE

Ko slavimo Voranca in obiskujemo njegov kraj, ne častimo samo pisateljevega spomina, ampak pijemo iz njegovih izvirov moč za boj za življenje, kakršno je videl on, prerok: svobodno brez zavrženih in pogojenih, bogato v mislih in v srcu, je zapisal Miloš Mikeln ob priložnosti, ko so na Preškem vrhu obnovljali Prežihovo bajto.

V soboto so v kraju, kjer je živel pisatelj, komunist in revolucionar Lavro Kuhar — Prežihov Voranc, odkrili spomenik iz bron, Vorančev spomenik, ki zre proti gori. Preški vrh je sedaj spomenik in park, kamor bo lahko zašel marsikateri obiskovalec. Sobotno odkritje Prežihovega spomenika je pomenilo vrh prireditve, ki so jim na Ravnah dali naslov Vorančeve slavnosti. Odkritja so se poleg številnih občanov in delovnih ljudi udeležili še Sergej Kraigher, Lidija Sentjurc, Mitja Ribičič, Josip Vidmar, Marijan Breclj, Aleš Bebler, Ljubo Jasnič in drugi. Slavnostni govornik je ob odkritju spomenika bil Mitja Ribičič, predsednik republike konference SZDL, ki je med drugim dejal: „Letošnje Prežihove slavnosti nam dajejo priložnost, da osvetlimo tudi manj znane strani v življenju in delu znamenitega pisatelja in revolucionarja, ki ga te dni slavimo. Tako bomo odkrili resnično aktualnost Prežihovega Voranca za naš čas, njegov pomen za naše nadaljne bitke in za napore pri graditvi socializma in socialistične kulturne politike. Zavedati se namreč moramo, da je življenjska pot Prežihovega Voranca v obdobju med vojnama bila in je še danes velika neznanka. To neznanka, ki je nastala zaradi življenja političnega begunca in zaradi njegovega delovanja v globoki ilegali, bomo morali še raziskovati in izsledke raziskav dopolnjevati, šele tako se nam bo prikazala vsa bogata Prežihova preteklost. A že danes lahko z vso gotovostjo izjavimo, da je bil Prežihov Voranc velika osebnost našega slovenskega in jugoslovanskega delavskega gibanja.”

Spomenik Prežihovega Voranca je delo slovenskega kiparja Stojana Batiča.

S SEJE PREDSEDSTVA SO PTUJ

Obojestranska odgovornost

Uresničevanje in utrjevanje delegatskih razmerij je v tem času srednja točka dnevnih redov sedanjih organov, tako tudi predsedstvo SO Ptuj ni izjema. Na zadnji seji so ocenjevali dosežene rezultate na tem področju. Čeprav brez analiz o delu zborov skupščine, izvršnega sveta in upravnih organov. Kot je dejal eden izmed razpravljalcev, analiza o udeležbi delegatov na sejah odborov na primer, ni pokazatelj njihove aktivnosti. Potrebno je pripraviti analitično oceno delovanja delegacij, koliko aktivno sodelujejo pri oblikovanju stališč o zadevah, ki so v pristojnosti odločanja posameznih zborov, kakšna je potrebna informacija in podobno. Ponovno so člani predsedstva potrdili, da se družbenopolitične organizacije premalo ali pa sploh ne vključujejo v delo delegacij, to pa velja tudi za predsedstvo, sekretarje zborov skupščine in za strokovne službe. Zato je potrebno sprejeti dogovor, kaj bomo spremenili kako bomo na tem področju v DPO in ostalih organizacijah delali v bodoče, da bomo odpravili nedoslednosti, ki se iz leta v leto ponavljajo. DPO si mora svoj delovni program postaviti tako, da bo sestavni del programa delegatskih skupščin in po njem tudi delati. Potrebno bo vvesti prakso rednega obravnavanja gradiva za seje delegatskih skupščin v OO ZKS, OO ZS, v mladinskih vrstah in tako dalje. Na tem pa ni pozabiti na razne strokovne službe, na samoupravne strukture, ki so sestavni del delegatskih razmerij.

Prek najširše frontne organizacije je potrebno doseči aktivno sodelovanje delovnih ljudi in občanov z delegacijami. saj morajo le-te izražati in zastopati interese in potrebe delegatske baze. Če hočemo to uresničiti, je potrebno razmejiti pristojnosti posameznih zborov in organov, upoštevati delegatske pobude. Skupščina občine je še vedno obremenjena zgolj s sprejemanjem odlokov, kar hromi delo delegacij. Zal sedaj interese de-

lovni ljudi in občanov predstavljajo zgolj delegatska vprašanja in odgovori — in če že ne gre drugače, bi moralo predsedstvo, izvršni svet in upravni organi vsaj iz teh vprašanj kdaj pa kdaj zaznati »delegatsko pobudo«, ki bi jo bilo vredno upoštevati.

Predsedstvo SO Ptuj je v tem času sredi priprav programa dela zborov za prihodnje leto. O programu bo razpravljala delegatska baza — če lahko to ob sedanjih neaktivnosti delegacij sploh pri-

čakujemo, program pa bi naj v dokončnem besedilu sprejeli na prvem januarjem zasledanju skupščinskih zborov. Ob tem je seveda potrebno upoštevati, da se ne poznamo republiškega programa. Kljub temu pa bo program dela pripravljen tako, da bo moč upoštevati sprotne aktualne dogajanja in delo zborov prilagoditi le-temu.

Predsedstvo SO Ptuj, izvršni svet, sekretarji zborov in upravni organi bodo morali v bodoče bolj spremljati delo delegacij in konferenc delegacij, se sestajati skupaj z njimi in jim pri delu pomagati. S tako metodo delovanja bi naj prispevali k aktivnemu in ustvarjalnemu delu delegatske baze, ki je zadnje čase malce preutrujena in ne opravlja tistih dolžnosti, ki jih nalagajo delegatska razmerja.

N. D.

OB 20-LETNICI SLUŽBE DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA

Služba družbenega knjigovodstva — sestavni del združenega dela

V torek, 16. oktobra so delavci službe družbenega knjigovodstva širšim Jugoslavije praznovali, saj je bil na ta dan pred 20-letji v zvezni ljudski skupščini sprejet zakon o družbenem knjigovodstvu. Obstoj take službe v našem sistemu pa je zahteval razvoj proizvodnih sil in odnosov. Sama opredelitev službe pa je zrastle iz družbenih hotenj ob veliki podpori velikega misleca in učitelja samoupravljanja, Edvarda Kardelja, da služba ne more biti zvezna, ne republiška in ne občinska, pač pa samostojna, neodvisna, skupna služba vseh delovnih ljudi, njihovih organizacij združenega dela in družbenopolitičnih skupnosti.

Med dvajsetletnim razvojem je služba postala resnična sestavina združenega dela, njegov informator, svetovalec in v končni fazi tudi nadzorni

organ, ki skrbi, da se zakonski predpisi dosledno izvajajo, vendar veliko manj prek represivnih ukrepov, vedno bolj pa prek inštruktaž in pojasnil, je med drugim poudaril na slavnostni seji ob 20-letnici službe v ptujski podružnici SDK, Ivo Granda, pomočnik direktorja podružnice.

Zato je pred delavci podružnice velika naloga, da se še bolj usposobijo za delo v korist združenega dela. Delo službe je bilo v minulih letih izredno uspešno, kljub temu, da so se srečevali z večjimi in manjšimi problemi. Posebno skrb pa so v minulem razvoju posvetili kadrovskim vprašanjem, še posebej pa vzgoji lastnega kadra.

Na slovesnosti so ob tej priložnosti pregledali dosedanje delo, službe in načrtali bodoče delo. Več o tem bodo zapisali v prihodnji številki Tednika.

MG

IZ VSEBINE

Alkoholizem — skrita bolezen? (stran 2)
Kaj odvrtača od ustvarjalnega dela (stran 3)
Kolesarji pozor! (stran 5)
Šport (stran 13)
101. rojstni dan (stran 16)

PTUJ—LENART

Krepiti medsebojno sodelovanje

Prejšnji teden so občino Ptuj obiskali člani predsedstva občinskega sveta ZSS Lenart in tako vrnili obisk ptujskih sindikalnih delavcev. Ob tej priložnosti so člani obeh predsedstev ocenili dosedanje priprave in aktivnosti na področju srednjeročnega planiranja v obdobju 1981 do 1985. Pri uresničevanju planskih dokumentov se srečujejo s podobnimi težavami. Tako na primer ugotavljajo, da so glavne pomanjkljivosti sedanjih planskih dokumentov vsebina smernic, ki ne obravnava planiranje kadrov v temeljih organizacijah združenega dela ter neusklajenost načrtovanja med temeljnimi organizacijami in krajevnimi skupnostmi.

V nadaljevanju delovnega obiska so ocenili medsebojno sodelovanje in vlogo nekaterih regijskih organov. Eni in drugi so menili, da regija nima takšne vloge kot bi jo morala imeti. Veliko se pričakuje od Gospodarske zbornice, ki bi naj »pokrila« bele lise sodelovanja med občinami podravske regije.

Še preden so si sindikalni delavci od Lenarta ogledali proizvodnjo v klavnici in tovarni močnih krmil v Mesokombinatu Perutnina Ptuj, je Ivan Jemenšek, predsednik OS ZSS Lenart izročil Janku Mlakarju spominsko darilo, člani predsedstev pa so se dogovorili za nadaljne oblike medsebojnega sodelovanja.

Besedilo in slika: zk

Na razgovoru so ocenili dosedanja prizadevanja na področju družbenega planiranja.

PRED SEJO ZBOROV SO PTUJ

TOKRAT SKUPNO ZASEDANJE

Vodje delegacij in konferenc delegacij so v preteklem tednu prejeli gradivo za skupno zasedanje zborov občinske skupščine Ptuj, ki bo 30. oktobra v dvorani Narodnega doma.

Tokrat bodo delegati obravnavali informacijo o tekočih gospodarskih gibanjih in uresničevanju resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju občine Ptuj v obdobju januar—junij 1979. Poleg tega bodo razpravljali o analizi uresničevanja družbenega plana občine v tem srednjeročnem obdobju za čas od 1976 do 1979 s prvo oceno možnosti razvoja v prihodnjem letu, na dnevnem redu pa so tudi delegatska vprašanja in odgovori.

N. D.

Viktor Avbelj v Ptuj

Včeraj je obiskal ptujsko občino Viktor Avbelj, predsednik predsedstva SR Slovenije, spremljala pa sta ga Tone Bole, član predsedstva in Franček Simonič, predsednik sveta za družbenoekonomske odnose v kmetijstvu pri predsedstvu RK SZDL.

Gostje so se dopoldan najprej pogovarjali s predstavniki skupščine občine, izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij ter s predstavniki Agisa, TGA, KK, PP, MIP, Kmetijske zadruge, kulturne skupnosti in turističnega društva. Zatem so obiskali proizvodne obrate Agisa, kasneje pa še proizvodne in predelovalne objekte v Kmetijskem kombinatu. Popoldan so si ogledali še eno izmed urejenih kmetij v občini in ptujske znamenitosti.

N. D.

mercator izbira panonija ptuj

MODNA REVIIJA

jesensko zimskih oblačil in obutve
19. oktobra 1979 ob 19. uri

ŠPORTNA DVORANA MLADIKA

SLOVENSKA BISTRICA

Iz malega gospodarstva v industrijske vode

V zadnjih nekaj letih v občini Slovenska Bistrica pospešeno razvijajo obrti in drobno gospodarstvo. Zadnje ugotovitve kažejo, da primanjkuje na območju bistrske občine predvsem šiviljske, krojaške in vulkanizerske obrti pa tudi servisov za popravila gospodinjstev in drugih aparatov, kmetijske mehanizacije, vodovodnih inštalacijskih storitev ter ključavničarstva in orodjarstva za potrebe združenega dela. Trenutno ni posebnega pomanjkanja pri gostinstvu in avtoprevozništvu.

Da bi kar najbolj pospešili predvsem razvoj deficitarnih obrti, so v lanskem letu pri izvršnem svetu skupščine občine Slovenska Bistrica imenovali posebno telo za pospeševanje razvoja drobnega gospodarstva. Prvi rezultati takšnih prizadevanj so danes že vidni, saj ugotavljajo, da kažejo organizacije združenega dela na področju drobnega gospodarstva ugodne rezultate. Nekatere med njimi pa so že celo prerastle okvire te dejavnosti in postajajo močne delovne organizacije.

Med njimi je zabeležila posebno hiter razvoj industrija avtomatike, ki je v okviru ISKRE TOZD Tovarne električnih aparatov iz Ljubljane

Nova proizvodna hala in poslovni prostori v Makolah so prinesli svetlejšo prihodnost tudi krajevni skupnosti.

v letu 1974 ustanovila v Makolah svojo poslovno enoto z okoli 20 zaposlenimi. V letih razvoja, še posebno v lanskem letu, je v njenih obratih v Makolah in Poljčanah delalo že 80 ljudi. Ko pa so bili lansko leto predani svojemu namenu v Makolah novi delovni prostori, je ta kolektiv prerasel okvire malega gospodarstva. Letos je tako iz obratov v Makolah in Poljčanah bila ustanovljena TOZD Proizvodnja programskih stikal in relejev Makole, ki se je s prek 300 zaposlenimi že uvrstila v močnejše industrijske proizvajalce na območju bistrske občine. Na osnovi razvojnega plana pa bo ta TOZD v letu 1982 zaposlovala že nad 400 delavcev. Letos bodo za okoli 30 odstotkov svoje proizvodnje tudi izvozili na tuja tržišča.

Ne samo, da so z novim kolektivom uspeli zadržati v nerazviti krajevni skupnosti Makole veliko število mladih, predvsem žensk, je delovni kolektiv odločilno pospešil tudi v ekonomski razvoj krajevne skupnosti, ki ji bo uspelo v nadaljnjem razvoju kolektiva dvigniti se iz nerazvitosti.

Podoben pot, sicer v nekoliko počasnejšem koraku, je pričel svoj razvoj delovni kolektiv za proizvodnjo plastike v Studenichah, ki se tako kot KS Makole uvršča med nerazvita območja v SR Sloveniji. V Studenichah je bila pred dobrima dvema letoma ustanovljena enota Lesne industrije Litija, ki danes deluje kot TOZD Plastika in zaposluje okoli 30 ljudi. Že v kratkem pa načrtujejo gradnjo večje proizvodne hale, ki bo zagotovila blizu 100 delovnih mest.

Med organizacijami združenega dela, ki delujejo v okviru drobnega gospodarstva v občini Slovenska Bistrica in načrtujejo hitrejši razvoj, so tudi Gradbeni servis Slovenska Bistrica, enota elektroinstalacije EMI Poljčane v Slovenski Bistrici. Velike še neizkoriščene možnosti hitrejšega razvoja malega gospodarstva pa v bistrski občini vidijo v predelavi in finalizaciji aluminija in lesa.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

Pet milijonov din za prometno preventivo

Zbor zavarovancev pri Zavarovalni skupnosti Triglav se je odločil, da del pozitivnih sredstev prometnega zavarovanja nameni prometni preventivi in prometni vzgoji najmlajših udeležencev v prometu, ki so zaradi nepoučenosti vse bolj pogosti udeleženci v prometnih nezgodah. Tako so predstavniki zavarovalne skupnosti v preteklih letih razdelili gradivo za prometno vzgojo in rumene rutice za najmlajše vsem osnovnim šolam in vzgojnovarstvenim ustanovam mariborske regije. To je prvi svetel primer skrbi za varnost otrok v prometu in upamo, ne zadnji.

JB

Priprave na 20. jubilejno kurentovanje

Odbor za pripravo 19. kurentovanja nadaljuje z delom, tako se je pred dnevi ponovno sestel, da bi razpravljali o pripravah na 20. jubilejno kurentovanje s karnevalom. Čeprav je od začetkov te velike turistične kulturne prireditve preteklo že toliko let, pa ni našla pravega mesta v okviru vsakoletnih programiranih prireditev. To bi bil tudi ključ za ugodno tešitev financiranja, saj ji tega sedaj, ko slavi 20. jubilej, ne bi mogli odreči. Z njo pridobiva ugled občina kot celota in ne samo odbor, ki prireditve vsako leto kljub številnim težavam, le organizira. Ob tem pa seveda ne bi poudarjali, da se napak v takem delu ni mogoče ogniti vse dotlej, dokler prireditev ne bo živela skozi vse leto.

Okvirni finančni predračun 20. prireditve je en milijon in petsto tisoč dinarjev. Kako jih pridobiti, o tem bo razprava v kratkem; želeli je le, da bo uspela. Za razliko od preteklih prireditev bi naj imela 20. organizacijski in častni odbor. Izšla naj bi tudi priložnostna brošura, v kateri bodo v sliki in besedi zabeležene dosedanje prireditve. Celotno prireditev pa naj bi obogatilo več prireditev, ki bodo v dneh pred osrednjo prireditvijo, ki bo 17. februarja 1980.

MG

S SKUPŠČINE TERAPEVTSKE SKUPNOSTI

Alkoholizem je skrita bolezen družbe

Po naslovu, ki ga dajemo, je, sicer pa statistike govore, da je tretja bolezen. Bolj gre za obravnavo in pomen, ki ga ima v družbi. Vsi vemo, da je alkoholik bolnik, alkoholizem je bolezen, vendar oboje smatramo za postransko zadevo. Cutimo, da je alkoholizem prisoten, kadar pa ga je potrebno obelodaniti, ga ponavadi obidem. Alkoholizem ne more biti samo medicinska, ampak je tudi družbena zadeva. Če je tako, ga mora družba tudi celovito reševati, je bilo poudarjeno na sobotni skupščini terapevtske skupnosti pri Zdravstvenem centru Ptuj—Ormož.

Začetek dela terapevtske skupnosti sega že v leto 1972. Od takrat do danes je beležila manjše in večje uspehe; nihalo pa je tudi njeno članstvo. V okviru skupnosti pa zdravljeni alkoholiki nadaljuje svoje zdravljenje na poti k popolni rehabilitaciji, kajti bolnišnično zdravljenje je le prvi korak k ozdravljenju. Prav v skupnosti pa je še kako pomembno, da se zahtevam družinske terapije, saj je le tako lahko nadaljnje zdravljenje uspešno.

Veliko težav sreča zdravljeni alkoholik pri ponovnem vračanju v delovno sredino; tu ga čakajo številne pasti, zato je izrednega pomena, da se uvrsti njegova odpornost proti alkoholizmu. Tu mu je terapevtska skupnost v

veliko pomoč; še več uspehov pa bi bilo, če bi tudi v delovnih organizacijah na tem področju več naredili. Za ilustracijo, na sobotnem srečanju terapevtske skupnosti, je sodelovala le ena predstavnik združenega dela in še ta je poročala o težavah, ki jih imajo v zvezi z alkoholizmom v delovni organizaciji. Posebej pa je poudarila potrebo, da se v delovnih organizacijah bolj organiziramo borimo proti znanemu sovražniku.

V terapevtski skupnosti si tudi želijo več obiskov iz delovnih organizacij in drugih, da jih seznanijo s svojim delom in problemi. Če bomo vsi osveščeni, bomo znali biti najučinkovitejši boj proti alkoholizmu. Številke zgovorno pokažejo, koliko v družbi izgubimo zaradi alkohola; bolj malo pa o številnih problemih v družinah, kjer vlada alkohol.

Tudi sama medicina bo morala v bodoče skupaj z drugimi storitvi več kot doslej v razreševanju problemov alkoholizma. Odločno več pa bo potrebno napraviti na področju preventivnega dela, tu je veliko možnosti, vendar smo jih doslej le malo izkoristili. Le-to pa mora biti družbeno usklajeno in mora za seboj potegniti vse odgovorne činitele, mora pa biti stalen in ne le občasen.

Jasno pa je, da spreminjajoče družbeno

stališče do problemov alkoholizma terja svoj čas. Večkrat je bilo na sobotni skupščini poudarjeno, da se bodo morale tudi subjektivne sile drugače vključevati v razreševanje problemov alkoholizma. Nekaj poizkusov je že bilo, tako so sindikati pred časom že bili med organizatorji posvetovanj o alkoholizmu, vendar večjega odziva med delovnimi ljudmi ni bilo.

V tem trenutku sicer v družbi še nismo toliko organizirani, da bi lahko preprečili alkoholizem, kljub vsemu pa je potrebno usposobiti vse že obstoječe oblike, da bo naš jutrišnji rezultat boljši kot današnji.

Prvi korak k temu je organizacija problemske konference o alkoholizmu, ki naj bi bila že v mesecu novembru, ustanovitev koordinacijskega telesa, ki naj bi v občini povezoval vse sile v organiziranem boju proti alkoholizmu in opredelitev terapevtske skupnosti. To so predlogi, ki jih je v uvodnem referatu podal dr. Mladen Simunič in jih je kasneje sprejela skupščina.

Ob tej priložnosti je več članov terapevtske skupnosti sprejelo diplome za eno, tri in več letno popolno abstinenco. Diplome je podelila Marija Pajič, ki je poleg dr. Mladena Simuniča, zaslužna terapevtka v tej skupnosti.

MG

75 let razvoja tovarne olja

SLOVENSKA BISTRICA

Pred 75 leti, točneje leta 1904, je v obrtniških delavnicah, neposredno ob potoku Bistrica v središču mesta Slovenska Bistrica, pričel takratni zasebni proizvajalec Albert Stüger proizvodnjo prve litre žganega bučnega olja. Delo je bilo sezonskega značaja, štiri do pet mesecev v letu je okoli 15 Bistričanov proizvajalo bučno olje, ki je še danes osrednji proizvod Tovarne olja v Slovenski Bistrici.

Vse večje potrebe po tem proizvodu so takratnega lastnika pripeljale do odločitve, da je leta 1922 povečal strojni park in s tem uspel povečati proizvodnjo olja od 600 na 2800 kilogramov v 24 urah. To pa je pomenilo tudi prehod iz obrtniškega na industrijsko proizvodnjo. Obdobje druge svetovne vojne je onemogočilo uvoz potrebne surovine za predelavo in pridobivanje bučnega olja, zato so pričeli z predelavo oljne repice in sončnice v jedilno olje.

Po osvoboditvi je kolektiv prešel v družbeno last. Vse do leta 1955 je proizvodnja bučnega, sončnega in repičnega olja potekala na stari način, to je z žganjem.

Aprila 1953 je tovarno povsem uničil požar, zato so se odločili za temeljite spremembe v proizvodnji. Zgradili so oddelek za ekstrakcijo, rafiniranje olj, kotlovnico ter skladiščne prostore za surovine. Zaradi hitrega porasta cen

surovin in plafoniranih cen olja se je v času gospodarske reforme ta kolektiv znašel v velikih težavah, kljub temu je z zategovanjem pasu uspel zgraditi nekatere, za normalno proizvodnjo prepotrebne objekte. Med njimi so zgradili novo kotlovnico, nekoliko kasneje so zgradili še novo zgradbo namenjeno nalivalnici olja v steklenice, ob njej pa še kompletno linijo za polnjenje in ustekleničenje jedilnega olja. Kljub sem dopolnitvam pa so potrebe po olju presegle njihove zmogljivosti. V letu 1974 so z novo rekonstrukcijo uspeli kar za enkrat povečati proizvodne zmogljivosti. V letih 1965/67 so neskladja med surovinami in cenami izdelkov, olja, privedla kolektiv v težavno gospodarsko situacijo, ki jih je povedla do sanacije.

«Nova, velika vlaganja na račun samoodpovedovanja članov našega, danes okoli 130 članskega delovnega kolektiva, so prinesla pričakovane rezultate in tako danes že lahko govorimo o uspešno izvedenem sanacijskem programu,» je povedal direktor Tovarne olja Leopold Turnšek, ko je ocenjeval današnje stanje in položaj kolektiva v občinskem pa tudi republiškem okviru, na področju proizvodnje jedilnih olj.

Prav v času uresničevanja sanacijskega programa so v kolektivu uspeli asfaltirati trans-

portne poti, vpeljana je tudi paletizacija, zgradili so objekt v katerem so dobili svoje prostore kompenzacijska postaja, tehnično vodstvo, laboratorij in družbeno prehrano, zgradili so štiri nove cisterne za surova olja v zmogljivosti 1000 ton, in še več pomembnih vendar manjših objektov in opreme.

Zagotovitev tako hitrega razvoja v zadnjem obdobju je ta kolektiv dobil tudi s pristopom v okvir proizvajalca rafiniranega olja «Zvezda» Zagreb, katerega temeljna organizacija so postali pred nedavnim. Med končnimi proizvodi tega bistrškega kolektiva so sedaj olje Zvezda, bučno olje Special in najbolj poznano olje Favorit, ki je za svojo kvaliteto prejelo že vrsto republiških in zveznih priznanj. Kot stalni proizvodi tega kolektiva pa so tudi surova tehnična olja, sača, masna kislina in sončnične luske.

Ko je spregovoril o nadaljnjem razvoju tovarne olja v Slovenski Bistrici, je direktor Leopold Turnšek poudaril, da so z dosedanjim razvojem uresničevali predvsem planske naloge srednjeročnega razvoja, predvsem pa so razvijali surovinsko bazo v neposrednem zaledju in skrbeli za posodobitev obstoječih kapacitet na višjo tehnološko in ekonomsko raven. To pa bodo tudi v prihodnjem obdobju najvažnejše naloge saj pričakujejo, da si bodo v naslednjih letih več kot polovico potrebnih surovin lahko zagotovili na območju SR

V kolektiv sem prišel, ko se je ta srečeval z velikimi težavami, vendar smo jih predvsem s skupnim delom danes že uspeli v veliki večini odpraviti; je povedal Leopold Turnšek.

Slovenije, medtem ko so jih morali do sedaj kupovati v drugih republikah. Ob tem ko večji del proizvodnje prodajo kar v Sloveniji in sosednji Hrvaški, načrtujejo v prihodnjem obdobju povečati tudi izvoz. Že sedaj izvažajo v Avstrijo, Nemčijo in na Švedsko.

Letno proizvede ta kolektiv 5 milijonov litrov olja in 300 ton sače. Samo v eni uri pa napolnijo okoli 1500 steklenic olja. Z kratkem bodo dobili opremo s katero bodo lahko napolnili tudi do 4000 steklenic na uro.

Posnetek in besedilo: Viktor Horvat

Določiti prioriteto v urejanju zemljišč

Na seji upravnega odbora samoupravne enote za upravljanje in razpolaganje s stavbnim zemljiščem pri samoupravni komunalni skupnosti občine Ptuj, ki je bila v preteklem tednu, so najprej razpravljali o programu dela na pripravi srednjeročnega in dolgoročnega plana urejanja stavbnega zemljišča v občini Ptuj. Program je izdelan tako, da vsebuje posamezne naloge, ki jih morajo izpolniti organi enote, komisije in strokovne službe samoupravne komunalne skupnosti.

Razpravljali pa so tudi o problematiki urejanja stavbnega zemljišča v občini Ptuj ter o osnutku programa urejanja stavbnega zemljišča v občini v prihodnjem letu. Upravni odbor je sprejel poročilo o problematiki urejanja stavbnega zemljišča, ki zajema cilje in bodoče naloge na tem področju in so obenem trdna osnova za izdelavo analize razvojnih možnosti.

K osnutku programa urejanja stavbnega zemljišča v občini Ptuj v prihodnjem letu so imeli člani enote več pripomb, ki jih bo potrebno v programu upoštevati, vendar bo potrebno določiti prioriteto urejanja določenih zemljišč. Posebej pa bo potrebno opredeliti vire financiranja po posameznih soseskah tako po vrsti kot po namenu.

Upravni odbor samoupravne enote za upravljanje in razpolaganje s stavbnim zemljiščem bo predvidoma na seji, ki bo še v tem mesecu obravnavala analizo razvojnih možnosti urejanja nezazidalnega stavbnega zemljišča v srednjeročnem in dolgoročnem obdobju, osnutek samoupravnega sporazuma o družbeno usmerjeni stanovanjski izgradnji soseske Rahelčja vas — Zahod in predlog programa za urejanje nezazidalnega stavbnega zemljišča v prihodnjem letu. O teh točkah dnevnega reda pa bo govorila tudi na drugi skupščini enote, ki bo v začetku novembra.

MG

Bodoče vzgojiteljice se pripravljajo za poklic

V SR Sloveniji smo se dogovorili, da bomo tudi na področju usposabljanja bodočih vzgojiteljic naredili nekatere spremembe ter jim v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi določili štiriletno obvezno šolanje s katerim si lahko pridobijo srednješolsko izobrazbo, dosedanjih peti letnik pa spremenili v tako imenovano pripravništvo — to je dokončno usposabljanje v vzgojnovarstveni organizaciji na osnovi katerega bo moč opraviti še zaključni — strokovni izpit. Ob vsem tem pa smo nekoliko preveč površno vzeli obravnavano problematiko v celoti in pozabili, da pa bodo imele nekatere občine težave — kako zagotoviti vsem tem dekletem pripravniško dobo in potrebna sredstva, ki izhajajo iz pravic pripravnika. Ptujška občina je bila vse do nedavnega v izredno težkem položaju, vseh 18 deklet pa najprej že sprejetih v vrtec, nato pa odslovljenih z obrazložitvijo, da je potrebno počakati do ureditve finančnega vprašanja. S 1. oktobrom je na veliko prizadevanje zavoda, skupnosti otroškega varstva občine Ptuj ter republiške skupnosti otroškega varstva in izobraževanja, le uspelo urediti vse potrebno in danes že vseh

18 vzgojiteljic-pripravnice opravlja svojo nadaljnjo nalogo praktičnega usposabljanja ob delu pod vodstvom mentoric in jim je s tem zagotovljen zaključek šolanja in pridobitev potrebne izobrazbe. Ni jim pa zagotovljeno delovno mesto, ker na območju ptujске občine ne odpiramo toliko novih delovnih mest vzgojiteljic, da bi vse tovaršice lahko tudi sproti zaposlili. Večina jih bo tako morala iskati delo izven območja občine k čimer bo tudi vzgojnovarstveni zavod pripomogel, da jih bo na taka mesta usmeril.

Spet smo se neposredno srečali s predpisom oziroma veljavno sprejetim republiškim programom izobraževanja vzgojiteljic, nismo pa pred tem pretehtali vseh posledic, ki jih za nekatere občine prinaša. In ptujška je bila ravno med tistimi, ki te posledice najbolj čuti in le malo je manjkalo, da bi bila ta dekleta takorekoč na cesti in bi jim nadaljnjo pot do poklica zaprla. Vendar je naša pripravilnost za nadaljnjo dogovarjanje tudi tokrat bila pravilna in uspešna, čeprav jim vključitev v opravljanje rednih del in nalog vzgojiteljice še vedno ni zagotovljena.

Ptuj bogatejši za sodoben servis

Agisova TOZD Servisi bo jutri slavila pomembno delovno zmago — namenu bodo namreč predali nove poslovne prostore, s krediti KB Maribor PE Ptuj in Zavarovalne skupnosti Triglav.

Sedemindvajset delavcev bo tako odslej delalo v boljših delovnih pogojih prav gotovo pa bodo novi prostori tudi v zadovoljstvo vseh, ki bodo potrebovali servisne usluge, saj bo delo potekalo po sodobni tehnologiji in bo nedvomno opravljeno hitreje in bolj strokovno.

Gradbena dela je opravljal Gradis in potrebno je poudariti, da so bila končana točno do dogovorjenega roka. TOZD Servisi je tako pridobila 900 kvadratnih metrov sodobnih delovnih površin, zanje pa je bilo potrebno

odšteti kar 9.4 milijona dinarjev. Poleg lastne udeležbe so si sredstva zagotovili iz občinskih rezerv, s krediti KB Maribor PE Ptuj in Zavarovalne skupnosti Triglav.

Slovesna otvoritev bo, kot je bilo že omenjeno, jutri ob 14. uri, ko bo nove prostore predal namenu najstarejši delavec v TOZD, Franc Lovrec.

Novi servisi v Ptuj (foto JB)

DRAGICA VODA, PREDSEDNICA OK ZSMS V PTUJU

Kritično o delu ptujske mladine

12. oktobra letos je minilo leto od pričetka X. kongresa ZSMS v Novi Gorici. Leto dni pa je ravno primerna doba za oceno uveljavljanja kongresnih sklepov in drugih dokumentov, ki so jih sprejeli mladi. Tisti, ki ste redno spremljali mladi ptujske mladine v aktivnosti ali v mladinskih oddajah Ptuj, bi verjetno lahko to dobro po svoje ocenili. Dragica Voda, predsednica občinske konference ZSMS v Ptuj, pa je o preteklem letu dni aktivnosti ptujske mladine uvodoma povedala:

„Če ocenjujemo eno letno delo mladine ptujske občine od kongresa do danes, lahko rečemo, da so se aktivnosti organizacije v vseh središčih občine Ptuj idejno, akcijsko in organizacijsko utrdele, hkrati pa obogatile tudi vsebino svojega delovanja. Predvsem mislim na mladinske delovne akcije, ki so imele širok obseg na nivoju občine, hkrati pa smo bili povaljeni od republiške konference ZSMS, kot eni izmed najboljših organizatorjev letošnjih republiških in zveznih brigad. Moram reči, da se mladina dosti bolj vključuje in zanima za delo na vseh področjih. Tudi v krajevnih skupnostih so popestrili svoje delo, več se vključujejo v vse akcije KS in družbenopolitičnih organizacij, vključujejo se v krajevno samoupravo in bolj delujejo na strojni SZDL. Seveda pa vsega tega ni zaslediti pri vseh osnovnih organizacijah. Krivdo bi lahko na eni strani iskali pri mladini sami, na drugi strani pa tudi v določenem nerazumevanju ostalih dejavnikov, predvsem subjektivnih v okviru KS.

Manj rožnato je stanje v delovnih organizacijah, kjer mladina delovno delo preveč forumsko. Poslovni organi mladinske organizacije še sklicujejo sestanke, medtem, ko je veliko težje dobiti skupaj vse mladino — saj si bo v temeljni organizaciji še slabše pa je na nivo-

ju delovne organizacije.

In kako ocenjujete področje idejnopolitičnega dela ptujske mladine v preteklem obdobju?

„Mislim, da je bilo idejnopolitično izobraževanje in usposabljanje članov ZSMS v preteklem obdobju preslabo. Ne mislim toliko na vodstvene strukture, ki smo jih usposabljali na raznih seminarjih, katere je organizirala občinska konferenca mladih v Ptuj, tudi ne toliko na člane organov občinske konference, kot na člane osnovnih organizacij v KS in združenem delu. Vzroki za slabše delovanje so po mojem naslednji: preslabo predavateljski aktiv, ki ga imamo na področju celotne občine, prisoten je tudi problem financiranja izobraževalne dejavnosti mladine. Pa morda ne samo mladine, ampak tudi celotne strukture v KS, če mislimo na usposabljanje ljudi za samoupravne funkcije. Da bi to stanje premostili, smo v občinski konferenci pripravili zasnovo

izobraževanja za osnovne organizacije in vse organe pri občinski konferenci. Bistvena sprememba pa bi naj bila v tem, da bi posveti posameznih področnih konferenc potekali tako, da bi uvodoma obravnavali eno od aktualnih problematik področne konference, v drugem delu pa bi potem potekali razgovori in razprave na to temo. Iz tega bi potem mladi lahko povzeli konkretne zaključke in naloge za svoje nadaljnje delo. Menim tudi, da bi se osnovne organizacije morale bolj posluževati marksističnih krožkov, ki jih sedaj ustanavljamo po KS in v šolah. V okviru teh krožkov moramo usposabljati članstvo, s tem da bomo pač morali zagotoviti predavatelje.

Tretje področje dela mladih, ki je trenutno najbolj aktualno pa je vključevanje mladine v SLO in družbeno samozastito, Dragica, kako ocenjujete to v preteklem obdobju?

„Mislim, da smo zares lahko zadovoljni z delovanjem in vključevanjem mladih v podružbljanje SLO in družbene samozastite, saj smo se mladi množično vključevali v letošnjo akcijo NNKP. Hkrati pa smo dajali velik poudarek usposabljanju mladine o tej tematiki na številnih posvetih. Tudi sodelovanje s ptujsko garnizijo in občinsko konferenco ZRVS Ptuj ter s štabom za teritorialno obrambo je bilo plodno. Vzpodbudno je tudi to, da ob 30-letnici obrambnega usposabljanja mladine skrbimo tudi za vzgojo tiste mladine, ki ni poslušala predavanj o SLO v srednjih ali poklicnih šolah, se pravi delavske in kmečke mladine. Nameravamo ustanoviti tudi pohodne enote, ki bodo ob praznikih v spomin na preteklo revolucionarno sredino, imele razne pohode. Mislim, da bodo mladi tudi to nalogo dobro opravili.“

M. Ozmeč

USPELI DELOVNI POSVETI

V preteklem tednu je bilo v ptujski občini več delovnih posvetov v okviru priprav na obravnavo 9-mesečnih poslovnih rezultatov in ocene priprav na izdelavo novih planskih dokumentov. Posveti, ki sta jih organizirala občinski svet ZSS Ptuj in komite občinske konference ZKS Ptuj, so dosegli svoj namen, saj ni bilo temeljne organizacije, ki bi ne imela svojega predstavnika.

Vsa aktivnost na posvetih pa je bila usmerjena v vsebinske in organizacijske potoke razprav 9-mesečnega gospodarjenja, ki morajo biti še posebej kritične, saj je v tem obdobju že veliko znanega o poslovanju in se lahko tudi ocenijo predvidevanja do konca poslovnega leta. Poleg tega pa je še čas, da se z določenimi ukrepi, izboljša poslovanja povsod tam, kjer se pojavljajo motnje v poslovanju. Četudi smo v obravnavah še tako kritični, nam ne bo uspelo načeti vseh problemov, nujno pa je, da se oceni oziroma analizira ustvarjeni celotni prihodek, stroški, svobodna menjava dela, svobodna menjava dela med temeljnimi organizacijami in delovnimi

skupnostmi skupnih služb samoupravnimi interesnimi skupnostmi s področja materialne in nematerialne proizvodnje, dohodkovni odnosi, delitev po delu, investicijska poraba, gibanje osebnih dohodkov in podobno.

Vztrajati je potrebno, da se razprave o 9-mesečnih rezultatih gospodarjenja prenesejo vse do sindikalnih skupin in če bi analizirali rokovnik, bi s temi razpravami že morali zaključiti. Izvršni odbori osnovnih organizacij sindikata morajo z razpravami zaključiti do 25. oktobra; šele potem o poslovanju razpravljajo delavski sveti oziroma zbori delavcev in se odločajo o začasni delitvi dohodka.

Druga tema na posvetu je bila posvečena aktivnostim na izdelavo planskih dokumentov za obdobje 1981—1985 in dolgoročno obdobja. Na splošno na tem področju v ptujski občini kasnim, vendar pa se je potrebno zavedati, da bo nujno, da se zamujeno nadoknadi in da bo potrebno strokovne službe animirati tako, da bodo naloge v roku izpolnjene. MG

S SEJE SKUPŠČINE POŽARNE SKUPNOSTI OBČINE PTUJ

Uspešno prvo mandatno obdobje

Kljub številnim težavam, ki so spremljale samoupravno interesno skupnost za varstvo pred požari, lahko štiriletna prizadevanja vodstva in delegatov ocenimo za uspešna. Takšna ocena je bila namreč podana na zadnji seji prvega štiriletnega mandatnega obdobja, preteklo sredo.

Prav uspešno in prizadevno delo je bilo vzrok, da so funkcijo predsednika skupščine požarne skupnosti občine Ptuj ponovno zaupali Simonu Pešču, za podpredsednika pa so izvolili Stjepana Čanačiča. Za predsednika zbora uporabnikov je bil izvoljen Slavko Fric, za predsednika zbora izvajalcev pa Alojz Korošec. Funkcijo predsednika izvršilnega odbora so zaupali Antonu Valentinu, izvolili pa so tudi člane izvršilnega odbora in člane v organ samoupravne kontrole.

V nadaljevanju seje so sprejeli še sklep o pristopu k pripravi srednjeročnega plana razvoja požarnega varstva za obdobje 1981—85 in sprejeli program dela v pripravi na dolgoročni plan razvoja požarnega varstva v ptujski občini.

Delegati so opozorili še na nujnost šolanja kadrov, tako da bi vsaj v vsakem gasilskem centru deloval poklicni gasilec; kar bi znatno okrepilo operativno sposobnost na terenu. Več pozornosti pa bo v bodoče potrebno posvetiti tudi opremljenosti posameznih gasilskih društev in upoštevati predpise za minimalno opremljenost le-teh.

Ob koncu se enkrat povdarimo že večkratno ugotovitev, da se delegati še vedno obnašajo premalo odgovorno. Skupščina je bila namreč tokrat sklicana že tretjič, kljub temu pa je bila udeležba delegatov v zboru uporabnikov komajda 50 odstotna. Pohvaliti pa je potrebno delegate zbora izvajalcev, ki so se izkazali z 99 odstotno udeležbo. JB

10. SEJA SKUPŠČINE OBČINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI

Predvsem o finančnem položaju

Osrednja točka zasedanja obeh zborov občinske zdravstvene skupnosti Ptuj, ki je bilo v sredo 10. oktobra, je bila obravnavanje finančnega poslovanja skupnosti v prvem polletju letos in predlogi za sanacijo stanja. Kljub temu, da je skupščina o slabem finančnem stanju razpravljala šele sedaj, ko je za nami že devet mesecev dela, je izvršni odbor skupnosti že sprejel nekatere ukrepe za sanacijo več kot milijardo in pol starih dinarjev primanjkljaja. Ukrepi, ki so jih potrdili tudi delegati, se nanašajo zlasti na zmanjševanje izdatkov za zdraviljenje izven naše regije, gre predvsem za skoraj nerazumljive izdatke ob zdravljenju v Kliničnem centru v Ljubljani. Seveda pa ob tem ne smemo ustavljati nujnih primerov, v tem primeru gre namreč za posege, ki jih lahko enakovredno in zlasti ceneje opravimo na tem območju.

Zaskrbljuje velik porast bolnišnega staleža, izostankov z dela. O tem bo morala teži beseba ob obravnavi devetmesečnih rezultatov poslovanja v delovnih sredinah, kjer ne bomo mogli mimo vzrokov za takšno stanje med katerimi so tudi slaba delovna zaščita in neprimerni delovni pogoji. Ob tem nam je že dolgo znan sezonski značaj porasta bolniških staležev (kmetijska opravila, gradnja), očitno pa za zmanjšanje le-tega premalo skrbimo. To je naša skupna naloga in ne le kontrolorjev.

Zaradi preokrajšev dogovorjenega obsega bo potrebno zmanjšati tudi odhode na klimatekta zdravljenja in zdravljenja v zdraviliščih.

Ob omenjenih ukrepih pa bo potrebno v kratkem izdelati obračun občinske zdravstvene skupnosti za devet mesecev dela, saj bomo le na podlagi teh podatkov uspešneje osvajali sanacijo stanja, kljub temu pa ni pričakovati, da bomo izgubo odpravili, saj so tudi objektivni razlogi za takšno stanje. Med njimi so delegati omenili velike dolgove zasebnih obrtnikov, izterjatve pa so običajno počasne in dolgotrajne.

Razprava na skupščini, v kateri nihče od razpravljalcev ni imel pripravljenih pismenih pripomb ali predlogov, je opozorila na preveliko strokovnost v gradivu, neurejen odnos pri vračilu sredstev od zavarovalnic v primeru nezgod, zapiranje zunanjih ambulant in podobno.

Delegati so v nadaljevanju potrdili zvišanje nadomestila osebnega dohodka za stalež daljši od šestih mesecev, nihče pa ni postavil vprašanja kako poteka realizacija tega; nadalje so potrdili pripombe na osnutek zakona o zdravstvenem varstvu, zavrnili osnutek samoupravnega sporazuma o skupnih podlagah za delitev dela med zdravstvenimi delovnimi organizacijami, ker je preveč enostransko pripravljen, obravnavali pa so tudi pripombe na samoupravni sporazum o kadrovski politiki v zdravstvu. Ob tem smo v razpravi slišali nešteto ponovljen, da bomo zdravstvene delavce, zlasti zdravnike in zdravnice, pridobili le z višjimi osebnimi dohodki in zagotovljenimi stanovanji. Tako torej zdravnike in zdravnice ima tisti, ki jim nudi boljše delovne pogoje, večje osebne dohodke in stanovanje, to mlajši seveda izkoriščajo, saj so se tega naučili od starejših kolegov. Prav bi bilo, da bi se raje bolj naučili strokovnosti. Zdravniška etika in pripravljenost za delo v manjših centrih so torej pri denarju neha. Borba manjših centrov za zdravniški kader se nadaljuje, čeprav je zajec pravgotovo v pravilnejšem kadrovanju in enotnejšem nagrajevanju v širšem prostoru.

Na skupščini je beseda tekla tudi o zapiranju zunanjih postaj, kot je to primer Trnovske vasi. Do zapore je prišlo zato, ker zunanje postaje nimajo zagotovljene minimalne higienske in tehnične pogoje, gre predvsem za pitno vodo in ustrezen vodni pritisk za zobozdravstvene ambulante. To bo potrebno urediti v okviru krajevne skupnosti.

I. kotar

SMO Z VSEM ZADOVOLJNI?

V ponedeljek so delegati družbenopolitičnega zbora občinske skupščine in člani komiteja OK ZKS Ormož na skupnem delovnem razgovoru ocenili delovanje političnega sistema v občini, s posebnim poudarkom na vlogi in nalogah ZK. Na tej priložnosti so kritično analizirali delovanje in delegatsko obnašanje vseh delegatov in zborov občinske skupščine. Ena od najpomembnejših ugotovitev glede delegatskega sistema je v tem, da nedvomno še vedno obstoji precejšen razkorak med vsebino delovanja družbenopolitičnih organizacij na eni strani ter vsebino delovanja delegatskih skupščin na drugi strani.

Druga ugotovitev, ki je bila poudarjena na je velika obremenitev delegatskih skupščin z zadevami, ki obremenjujejo razpravo v delegatski bazi in skupščini ter odraščajo člane delegacij in delegate od ustvarjalnega delovanja skupščinskemu sistemu. Gre za slabost, na katero opozarjamo že zelo dolgo, zelo malo pa je bilo storjenega za njeno odpravo. Verjetno je tudi od razlogov za to tudi v tem, da izvršni organi niso zainteresirani za spremembo obstoječega stanja, ko se na skupščino prenašajo vprašanja strokovno-upravne narave. Čeprav je res, da je preobremenjevanje delegatskih skupščin pomembno prispeva tudi zakonodaja, ki zavezuje občinske skupščine k obravnavi celotne zadeve, je mogoče tudi v okviru sedanje zakonodajne ureditve doseči pomembne „razbremenitve“ delegatskih skupščin. Takoj bi bilo treba pristopiti k poglobljenemu analizi razlogov naslednjih vprašanj: kaj je mogoče brez težav prenesti na organe državne uprave, ki naj občasno poročajo o svojem delovanju glede prenešenih zadev; kaj je mogoče prepustiti v samoupravno urejanje temeljnemu samoupravnemu skupnostim in SIS; kaj je politična aktivnost družbenopolitičnih organizacij, ki ne prepuščajo urejanje s posebnimi akti skupščin; kaj ne bi bilo več potrebno obravnavati v skupščini, ker bi se lahko poglobljeno proučevalo v okviru družbenih svetov; kaj lahko obravnava

ORMOŽ

samo eden zbor občinske skupščine (v nekaterih primerih skupaj s skupščino SIS) in ne vsi trije itd.

Delegati opozarjajo, da niso zanimive seje, kjer gre samo za formalno izglasovanje že usklajene rešitve, temveč želijo pogostejše razpravljati o vsebinskih, problemskih vprašanjih v delegatski skupščini. Seveda pa naš cilj ni le izboljšati razpravo v zborih skupščine, temveč v celotni samoupravni delegatski bazi, predvsem pa v delegacijah. Glede tega smo se premalo naučili iz izkušenj prvega mandatnega obdobja.

Če primerjamo aktivnost posameznih zborov občinske skupščine lahko ugotovimo, da so najbolj aktivni delegati v zboru krajevne skupnosti, najmanj pa v zboru združenega dela.

Čeprav je zbor krajevnih skupnosti uspešen po udeležbi, številu razprav delegatov, številu delegatskih vprašanj itd., obstoje tudi v njegovem delu pomembne slabosti. Tako na primer dobra udeležba in živahna razprava v zboru ni vedno odraz enake udeležbe in živahnosti v delegacijah krajevnih skupnosti. Poleg tega se delegati v zboru krajevnih skupnosti pogosto ukvarjajo predvsem s komunalnimi vprašanji v ožjem pomenu besede in z lokalnih pozicij ter s tem večkrat posegajo tudi v zadeve komunalne skupnosti (v katerih so uporabniki pogosto malo aktivni). Konference delegacij praviloma ne opravljajo uspešno svojih funkcij: tako pogosto predstavljajo oviro za pretok raznovrstnih interesov delovnih skupnosti, ki se vanje združujejo, ali pa le formalni sestanek za imenovanje delegata, ki se bo udeležil seje zbora. Konference delegacij se nikjer ne uveljavljajo v smislu Kardeljeve zamisli v „Smereh razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja“ (razprava

članov delegacij skupaj s predstavniki družbenopolitičnih organizacij itd.).

SAMOUPRAVNA PREOBRAZBA IN PREOBLIKOVANJE KS

V okviru SZDL so v občini vodili razpravo o primernosti teritorialne razdelitve območja občine na KS. Ob tem ugotavljajo, da je edino KS Ormož po številu prebivalstva nekoliko številnejša (4200 prebivalcev), ostale KS pa imajo od 1100 do 2400 prebivalcev. Zaenkrat še niso bile dane nobene pobude za preoblikovanje KS, očitno pa je, da bo do tega moralo priti v sedanjih KS Ormož, saj v takšni krajevni skupnosti neposredni interesi krajanov ne morejo priti do izraza. Opozoriti pa je potrebno, da delitev na mestno in primezne KS ni sprejemljiva. Drugače pa so ocene v zvezi z razvojem krajevnega samouprave ugodne.

Ob razvoju družbenoeconomičnih odnosov lahko ugotavljamo, da se TOZD in druge delovne organizacije še vedno premalo vključujejo neposredno v delo in razvoj KS. Vodstva delovnih organizacij še vedno smatrajo, da je njihova normalna povezava le vertikalno do občine in navzgor, ne pa tudi horizontalna z KS in v KS.

Osnovna ugotovitev, ki jo je potrebno izpostaviti zelo kritično je v tem, da so osnovne organizacije ZK pogosto v večji meri vezane na pobude in zadovoljitve, ki jih dobivajo s strani komiteja in konference, manj pa so aktivne v skupnostih. Še posebej pa je potrebno izpostaviti odgovornost osnovnih organizacij za delovanje delegacij in konferenc delegacij. Ta vpliv je premajhen, saj smo iz zapisnikov ugotovili, da skoraj ni osnovne organizacije ZK, ki bi vsaj enkrat letno obravnavala vprašanje delovanja delegatskega sistema. Zagotoviti je potrebno tudi večjo aktivnost in učinkovitost delovanja komunistov znotraj drugih družbenopolitičnih organizacij, posebej še v okviru SZDL.

Kaj odvrča delegate od ustvarjalnega dela?

Osrednja tema razprave na zadnji seji članov MS ZKS Maribor je bila vloga zveze komunistov v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja in njene naloge na tem področju. Tema je sodila v priprave na 5. sejo občinske komiteja ZK Ormož, ki je bila v ponedeljek, 12. oktobra.

Aktivnosti, ki so jih ob tem pripravile posamezne občine, so bile dobro premisljene in so prav zaradi konkretnih analiz stanja na področju uveljavljanja in uresničevanja delegatskih razmerij dale največ napotke za nadaljnje delo.

da bi jih odpravili. Posebno kritično so ocenili vlogo in naloge ZK v „delegatskih odnosih oziroma, kako smo v DPO zastavili delo, da bi v njih kar najbolj uveljavili delegatske odnose.“

Eden izmed razpravljalcev je ugotovil, da še vedno obstaja razkorak med vsebino dela DPO in delegatskih skupščin. Še vedno prepuščamo odločitve državnim organom, skupščine pa mnogokrat obremenjujemo z reševanjem čisto strokovnih vprašanj, ki bi jih lahko reševale za to ustanovljene službe. Še vedno nismo uspeli razmejiti pristojnosti, predvsem pa odgovornosti med skupščinami občinske in interesnih skupnosti, med izvršnim svetom in občinsko skupščino. Še vedno nismo uspeli zagotoviti — pogojev dela delegacijam — v krajevnih

S SEJE MS ZKS MARIBOR

skupnostih in v delovnih okoljih, saj običajno le-te delujejo kot „zunajni ministri“, kot je dejal Emil Rojce, izvršni sekretar CK ZKS, namesto da bi predstavljale sestavni del samoupravnih organov in družbenopolitičnih struktur v določenem okolju. In končno, vedno bolj obremenjujemo delegate z obširnimi gradivi, jih silimo zgolj v sprejemanje „od zgoraj“ ponujenih odlokov in s tem hote ali nehotе odvrčamo delegate od ustvarjalnega dela.

Ob oceni uveljavljanja ustavne vloge družbenopolitičnega zbora v občinski skupščini so člani sveta ugotovili, da v nekaterih občinah delegati DPZ še vedno ne

zasedajo ločeno od ostalih dveh zborov, običajno tudi obravnavajo ista vprašanja kot ostala zbora. Tu velja pripomniti, da za ptujsko obično tak način dela ne velja in da se vsi trije zbori običajno sestajajo na ločenih sejah in obravnavajo vprašanja iz svoje pristojnosti. Kljub temu pa ostaja nereseno vprašanje „delegatskega“ dela DPZ, saj se občinska konferenca socialistične zveze, ki je pravzaprav konferenca delegacij, niti ob najpomembnejših vprašanjih, ki jih obravnava zbor, ne sestaja.

Naloge članov zveze komunistov na področju uresničevanja delegatskih razmerij so znane, žal pa

jih ne uresničujemo. Gre za to, da na primer osnovna organizacija nikoli ali morda le redko obravnava gradivo za delegatsko skupščino, posreduje delegaciji svoja stališča, redko tudi ocenjuje delo delegatov in delegacije. In ker delegacije stoje nekako ob strani, to vpliva tudi na razvoj odnosov v TOZD in KS. Zato mora zveza komunistov koncentrirati svoje delo v delegaciji in delovati vzpodbudno ter usmerjevalno. Seveda so to spet znane ugotovitve, saj smo v teoriji razvili vse, v praksi pa te teorije ne znamo uresničiti. Zato je umestno vprašanje, koliko smo usposobljeni za uresničevanje sprejetih nalog — za sprejemanje nalog smo krepko usposobljeni!

Analize, ki so bile doslej opravljene pravijo, da je potrebno

delegata še bolj usposobiti za delegatsko delovanje, saj bo usposobljenost pogojevala tudi dajanje pobud iz baze; morda bomo potem opustili razreševanje nekaterih vprašanj zgolj po izvršni poti. Vendar, aktivnost vsakega posameznika je odvisna tudi od njegove zavesti, od njegove pripravljenosti k sodelovanju, odločanju...

Člani medobčinskega sveta so se dogovorili, da bodo občinske organizacije ZKS v Mariboru, Ormožu, Ptuj, Slovenski Bistrici in v Lenartu v letošnjem letu celovito ocenile delovanje delegatskih skupščin, organiziranje in delovanje upravnih organov in raznih strokovnih služb. V oceni pa naj ne bodo nakazane le pomanjkljivosti, nedoslednosti ter nepravilnosti temveč predvsem konkretne odločitve o spreminjanju stanja tam, kjer je to potrebno. To pa ni le naloga zveze komunistov, temveč vseh subjektivnih sil v naši družbi. N. D.

TEDNIKOV POGOVOR Z ANTONOM PURGOM

Turizem še izven usmerjenih družbenih stikov

Govorimo, turizem je naša perspektiva, delomo pa nasprotno. Razpolagamo z velikimi naravnimi zakladi, drugimi lepotami, privlačnimi za turista, vendar to ni turizem; turizem je veliko več. Manjka nam vrsta spremljajočih objektov, v katerih bo gost prebival in se tudi zabaval, iskal svojo sprostitve. Koliko bi lahko samo pridobili v ptujski občini, če bi turistu znali ponuditi tisto, kar imamo. Pa se vedno ustavi pri pomanjkanju nočitvenih zmogljivosti; tu pa samo tarnanje ne bo pomagalo. Imamo več muzejskih zbirk, pa še te so v zadnjem obdobju skrite obiskovalcem ali pa jih gostom ne znamo ponuditi. Prihajajo ljudje od blizu in daleč in govore, kako smo lahko ponosni na svojo kulturno dediščino, ali jo znamo ceniti? Se, ko jo zagledamo na straneh tujega časopisa ali revije, nas stisne pri srcu in rečemo, pa smo res bogati.

Pa ni naš namen, da bi samo »filozofirali« in iskali luknje, želeli bi le spomniti, da smo za turistični sloves odgovorni prav vsi, vsak po svojih zmogljivostih.

Kako pa je s turizmom in ostalimi spremljajočimi dejavnosti v ptujski občini, o tem smo se pogovarjali z Antonom Purgom, dolgoletnim priznanim turističnim delavcem, ki opravlja vrsto pomembnih funkcij v turističnih organizacijah v občini, republiki in federaciji, seveda poleg rednega dela v poslovni enoti KB Maribor v Ptuj. Ob tej priložnosti smo mu zastavili več vprašanj.

KATERE SO OSNOVNE ORIENTACIJE RAZVOJA TURISTIČNEGA GOSPODARSTVA V SR SLOVENIJI? PODRAVSKE REGIJE IN KONKRETNO V PTUJSKI OBČINI?

»V srednjeročnem planskem obdobju 1976-1980 je SR Slovenija uvrstila turizem med prednostne dejavnosti zaradi njegove izvozne komponente, ki prispeva k izravnavanju naše plačilne bilance. Zato je v načrtu predvideno, da bo tuji turizem rasel letno po povprečnem stopnji 5 odstotkov (število tujih nočitev), devizni priliv pa po stopnji 8 odstotkov letno. Za realizacijo tako planiranega razvoja bi bilo potrebno v SR Sloveniji povečati nočitvene zmogljivosti letno za okrog 2.400 ležišč. Število nočitvenih zmogljivosti naj bi se večalo tudi v podravske regije, predvsem pa na Pohorju, v Mariboru in v Ptuj. Na mariborskem mestnem območju je bila predvidena izgradnja večjih nočitvenih zmogljivosti in specializacija gostinskih obratov. Večji posegi so v načrtu tudi za potrebe stacionarnega turizma na Pohorju na podlagi take vsebinske zasnove, ki bi zagotovila celoletno sezono.

Družbeni plan občine Ptuj za obdobje 1976-1980 pa predvideva dokončanje graditve začetih turističnih objektov kot so: Ptujske toplice in motel v Podlehniku ter začetek gradnje novega hotela v Ptuj in obrata za družbeno prehrano.

DOSEDANJI RAZVOJ KAŽE VELIKA ODSTOPANJA OD PLANSKIH PREDVIDEVANJ. ZAKAJ JE TEMU TAKO?

»Podatki prvih treh let planskega obdobja kažejo, da se načrti republike, podravske regije in ptujske občine ne uresničujejo po obsegu in dinamiki, kot je bilo predvideno. Razvoj turističnega gospodarstva gre sicer po planirani poti, toda izvajanje nekaterih bistvenih pogojnih nalog zaostaja, kar hromi razvojne ambicije turističnega gospodarstva in zaviralno vpliva na uresničitev srednjeročnega razvojnega programa.

Planiranega števila tujih nočitev ne dosegamo. V SR Sloveniji jih je za 8 odstotkov, v podravske regije pa za 6 odstotkov manj, kot je bilo predvideno. Zaradi tega je bilo ustvarjenega le okrog 90 odstotkov planiranega deviznega priliva. Domači turizem, ki je bil pri načrtovanjih v primerjavi s tujim turizmom zastavljen, pa je načrt presegel zlasti na območju

ptujske občine po zaslugi novih nočitvenih zmogljivosti v motelu Podlehnik.

V prvih treh letih tega srednjeročnega obdobja tudi investicijska aktivnost ni dosegla predvidenja. Iz analize ocene izvajanja srednjeročnega načrta je razvidno, da bo sedanji srednjeročni načrt investicijske izgradnje realiziran le 50 odstotno, ker niso zaživele nove oblike združevanja sredstev. Ko ugotavljamo vzroke, je potrebno povedati, da so bili pogoji za izvedbo planiranih posegov slabi. Dogovor o temeljih družbenega plana Jugoslavije, ki se nanaša na ukrepe za krepitev

Turist biro v Ptuj

reprodukcijske sposobnosti ter izboljšanja pogojev gospodarjenja, ni bil v celoti realiziran.

Ekonomski položaj gostinstva in turizma je v primerjavi z ostalim gospodarstvom zelo slab. Ustvarjeni dohodek na zaposlenega, ki je obenem kazalec uspešnosti gospodarjenja in produktivnosti dela, je nižji kot v celotnem gospodarstvu. Prav tako je nižja stopnja akumulativnosti in reprodukcijske sposobnosti, ki znaša 1,7 za gostinstvo, 1,1 za hotelstvo, za celotno gospodarstvo pa znaša 2,9. Delež akumulacije v čistem dohodku znaša za gospodarstvo 11,1 odstotka, v gostinstvu pa le 7,1 odstotek. Možnosti razvoja panoge z lastnimi sredstvi so močno zmanjšane zaradi visoke stopnje zadolženosti. Tak položaj ima za posledico tudi zaostajanje osebnih dohodkov za povprečjem drugih panog in to za 12 odstotkov, kar ustvarja še težje kadrovske probleme kot v drugih dejavnostih.

Vzroki za tak ekonomski položaj in s tem za splošno zaostajanje

za planskimi predvidevanji so sistemske in subjektivne narave. Med prvimi izstopa neurejen sistem izvoznih stimulacij in nedodelan sistem financiranja razširjene reprodukcije. Med subjektivnimi razlogi pa je bistvena nizka kakovost storitev, slaba izvenpenzijska ponudba ter velika razdrobljenost gostinskih in turističnih organizacij, kar ima vse skupaj za posledico neustrezno izkoriščenost zmogljivosti, nizko strukturo gostov in skromno turistično potrošnjo.

Eden poglavitnih vzrokov za relativno in absolutno zaostajanje turističnih dosežkov v podravske regije in še posebej v ptujski občini, je nedvomno poslovna razdrobljenost gostinstva ter izredno počasen razvoj dohodkovnega oziroma poslovnega sodelovanja. Integracijski procesi v turizmu so bolj malo prispevali k enotnejšemu in učinkovitejšemu opravljanju turističnih storitev, ker so integrirane organizacije obdržale dejanski položaj delovne organizacije in med njimi ni izvedeno združevanje dela in sredstev niti druge oblike sodelovanja na podlagi skupnega dohodka. Ob teh dejstvih je zamen pričakovati, da bi združili skupne poslovne interese družbenega gostinstva, turističnega posredovanja, potniškega prometa, dela trgovine, dela kmetijstva in drugih, ki imajo skupen interes za

posredovanje in pospešeno organiziranje v turistično poslovno skupnost.

Turistično gospodarstvo predstavlja pomembno gospodarsko dejavnost, če ga pravilno poznamo. Uspeh turizma se ne odraža samo v bilancah gostinskih in hotelskih organizacij. Turizem ima velik mnogoteran učinek in vpliva na razvoj drugih dejavnosti. Zaradi tega mu je dosego večjega prihodka na podlagi skupne turistične ponudbe. Tako stanje narekuje, da se iz dogovora o temeljih plana občine za naslednje srednjeročno zaobdobje opozori turistično gospodarstvo na hitrejšo spreminjanje družbeno-ekonomskih odnosov ter vzpodbudi organizacije združenega dela na učinkovitejšo povezovanje in pospešeno organiziranje v turistično poslovno skupnost.

TURISTIČNO GOSPODARSTVO PREDSTAVLJA POMEMBNO DRUŽBENO VEJO, KAKŠNO MESTO MU PRIPADA V DRUŽBENEM IN GOSPODARSKEM RAZVOJU OBČINE?

»Turistično gospodarstvo predstavlja pomembno gospodarsko dejavnost, če ga pravilno poznamo. Uspeh turizma se ne odraža samo v bilancah gostinskih in hotelskih organizacij. Turizem ima velik mnogoteran učinek in vpliva na razvoj drugih dejavnosti. Zaradi tega mu je

nujno potrebno zagotoviti tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju ptujske občine ustrežnejše mesto.

Analiza razvojnih možnosti občine Ptuj namreč pravilno ugotavlja, da je dosednji delež ustvarjenega družbenega proizvoda gostinstvo-turistične dejavnosti v višini 1,5 odstotkov nezadovoljiv.

Zato smernice za pripravo družbenega plana občine Ptuj za razdobje 1981-1985 nakazujejo, da se mora gostinstvo-turistično gospodarstvo osredotočiti na oblikovanje kompleksne in kakovostne ponudbe, ki mora izhajati iz značilnosti in vrednosti občine. Razvoj mora podkrepiti poslovno sodelovanje vseh dejavnikov, ki lahko vplivajo na gostinstvo-turistično ponudbo, ki bo učinkovala le z interesnim in vzajemnim združevanjem sredstev, na povečanje nočitvenih zmogljivosti, kar bo trdna osnova za predvideno 10 odstotno letno stopno rasti turizma v občini.

KAKŠNO MESTO PRIPADA TURISTIČNI ORGANIZACIJI V TURIZMU NASPLOH?

»Turistična društva in turistične zveze, ki upravičeno zaslužijo naslov turistične družbene organizacije, so imele v dosedanjem razvoju turizma pomembno vlogo. Osnovni namen in cilj turističnih društev je bil pospeševanje razvoja turizma v najširšem pomenu te besede, zasledujoč pri tem predvsem skupne in splošne interese turističnega kraja kot celote. V ta namen so turistična društva opravljala tudi določene konkretne naloge, ki jih doslej na izvozu kraja ni opravljal nihče drug, ali pa jih ni hotel, ki pa za razvoj turizma v kraju neobhodno potrebno.

Zakon o društvih ter večletne razprave in polemike na Slovenskem glede nalog združenega dela in vloge društev na področju turizma so pasivirale mnoge turistične družbene organizacije. Čeprav so in bodo v bodoče še v večji meri prav organizacije združenega dela osrednji nosilci gospodarskega in družbenega razvoja, je za turizem specifično, da njegov normalni in uspešni razvoj ni odvisen samo od agencij, prometa in nekaterih drugih, ampak v enaki meri tudi od obstoja in delovanja vrste negospodarskih dejavnikov, zdravstva, kulturnih organizacij, številnih društvenih organizacij kot so: planiska, lovška, ribiška ter druga društva.

To tudi pomeni, da turizem ni neka enovita gospodarska dejavnost, njegov obstoj in uspešen razvoj je odvisen od vseh naštetih in številnih drugih gospodarskih in negospodarskih dejavnikov, predvsem pa izvozu turističnega kraja. Za dosego tega namena so se turistična društva Ptuj, Ptujska gora, Polenšak, Gomila in Podlehnik na pobudo predsedstva občinske konference SZDL Ptuj in IS SO Ptuj združila in ustanovila Občinsko turistično zvezo Ptuj, ki opravlja vlogo koordinatorja turističnih aktivnosti v občini, dokler ne bodo zaživele poslovne skupnosti za turizem.

Turistično društvo Ptuj je s svojim članstvom najboljši poznavalec turističnega dogajanja in prostora, v katerem se turizem odvija. Zato bo s svojimi organizacijami, amaterskim in aktivističnim delom tudi v bodoče: opora upravnim telesom in samoupravnim organizacijam pri reševanju vprašanj s področja turizma, opora združenemu delu s področja turističnega gospodarstva, izvajalec splošne turistične propagande, izvajalec kontinuirane informacijske službe, organizator turističnih prireditvev in izvajalec drugih dogovorjenih nalog, ki mu jih bodo zaupale družbeno-politične skupnosti, krajevne skupnosti in združeno delo s področja turizma.

KAKŠEN JE GMOTNI POLOŽAJ DRUŠTEV IN TURISTIČNE ZVEZE?

»Materialni položaj turističnih organizacij ni zadovoljiv, ker financiranje programov društev in zvez ni sistemsko urejeno. Delo turističnih društev ni usmerjeno v zadovoljevanje osebnih ali tako imenovanih posebnih interesov svojega članstva, kot je toobičajno pri drugih društvih, ampak

Anton Purg

predvsem v splošno družbeno korist, to je v pospeševanje turizma. Zato financiranje programov te organizacije ni mogoče temeljiti le na članarini delovnih ljudi in občanov, ki so včlanjeni v turistično društvo.

Položaj turističnih društev se je zlasti poslabšal po letu 1975, ko je občinski proračun ukinil dotacije. Nekatera društva so ohromela ali celo prenehala s delovanjem, nekatera pa si ustvarjajo dohodek s prireditvami. (Polenšak in Gomila). Turistično društvo Ptuj pa si zagotavlja najnujnejša sredstva s turističnim posredovanjem in drugimi drobno-gospodarskimi dejavnostmi, ki jih opravlja turistično informacijski biro društva.

V nekaterih krajih oziroma turističnih društvih financirajo informacijsko službo in splošno turistično propagando s turistično takso, ki jo nekatere občine delno ali v celoti namensko odstopajo turističnim društvom in organizacijam, nekatere občine pa uporabljajo turistično takso za splošno potrošnjo v okviru proračuna.

V ptujski občini se je finančni položaj turističnih organizacij nekoliko izboljšal šele v letu 1979 z namensko usmeritvijo turistične takse. Občinska turistična zveza bo zbrana sredstva turistične takse uporabila delno za kritje stroškov izdaje barvnega turističnega prospekta, ki je v pripravi. Poleg novega turističnega prospekta ima občinska zveza v programu za prihodnje leto tudi izdajo turističnih informacij o kompletni turistični ponudbi s koledarjem pomembnejših prireditvev. Zaradi tega pričakujemo, da bo skupščina občine Ptuj tudi v letu 1980 in v naslednjih letih odstopila dohodek od turistične takse zvezi za financiranje splošne turistične propagande.

MESTO TURISTIČNE INFORMACIJE IN SPLOŠNE PROPAGANDE V TURIZMU. S ČIM RAZPOLAGAMO V OBČINI IN KAKŠNE NALOGE IMAMO V ZVEZI S TEM?

»Turistično ponudbo kraja ne tvorijo samo gostinske in druge gospodarske organizacije, temveč sodeluje, v turistični ponudbi kraja kot celote z vsemi svojimi prirodnimi, kulturnimi, etnografskimi in drugimi značilnostmi, navsezadnje celotno prebivalstvo. Glede na to, je turistično društvo že doslej združevalo te interese posameznih subjektov turistične ponudbe in delovala kot nepristranski in obči predstavnik celotne turistične ponudbe kraja kot celote v odnosu do turističnega povpraševanja, zlasti tudi v odnosu do javnih občil. Kulturni odnos domačega prebivalstva do turistov spada med prve turistične ponudbe oziroma delokrog »sprejema turista«. Da bi turistični kraji ptujske občine občine kolikor – tolikor zadovoljivo opravljal funkcijo »sprejemanja turistov«, si prizadevajo turistična društva s predavanji in drugimi izobraževalnimi akcijami turistično vzgajati domače prebivalstvo in dvigati turistično kulturo. Tem smotom služi tudi turistično informacijski biro v Ptuj, kjer lahko dobi turist (pa tudi domačin) nepristranske in različne splošne turistične in druge informacije o vseh turističnih možnostih kraja in širše regije (na enem mestu), vse od komercialnih, kulturno-zgodovinskih informacij, spomenikov, prirodnih danosti, prireditvah in podobno.

Delovanje takega turistično informacijskega biroja ni samo v interesu turističnega Ptuja ali ptujske občine, temveč je to tudi pravica turista, da so mu takšne informacije dostopne, saj to pravico dejansko plača v obliki turistične takse na prenočitev. V okviru svoje informacijske funkcije je Turistično društvo Ptuj organiziralo v letu 1978 poseben seminar za izobraževanje lokalnih turističnih vodnikov in v ta namen usposobilo 25 oseb. V lastni režiji je izdalo načrt mesta

Ptuja, sedaj pa sodeluje z občinsko zvezo pri izdaji barvnega prospekta. Turistično društvo Ptuj skrbi za povezavo z medijami masovnega obveščanja ter neposredno organizira in financira izgradnjo oziroma postavitve orientacijskih tabel in drugih turistično informacijskih znakov.

Splošna turistična propaganda opravlja poleg komercialnih funkcij tudi rekreacijske, kulturne, vzgojno-izobraževalne, zdravstvene in ne nazadnje tudi politične in druge družbene funkcije. Zaradi tega splošna turistična propaganda ne spada samo v domeno organizacij združenega dela s področja gostinstva in turizma, temveč v domeno skupnosti vseh organizacij, ki sodelujejo pri pripravi in realizaciji turistične ponudbe določenega kraja.

Podobno stališče sta sprejela tudi predsedstvo občinske konference SZDL in Izvršni svet SO Ptuj in dala pobudo za ustanovitev odbora za koordinacijo turističnih aktivnosti pri občinski turistični zvezi Ptuj, v katerem so delegati temeljnih organizacij združenega dela s področja turističnega gospodarstva, vseh dejavnikov, ki neposredno ali posredno sodelujejo v turistični ponudbi. To pomeni, da je v Ptuj funkcija splošne turistične propagande spoznamno prenesena na turistično družbeno organizacijo, ki ji je občina v ta namen odstopila namenska sredstva v obliki turistične takse.

V RAZNIH DOKUMENTIH PREDSTAVLJAMO TURIZEM PRED PRIORITETNE RAZVOJNE NALOGE; IMAMO TUDI STUDIO O RAZVOJU TURIZMA, KI NAKAZUJE RAZVOJNE MOŽNOSTI V ENAKI MERI TUDI NA SLABO AKUMULATIVNOST TE DEJAVNOSTI NE MOREMO PRIČAKOVATI. DA BOMO V KRAJKEM URESNIČILI POSTAVLJENE CILJE? KJE DOBITI POTREBNA SREDSTVA?

»Iz smernic za pripravo srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije je mogoče povzeti, da bo turizem tudi v obdobju 1981-1985 opredeljen kot prednostna dejavnost, ki naj posebno razvija tujski in zdravstveni turizem. Večino razvojnih vprašanj pa bo moralo urejati združeno delo bodisi neposredno v temeljnih organizacijah, bodisi v raznih asociacijah, bankah in samoupravnih interesnih ali poslovnih skupnostih s samoupravnimi sporazumi v temeljih njihovih planov.

Za pospešen razvoj turizma bo potrebno razviti naslednje oblike financiranja: izgradnje turističnih objektov; združevanje dela in sredstev za skupno ustvarjanje deviznega prihodka dohodkovno sodelujočih organizacij združenega dela ob skupnem riziku in skupni odgovornosti; združevanje ustvarjenih deviz za uresničevanje skupnih razvojnih programov; vzajemno združevanje sredstev poslovnih bank za izgradnjo turistične infrastrukture in nočitvenih zmogljivosti v krajih, ki imajo pogoje za zdraviliški turizem; združevanje dela in sredstev dohodkovno soodvisnih organizacij združenega dela, ki so udeležene v turističnem prometu; udeležbo lastnih dinarskih in deviznih sredstev delovnih ljudi (zdomci), ki želijo ob primernih kreditnih pogojih investirati v turistične objekte.

Gostinske in turistične organizacije bi naj v prihodnje dobile status izvoznika. S tem jim bo omogočeno po novem zakonu o posebnih pogojih za kredite in investicije najemati bančne kredite tudi s 15-odstotno lastno udeležbo, če bodo objekti in oprema rabili v pretežni meri za nastanitev tujcev, je zaključil Anton Purg.

MG

Seja skupščine kulturne skupnosti

Ze sedmič v tem mandatu se je sestala skupščina kulturne skupnosti občine Ptuj in pri zboru uporabnikov lahko ponovno ugotovimo, da je bil komajda sklepčen — le nekaj nad 52 odstotkov delegatov je prišlo na sejo, izvajalci pa so se tokrat odzvali 100 odstotno. Po pomembnosti dokumentov za nadaljnji razvoj kulturnih dejavnosti v občini in republiki ter načrtovanih investicijah bi sicer pričakovali tudi razgibanje razpravo, ki pa je tokrat skorajda ni bilo in so bili osnutki sprejeti brez pripomb. Govore pa o okvirni usmeritvi kulturnega razvoja SR Slovenije za naslednje srednjeročno obdobje ter analizi razvojnih možnosti kulturne dejavnosti v ptujski občini z metodologijo elementov in kazalcev za pripravo in spremljanje samoupravnih sporazumov o temeljih planov kulturnih dejavnosti za naslednjih pet let.

V razpravi, ki se je nanašala bolj na dejavnost v kulturi nasploh, manj pa na predloženi dnevni red, so delegati omenili problem obiska prireditvev ob letošnjih sedmih kulturnih srečanjih, ki razen gledaliških predstav beležijo izredno slabo udeležbo. Sicer pa ni čudno, pravijo, med obiskovalci skorajda ni zaslediti kulturnih delavcev in pedagogov, kako pa naj

po tem pričakujemo obisk mladih na koncertnih in drugih prireditvah. Tudi predstavnike družbenopolitičnega življenja redko zasledimo med poslušalci. Te in podobne pripombe dajo seveda misliti in tudi vprašanje — ali naj kulturna srečanja še ostanejo, verjetno ni bilo postavljeno kar tako.

Delegat folklornega društva je sicer previdno, pa vendarle vprašal kako je z delom etnološkega oddelka pokrajinskega muzeja v Ptuj in če je trenutno na voljo strokovnjak, ki bi se s tem področjem še naprej poklicno ukvarjal. Etnološke zbirke imajo za razvoj našega turističnega prometa in folklorne dejavnosti izreden pomen in nemalokrat slišimo, da jih obiskovalcem ptujskih znamenitosti ne pokažemo. Sliši se tudi, da imamo sicer strokovnjaka, da ga plačamo, pa vendarle nima nobenih zadoležitvev. V odgovor je ravnatelj pokrajinskega muzeja dejal, da so zbirke redno odprte in da je za področje etnologije — to je za maske in opravlja celo boljše poskrbljeno kot prej. Muzej si tudi nadalje prizadeva za zbiranje etnoloških predmetov in dopolnjevanje zbirke in tudi za to, da čimprej pridobijo strokovnjaka — etnologa.

mš

Vzgoja mladih kolesarjev (foto M. Ozmec)

Na prehodu za pešce (foto M. Ozmec)

KOLESARJI POZOR! NE IZPOSTAVLJAJTE SE!

Promet iz dneva v dan narašča, naraščajo tudi prometne nezgode, vse več občanov izpolnjuje svoje najdragocenejše, v vse več družinskih nastajajo dnevi žalosti. Zakon o omejitvi uporabe in vožnje z osebnimi avtomobili in drugimi motornimi vozili, ki je bil izdan v ločnem letu, nam prepoveduje vožnjo v dojenih dneh v mesecu, zato je na cestah vse več kolesarjev — udeležencev v prometu. Nastale so tudi prometne nezgode v katerih so bili udeleženi kolesarji. Toda na žalost je odstotek udeležencev kolesarjev v prometnih nezgodah mnogo višji od odstotka povečanja kolesarjev v prometu.

Med 1. septembrom 1979 in 7. oktobrom 1979 smo opravili ogled 16 prometnih nezgod. V teh prometnih nezgodah je bilo kar 13 udeležencev kolesarjev. Posledice so strahotne: 3 mrtvi, 3 hudo in 10 lažje telesno poškodovanih. Prometne nezgode, v katerih so bili udeleženi kolesarji, so bile v večini primerov na lokalnih (stranskih) cestah in manj na magistralnih ter regionalnih cestah. Tudi na manj prometnih površinah nam preži nevarnost, če ne spoštujemo pravil vožnje in cestno prometnih predpisov. Največ prometnih nezgod se je zgodilo zaradi subjektivnega faktorja izsiljevanja prednosti na križiščih, nenadna sprememba smeri vožnje in tehnične pomanjkljivosti koles.

Kolesarji, premislite s kakšnim kolesom se boste vključili v promet. Na cestah opazimo od najmlajših do najstarejših, da uporabljajo tehnično nepopolna kolesa, nekateri tudi taka, kjer vrsto let ležala kje na podstrešju ali kakem drugem prostoru. Kako mora biti opremljeno kolo? Prednja in zadnja zavora, luč, zvonec, na zadnjem blatniku kolesa pa rdeča luč ali odsevno steklo (katadioptr), v gonikah pa odsevna stekla rumene barve, pri manjših kolesarjih pa opazimo, da kolesarji s kolesi brez blatnikov, brez zavor, luči itd. ter s tem izpostavljajo sebe, nekateri pa zaradi tega celo želijo biti v središču pozornosti. Kaj pomeni takšno

kolo v cestnem prometu? Vprašajmo se, ali so res naša življenja tako poceni?

Glede na strahotne posledice v obdobju enega meseca bomo miličniki znatno poostriili kontrolo nad kolesarji, medtem pa tudi nad ostalimi udeleženci v prometu. Tudi pešci kot nanižja kategorija udeležencev v prometu, kiso izpostavljeni v prometu, se vse premalo obnašajo samozasčitno.

Smo v jeseni, dnevi so vedno krajši, pojavlja se megla, pogoji vožnje se iz dneva v dan spreminjajo, zato se moramo tudi udeleženci v prometu obnašati tako. V sodih je začel vreti mošt, zato je pričakovati še več prometnih nezgod, kar je značilno za mesec oktober, vsaj po podatkih za nekaj let nazaj.

Kot sem že omenil, bomo še poostriili kontrolo v cestnem prometu. Kolesarje, ki bodo kolesarili brez luči od prvega somraka in do popolne zdanitve ter v megli, bomo prijavi sodnikom za prekrške, kjer bodo morali odšteti do 500.— din. vsak kolesar pa bo moral povrh kupiti še luč, jo namestiti na kolo in se s tehnično urejenim kolesom ogledati pri najbližji enoti milice. Takšen ukrep velja za osebe, nad 14 let, kaj pa za mlajše?

Starši pomagajte nam pri mlajših kolesarjih. Ne dovo lite vašemu otroku, da bo vsedel na kolo, ki ni tehnično urejeno in da ne pozna cestno prometnih predpisov. Tudi mentorje za prometno vzgojo, v osnovnih šolah in priпадnikih narodne zaščite naprošamo, da pregledujejo kolesa šoloobveznim otrokom in jim prepovedujejo vožnjo s tehnično pomanjkljivimi kolesi.

Veliko staršev, zlasti mamic, vozi svoje malčke v vzgojno varstvene ustanove na kolesih, pa nimajo zato posebej prirejenih sedežev, kot to določa 36. člen zakona o varnosti cestnega prometa. Vozijo jih kar na prtljajnikih. Ali res želite, da bo danes ali jutri vaš malček žrtel prometne nezgode?

Precej nediscipliniranosti v cestnem prometu opazimo pri mladincih. Kolesarji po cestah tako, da se dva ali celo trije vsedejo na kolo. Nekateri celo stojijo med vožnjo na prtljajnikih, na balanah, itd. ogrožajo sami sebe in druge udeležence v prometu.

Tudi pešci ne spoštujejo prometnih predpisov. Ne uporabljajo tistih površin, ki so jim namenjene, zlasti prehodov za pešce. Paziti moramo tudi kdaj stopimo na slabo označen prehod za pešce. Kmalu bo zima, prehodi za pešce ne bodo vidni, zavedati pa se moramo, da po naših cestah ne vozijo samo Ptujčani, ki bi naj poznali te površine in bi lahko preprečili nezgode zaradi voznikov ali pešcev nepredvidnosti.

V naših sredstvih javnega obveščanja v bodoče ne bi smelo biti članov, v katerih bi bili takšni zaskrbljujoči podatki. Menim, da bo manj takšnih podatkov, če se bomo obnašali bolj samozasčitno, kajti šele takrat bomo lahko opozorjali druge in tako dali vsi bistven prispevek pri izboljšanju prometne varnostne situacije v naši družbeno-politični skupnosti.

Na koncu mi dovolite, da se v imenu vseh miličnikov PM Ptuj zahvalim vsem tistim ki so dali kakršenkoli prispevek za izboljšanje varnosti v cestnem prometu, zlasti pa pripadnikom narodne zaščite, ki zelo vestno opravljajo svoje naloge pri varovanju naših najmlajših udeležencev in njihovi prometni vzgoji.

Na vse tiste, ki pa so ali nameravajo s svojimi nepremišljenimi dejanji ogroziti druge udeležence v prometu pa apeliram in jih pozivam, da poskušajo tudi oni prispevati nekaj k izboljšanju prometne situacije, da ne bomo jutri spet pisali v »črni kroniki«, da je usahnilo življenje pod pločevino na cesti zaradi takšne subjektivne krivde.

Komandir postaje milice
FRANC KOZEL

NAPREDEK NA PODROČJU ŠTIPENDIRANJA

Te dni se po občinah podravskega območja sestajajo skupne komisije podpisnic samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov. Osrednja tema razprave bo obravnavi novih vlog za štipendije v šolskem letu 1979/80, samo z območja ptujske občine je teh skupno 557, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev štipendije iz združenih sredstev glede na premoženjski cenzus. Poleg tega

bodo na sejah obravnavali še polletno poročilo o delu, posebne primere in druga sprotne vprašanja s področja svoje pristojnosti.

Iz polletne bilance prihodkov in odhodkov združenih sredstev za štipendiranje za čas od 1. januarja do 30. junija 1979 navajamo nekaj podatkov za naše območje, ki jih ilustrira naslednja tabela:

	Ormož	Ptuj	Slov. Bistrica
Prihodki in odhodki — Občine:			
I. PRIHODKI: v dinarjih			
— presežek iz leta 1978	1.931.490	2.829.703	1.981.315
— 0,5 % prispevek od OD	620.302	4.410.679	1.743.813
— vračila štipendij	11.627	61.252	22.238
— prihodki iz solidarnosti	2.360.550	2.075.866	1.185.382
Prihodki skupaj:	4.923.970	9.377.501	4.932.748
II. ODHODKI:			
— izplačilo štipendij:			
a) redne	1.973.839	5.748.841	2.237.428
b) dopolnilne	882.482	868.867	375.025
— finančni stroški	7.004	26.549	10.561
Odhodki skupaj:	2.863.325	6.644.257	2.623.014
Presežek prihodkov:	2.060.644	2.733.243	2.309.734

Podatki dovolj zgovorno kažejo, da je sredstev za štipendiranje iz združenih sredstev dovolj, potrebno je le izpolnjevati pogoje za pridobitev štipendije.

KAKO S ŠTIPENDIRANJEM IZ ZDRUŽENIH SREDSTEV

Štipendiranje iz združenih sredstev je le prehodna oblika, ki jo bomo uporabljali vse do tedaj, dokler ne bomo zagotovili takšnega drugega kadrovskega štipendij, ki nam ga narekujejo srednjeročne in dolgoročne kadrovske potrebe. To pomeni, da bo vsaka štipendija morala imeti kadrovske podlage, upoštevati pa bo treba tudi socialni vidik, da omogočimo šolanje vsem tistim učencem, ki brez štipendije tega ne bi mogli, imajo pa

nagnjenja in učne sposobnosti za uspešen študij na določenih področjih.

V praksi bo potrebno vse bolj povezovati štipendiste iz združenih sredstev s delovnimi organizacijami, ki potrebujejo tak profil kadrov za katerega se šolajo štipendisti. Dosedanja praksa namreč kaže, da tisti učenci ali študenti, ki že enkrat dobivajo štipendijo iz združenih sredstev, navadno ne iščejo več kadrovske štipendije. Zato bo usmerjanje štipendistov iz združenih sredstev v kadrovske štipendiranje moralo postati stalen proces, da bodo tako čimprej pokrite potrebe združenega dela. Prav tako bi tudi morali uveljavljati pravilo da učenci in študenti, ki iz neupravičenih razlogov zavrnejo kadrovske štipendije, izgube tudi pravico do štipendije iz združenih sredstev.

Skupen razpis kadrovskih štipendij in štipendij iz združenih sredstev prav gotovo pomeni napredek tudi pri preusmerjanju štipendistov na kadrovske štipendije. Letos je bil ta razpis objavljen že v marcu. Za štipendije iz združenih sredstev ali razlike h kadrovskim štipendijam lahko zaprosijo kandidati, katerih mesečni dohodek na člana družine v letu 1978 ni presegal 3.160 din. Šele potem, ko so za določen poklic že podeljene vse kadrovske štipendije, ki so jih razpisale delovne organizacije. SIS in drugi štipenditorji na območju občine prosilca, je lahko podeljena štipendija iz združenih sredstev.

Če se bomo dosledno držali teh načel, bodo delavci v združenem delu vse bolj postajali dejanski nosilci štipendijske politike, potrebno pa jim je zagotoviti odločilen vpliv tudi pri oblikovanju in uresničevanju dogovorjenih stališč pri zboranju in porabi sredstev za štipendiranje.

Na tem področju je v letošnjem letu že bilo nekaj narejenega. Pri obravnavi zaključnih računov za leto 1978 je bilo ugotovljeno, da je bilo lani zbranih toliko sredstev, ki bi po izračunih predvidoma zadostovala za izplačevanje štipendij iz združenih sredstev od julija do vključno decembra 1979. To potrjujejo tudi podatki iz tabele za naše območje »presežek prihodkov«. Zaradi tega so delegati skupne komisije v okviru SR Slovenije, v soglasju z občinskimi komisijami, sklenili, da začasno prenehajo z združevanjem sredstev za štipendiranje v višini pol odstotka od bruto osebnega dohodka do vključno decembra 1979. Če se bo pa proti koncu leta pokazalo, da razpoložljiva sredstva ne bi zadostovala za izplačilo štipendij v januarju 1980, bi z združevanjem sredstev pričeli že ob izplačilu OD za mesec december. To je tudi ena od oblik uresničevanja resolucijskih načel, da je treba viške sredstev vrniti delavcem v združenem delu.

Pripravi: FF

S SEJE ZDRUŽENIH AKTIVOV ZB NOV DELOVNIH ORGANIZACIJ

Še vedno odprta borčevska vprašanja

V gostišču Gorca pri Podlehniku so se v petek 12. oktobra sestali predstavniki združenih aktivov Zveze borcev narodnoosvobodilne vojske iz delovnih organizacij. To srečanje je pripravil aktiv ZB NOV iz TGA Boris Kidrič Kidričevo, katerega predsednik je Franc Vreže. O dosedanjem delovanju aktivov ZB NOV v delovnih organizacijah je povedal:

»Ti aktivni obstojajo v delovnih organizacijah že okoli 25 let, vendar niso bili javno priznani. V zadnjem času delamo na tem, da bi s samostojnim statutom opredelili vlogo in pomen naših aktivov. Inicijativa za združitve teh aktivov je bila podana pred dvema letoma, prvo skupno sejo združenih aktivov ZB NOV delovnih organizacij pa smo imeli lani v mariborskem Elkomu.

Združeni aktivni ZB NOV delovnih organizacij pa so iz jeseniške, ravenske in štorske železarne, mariborskega Elcoma in TAM-a, celjskega Izletnika, kranjske Iskre, rudnika Mežica, gozdnega gospodarstva Nazarje, Zasavskih premogovnikov in seveda iz TGA Kidričevo. Srečanje na Gorci je bilo že četrto zapovrstjo, udeležili pa so se ga skoraj predstavniki iz vseh aktivov, razen iz kranjske Iskre, Zasavskih premogovnikov in jeseniške železarne.

In kako daleč ste prišli s svojimi zahtevki in predlogi na srečanju v Gorci?

»Lahko bi rekel, da se na dnevnem redu skoraj vedno pojavljajo podobna vprašanja. Tako, kot na Ravnah junija letos, smo tudi v Gorci največ besed namenili vprašanju statusa borcev, potem zdravstvenega varstva in pokojnin, predvsem borcev po 9. septembru 1943. Ugotovili smo namreč, da se vsa ta vprašanja niso premaknila kdovekak naprej. V republiškem odboru ZB NOV Slovenije pa so nam obljubili, da bodo vsa ta vprašanja zagotovo rešili do prihodnjega leta. Mislim, da bo družba le spoznala, da je za borce, ki jih je iz dneva v dan manj, potrebno poskrbeti kolikor se le da.

Različna so bila tudi mnenja o tem, kako so upoštevani aktivni ZB v delovnih organizacijah, kakšno je vaše mnenje?

»Mislim, da bodo aktivni ZB NOV v delovnih organizacijah obstajali le še kakih 5 let. Dejstvo je, da je večina borcev — delavcev že pred upokojitvijo, veliko jih boleha, pa tudi umirajo.

morajo v današnji družbi tudi aktivne ZB NOV v delovnih organizacijah upoštevati kot družbenopolitične organizacije — enakovredne s sindikatom, ZK in mladino. Kaj menite o tem?

»To vprašanje pravzaprav ni tako tragično, kajti ZB NOV Jugoslavije in Slovenije je jasno priznana družbenopolitična organizacija. Gre po mojem bolj za organizacijska vprašanja. Predvsem za to ali naj bi bili borci v delovnih organizacijah politično organizirani v posebno politično organizacijo, kot na primer ZK. Mnenje našega predsedstva je, da so aktivni pomembni člen v

Adolf Arigler, član predsedstva republiškega odbora ZB NOV Slovenije. (Foto: M. Ozmec)

našem delovanju — le kot metoda dela, ne pa da se povsem izdvajajo iz terena in iz občine. V tem je vso bistvo problema.

Kakšno je stališče republiškega odbora ZB NOV glede številnih neresenih vprašanj borcev?

»Torej, največ se v zadnjem času ukvarjamo s socialnimi problemi v zvezi borcev. Z zadovoljstvom ugotovimo, da dandanes stanovanjskih vprašanj borcev skorajda ni več. Največ upravičene kritike je bilo na račun naše celotne zdravstvene službe. Še vedno ne funkcionira tako, da bi nekatere obstoječe probleme lahko uspešno reševali. Morda je tukaj nekaj objektivnih problemov, vendar je veliko več subjektivnih slabosti v sami zdravstveni službi. Preveč se ukvarja sama s seboj. Mnogo se govori o reorganizaciji, vse premalo pa se zdravi. Še pravi, da je bolnik kdorkoli že nekako ob strani.

Trudimo se tudi da bi zagotovili borcev čim lepšo starost. Tukaj je še odprto vprašanje domov za ostarele, ter posebno vprašanje, kako poskrbeti za borce, ki čestokrat ostanejo brez

Udeleženci srečanja združenih aktivov ZB NOV delovnih organizacij v prostorih gostišča Gorca. (Foto: M. Ozmec)

Mislim, da je dolžnost mladih, da prevzame vlogo teh aktivov v smislu oživljanja tradicij NOB.

Seje združenih aktivov ZB NOV celovnih organizacij v Gorci se je udeležil tudi Adolf Arigler, član predsedstva republiškega odbora ZB NOV Slovenije. O tem, kaj pričakujejo v republiškem odboru od teh aktivov je uvodoma dejal:

»Aktivi, katerih poročila smo poslušali, so nedvomno opravili pomembno delo v obdobju od kar delujejo. Veliko so prispevali k reševanju nekaterih perečih problemov borcev zaposlenih v delovnih organizacijah. Mnogo pa so storili tudi pri razvijanju in poglabljanju tradicij NOB, pri razvijanju SLO in družbene samozasčite. Skratka, iz vsega tega smo dobili vtis, da so borci ugodni družbenopolitični delavci, ki ne delujejo le znotraj svojih organizacij, temveč tudi v krajevni skupnosti in občini.

Dejali ste, da so borci povsem aktivni družbenopolitični delavci, na posvetu pa je bilo večkrat omenjeno in celo zahtevano, da

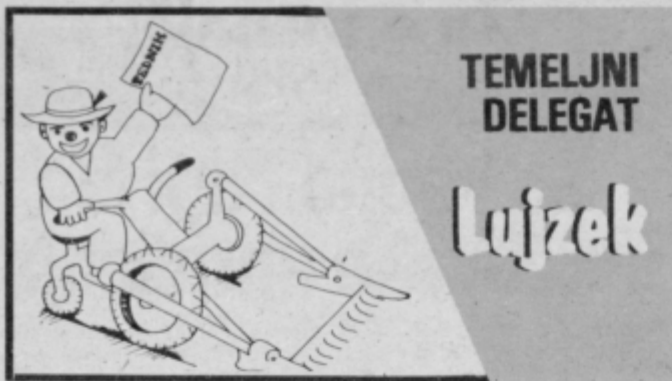
slehernega domačih in nihče za njih ne skrbi.

Na posvetu je bilo večkrat tudi omenjeno, da bi morali speljati akcijo s katero bi zmanjšali razliko med borci pred 9. septembrom 1943 in borci po tem obdobju. Kako boste ukrepali v republiškem odboru?

»To vprašanje je zelo aktualno. Bile so dane mnoge pobude in predlogi, vendar problem le ni tako preprost, kot na videz izgleda. Bistveno spremeniti sedanjo ureditev bi pomenilo angažirati ogromna dodatna družbeno sredstva. Mi v republiki, pa tudi tovariši v občinah si prizadevamo, da se vprašanja, ki zakonodajno niso urejena tako kot borci želimo, rešujejo individualno z raznimi oblikami. Seveda pa se vsi skupaj zavedamo, da moramo na tem področju storiti še veliko več.

Že iz teh dveh pogovorov je razbrati, da je še veliko problemov ki tarejo borce. Čeprav je že več kot 30 let od osvoboditve, vprašanja še zmeraj ne najdejo prave poti.

M. Ozmec

Dober dan! Drgoč man malo kajta. Na krotko si pogučimo: Kumer sen grozje v mošt sprava, že me v hribenici karuza trga, sladkorna pesa pipele no jesenska setev za šljak grobi. Ja, prova montra je v toten cajti kmečki proizvajalec biti. Dnevi so prekrotki, dela pa je preveč. Z Mico si sploh ne folgama spunti, da mama že store kosti no, da nesma več preveč flisik. Pa saj de tudi to minolo. Glovno je, če človek vidi no ugotovila, da se celoletne muke še nekšni hasek rodile. V goricaš smo še kar dobro letino v polovjoke spravili no še nekaj grozja odali. Moren van povedati, da moj moštek že vreže. Se malo pa de tudi v kolena stopa. Do Martinovega de kapljica kak se šika. Zdaš se v kleti v polovjoki mumlo no se krega kak, da mu nebi prav blo, da de se skoro moga v vino spremeniti.

Z grozdon no mošton smo še te nekaj skoz prišli, kak je to že jesenska navoda pa mamo probleme z jabolkami. Letina glih neje preveč bogata, jabolka so lepa pa niše ne pita za nje. Jaz sen za en kšeft: Ponujam zamenjavo kilo jabolk za kilo krompirja. Če je keriz z Drovškega ali Ptujškega polja teresent za to zamenovo, naj mi pošle ponudbo na upravo Tednika — specialno za mojo rubriko. Krompir ne sme biti gnili, moja jabolka pa nedeo črva. Če pa de že kokšni miglec v jabolkah osta pa tudi nede preveka katastrofa, saj ma tudi meso svojo ceno. Kak čujen, so v mestah vejki problemi z meson. Svije no drugi naši mesniti štirinožni prijatelji so resen dragocenost grotali. Če de šlo še tak dale naprej te beseda svija kot žaljivka sploh nede več žaljivka pač pa de to nekaj podobnega kak če bi svojem sovražniku reka — drogi prijatelj. Kdo sen to eno večer s prešaja grozja domu nacehani prikolovota, mi je Mica rekla, da sen prova svija pijona. To je dober znak, saj mi je sten povedala, da mo ceni kar najboljšo svinjsko pečenko. No, teško za gnes. Malo heca more biti. Zdaš pa drgoč veselo na delo.

Srečno! Vaš zmontrani LUJZ.

Novih 15,4 km asfaltiranih cest v letu 1980

Pri lokalni skupnosti za ceste občine Ptuj že vsa leta v uresničevanju sedanjega srednjeročnega plana ugotavljajo velika odstopanja med fizičnim in finančnim planom glede na planirane cene od leta 1975. Predvsem so težave s pridobivanjem sredstev združenega dela, ki ga le-to združuje s samoupravnim sporazumom ter aneksi za vsako posamezno plansko leto. Strojne službe skupnosti so do leta 1979 zabeležile 40-odstotni izpad glede na plan. Zato je bilo potrebno najemati kredite, da so se zagotovila sredstva za izvajanje planov, vendar so velike obresti bremenile ta sredstva.

Za 1980 leto, če bomo želeli zagotoviti planirane dolžine cest, bo potrebno angažiranje širše družbene skupnosti. Razvoj cestne mreže za prihodnje leto temelji na srezetih dokumentih za obdobje 1976—1980. Program predvideva, da se v letu 1980 modernizirajo naslednji cestni odseki: Vitomarci — Gabernik, Desenci — Florjan, Mostje — Hlaponci in Stanečka vas — Naraplje. Skupna dolžina moderniziranih lokalnih cest se bo tako v naslednjem letu povečala za 15,4 km. Potrebna finančna sredstva pa se bodo zagotovila z združevanjem sredstev združenega dela in krajevnih skupnosti. Potrebno pa je omeniti, da se bo cesta Stanečka vas — Naraplje financirala tudi iz sredstev republiške skupnosti za ceste.

Iz sredstev republiške skupnosti za ceste pa bodo v naslednjem letu modernizirali sledeče odseke regionalnih cest: Apače — Hajdina in Grajena — Vurberk ter ojačali asfaltirano vozišče na delu ceste Zavre — Borl.

MG

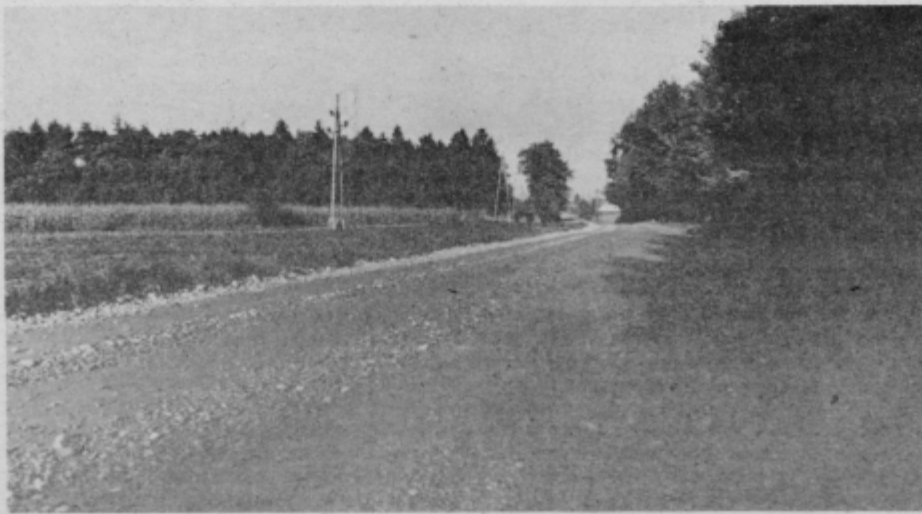
Modernizacija ceste Hajdina — Apače že prihodnje leto

Na interesnem zboru krajanov KS Hajdina, ki je potekal v sredo 10. oktobra v Zgornji Hajdini, so med drugim obravnavali tudi problematiko rekonstrukcije republiške ceste št. 436, na odseku Hajdina — Apače. Ta problem je v KS Hajdina že dalj časa aktualen. Vzpodoben pa je bil z vsebino pobude za spremembo in dopolnitev samoupravnega sporazuma o temeljnih plana razvoja magistralnih in regionalnih cest v SR Sloveniji za obdobje 1976—80, ki ga je predložila v obravnavo republiška skupnost za ceste. Iz omenjenega gradiva namreč ni bilo razvidno, da bi bila rekonstrukcija ceste vključena v programski izhod, da bi omenjeni odsek ceste rekonstruirali leta 1980. Vrednost del naj bi znašala 8.900.000 dinarjev, zato je pri občanah bila upravičena bojazen izpada del na tej cesti, v sicer že vključenem programu. Na osnovi dosedaj ugotovljene vsebine so v razpravi predstavniki Cestnega podjetja TOZD Ptuj ter predstavniki SO Ptuj le potrdili izvedbo del na omenjenem odseku.

Na osnovi tega ter na osnovi ugotovitev občanov, da gre za nujnost izvedbe del, so prisotni sklenili, da bodo pričeli z delom že v začetku leta 1980 in sicer po že izdelani projektni dokumentaciji. Vzrokov za takšno odločitev je več, med glavnimi pa je gotovo dejstvo, da narašča na tem odseku gostota prometa. Na sedaj še makadamskem odseku narašča tudi tranzitni promet, saj je to edina cestna povezava krajanov Hajdine z industrijsko cono v Kidričevem. Zelo pomembna je ta cesta za potrebe TGA Kidričeve ter obrate KK Ptuj in Mesokombinata Perutnina, TVI Majšperk, Agroobnove Ljubljana ter še nekaterih obratov. Sočasno je bila podana tudi ocena, da je cesta v sedanjem stanju vse bolj nevarna za pešce in kolesarje. Na interesnem zboru so zato sprejeli še sklep, da se pri izvedbi zastavljenega programa Republiške skupnosti za ceste SR Slovenije vstraja na tem, da bi s predvideno rekonstrukcijo ceste pričeli zares leta 1980.

KS HAJDINA

Soglasno so podprli sklep Izvršnega sveta SO Ptuj, ki je na eni svojih prejšnjih sej omenjeno vsebino programa že obravnaval. (objavljena je bila v sedmi prilogi Poročevalca z dne 23. septembra 1979) ter med drugim sklenili, da se masa sredstev, ki je predvidena in sklenjena s programom razvoja cestnega omrežja za obdobje 1976—80 in je razdeljena po občinah, ne sme spremeniti, ne na republiških in ne na regionalnih ter magistralnih cestah, ki potekajo v občini, še posebej pa ne na manj razvitih območjih.

Sedaj makadamska cesta Hajdina — Apače kliče po modernizaciji (foto OM)

NA OBISKU PRI VARSTVENI DRUŽINI

„Ko otroke spoznaš, res ni težko delati z njimi!“

Berta Vute živi v prijetni, od ceste malo oddaljeni hiši, obkroženi s cvetjem in travo — v krajevni skupnosti Olga Meglič. Od jutra do popoldneva je hiša polna otroškega smeha in joka, saj je v varstvu pri Bertini poleg njenih treh še sedem otrok. Zakaj se je odločila za varstveno družino?

»Prej sem bila zaposlena pri zasebniku, precej neredno sem dobivala osebnih dohodkov, pa voziti sem se morala v Maribor, zato sem se odločila, da se prijavim na razpis, ki je bil objavljen v Tedniku. Delo z malčki me veseli, sama imam štiri otroke. Doma imam svoje tri — eden hodi že v šolo, pa še sedem drugih. Šest jih je starih od dveh do treh let, eden pa ima komaj devet mesecev. Tega sem sprejela na prošnjo matere, ki nima urejenega varstva. Pri delu mi pomaga tudi mama, ona se največ ukvarja z mojimi otroki in z dojenčkom, ker imam jaz kar precej dela z ostalimi. Če je lepo vreme gremo na sprehod, včasih smo kar pri hiši, če je preveč mrzlo... pridni so, lepo se držijo za vrvice in vse jih zanima. Preden gremo ven je pa gneča, vsi bi bili radi prvi oblečeni in prvi zunaj. Ponavadi gremo na Panoramo ali pa se sprehajamo ob Dravi, dosti smo v naravi. Po sprehodu so utrujeni, radi pijejo kosilo in pridno spijo.«

So starši zadovoljni z varstvom?

»Jaz upam, da so. Nobenih problemov ni, v začetku so jutraj nekateri malo jokali, sedaj pa radi pridejo, samo eden še joka, pa se tudi hitro potolaži.

Tudi med sabo se otroci dobro razumejo, nekateri so bolj drugi manj zgovorni, prijetni so.«

V poletnih mesecih ste delali v vrtcu. Kakšni so vaši vtisi?

»Ja, preden sem dobila skupino, sem bila nekaj časa v vrtcu. Prijetno je bilo, spoznala sem ostale sodelavke. Veste, v vrtcu je čisto drugače. Več otrok je, drugačni delovni pogoji — delala sem skoraj v vseh ptujskih enotah, tudi v jasli in v kuhinji. Pridobila sem precej izkušenj, znanja in to mi je precej pomagalo.«

Vam je bolj prijetno delati doma?

»No, zaradi mojih otrok že, drugače pa je delo v vrtcu bolj

prijetno. Bolj prijetno zato, ker menjaš okolje, srečaš se s sodelavkami, tu pa si samo med temi malčki in postaneš bolj vase zaprt. Nič kaj dosti časa ni, da bi zvedela, kaj se dogaja... Saj veste, prideš malo med družbo in se pogovoriš.«

Se počutite kot član kolektiva?

»Ja, čisto. Moje delo je tako kot ga imajo ostale. Pripeljejo mi vso hrano, opremo so mi dali... Če so sestanki, me redno vabijo, nimam nobenega kompleksa manjvrednosti. Tudi v času, ko sem delala v vrtcu sem se zživela in dobro počutila med sodelavkami. Mislim, da je razmerje med VVZ in med nama, ki imava varstveno družino dobro ureje-

Otroci se pri teti Bertini dobro počutijo in radi jo imajo. (foto zk)

Dom krajanov velika, vendar neuresničena naloga

KS BRATJE REŠ

menti temeljito obravnavani in dopolnjeni ter tako postali odraz realnih potreb krajanov.

Osrednje mestu v smernicah zavzemajo področja kot je globalna ocena dosedanjega razvoja krajevnih skupnosti in uresničevanje sedanjega programa, nereseni problemi in vzroki za to ter seveda ocena razvojnih možnosti.

Pri ocenjevanju dosedanjega razvoja v naši krajevni skupnosti imamo seveda nekaj težav, ki so posledica prejšnje organiziranosti ptujске krajevnih skupnosti in sedanje ustavne preobrazbe, ko jih je nastalo 11 novih. Tako imamo praktično dve obdobji v tem planskem obdobju. Za prvo je bilo pri nas značilno, da je bilo vloženih relativno malo sredstev za urejanje skupnih potreb obča-

nov; podatek govori o približno 855 tisoč dinarji za asfaltiranje cest. Z ustanovitvijo nove KS pa smo sprejeli tudi svoj program nadaljnjih aktivnosti in razvoja ter ga na referendumu potrdili.

V ospredje je stopila gradnja doma krajanov s katerim bi zagotovili osnovne pogoje za delo organov KS, delegacij in družbenopolitičnih organizacij. Po preteku enega leta ocenjujemo, da smo nekatere naloge dobro uresnili in da jih bomo preostale do konca tega srednjeročnega obdobja v glavnem realizirali. Imamo pa tudi nalogo, ki je ne uresničujemo in to je

Grajenje, odlaganje smeti. Ne smemo zanemariti družbenih dejavnosti — nujno potrebujemo prostor za varstvo otrok, kulturne prireditve, za shajanje mladitv v krajevni skupnosti, nimamo športnega objekta — skratka nimamo osnovnega za delo v krajevni skupnosti — to je svojega prostora. To pa povzroča tudi največ nezadovoljstva med ljudmi, ki počasi prerašča že v politični problem in zapleti okrog doma krajanov, v katerem bo vse našeto, utegnejo razvrednotiti naša prizadevanja in zupanje, kar bi lahko imelo nepopravljive posledice pri sprejemanju programov na referendumu, ki ga predvidevamo prihodnje leto.

O vsem tem smo že govorili na

Franc Lukman — foto: mš

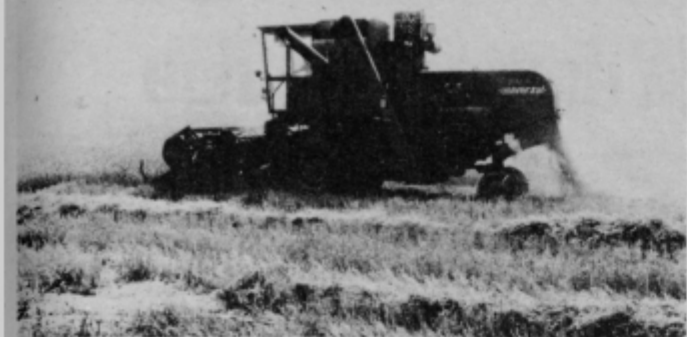
predvsem gradnja doma krajanov. Trenutno bijemo bitko za izdajo lokacijskega soglasja in računamo, da bomo do spomladi leta 1980 verjetno to soglasje dobili in v tem letu začeli končno tudi z gradnjo. Kaj pomeni zavlacanje gradnje doma krajanov lahko vsak presodi, ko stroški iz dneva v dan naraščajo ob neprestanih podražitvah. Denar, ki je bil planiran, smo zbrali in če bi gradnjo začeli pravočasno bi tudi zadoščal. S tem, ko pa jo zavlacujemo in premikamo v prihodnje leto, seveda sredstev ne bo dovolj. Iz samoprispevka krajanov in organizacij združenega dela smo zbrali blizu 1.300 tisoč dinarjev in če upoštevamo še sredstva iz združenega programa, bi zadoščala ob pravočasnem začetku in prvotno predvideni predračunski vrednosti investicije.

Enostransko usmerjen program razvoja v preteklih letih je močno zanemarljivo uresničevanje vrste drugih potreb krajanov, ki pa bi moral omeniti področje oskrbe prebivalstva — potrebovali bi trgovski lokal, pa nadaljno komunalno ureditev kot je kanalizacija, krajevnih cest, neasfaltirane ulice v naselju bratov Reš, dotrajano električno omrežje in podobno. Na področju urejanja okolja je vrsto odprtih vprašanj — stekanje kanalizacije v hudourniški potok, regulacija dela

pristojnih mestih in tudi na zadnji seji zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Ptuj. Naši vloga za izdajo lokacijskega soglasja ima datum 25. maj 1978 in do danes smo kot edini rezultat dobili odgovor Projekta-inženiringa iz Ptuj, ki se glasi: Predlagana lokacija na Marofu leži v kompleksu za katerega je izdelavi zazidalni načrt. Do desetega meseca bo zazidalni načrt izdelan do take faze da bomo lahko v tem času izdali lokacijsko dokumentacijo za dom.

Mesec oktober je tu, vendar zazidalnega načrta še ni, ni še razgrnjen, zato smo še v večji negotovosti. Posebej povdajam, da ta negotovost dosega kritično točko in vodstvo krajevnih skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij ne more več odgovarjati za posledica. Takšen odnos nekaterih organov do problemov v krajevnih skupnostih je nerazumljiv.

Toda, kljub vsem naštetim problemom pričakujemo, da bomo še v tem mesecu uspeli dobiti ustrezno lokacijsko dokumentacijo s katero bi lahko vsaj pričeli z gradnjo doma krajanov, ki je za delo organov krajevnih skupnosti nujno potreben. To bo tudi pomembno za bodoče odločitve pri uresničevanju nalog, ki bodo zahtevale večja sredstva.

Urejena zemljišča omogočajo večji pridelek

(foto: zk) Ureditvena dela v Pesniški dolini

(foto: OM)

USPEHI MELIORACIJ

V ptujski občini smo na področju melioracij dosegli pomembne uspehe, vendar še ni takšne, da bi z njimi lahko bili v celoti zadovoljni. Ni iz trite zvita ugotovitev, da melioracija zemljišč ni enostavno in poceni delo. Za te posege je potrebno precej denarja, saj je pot od načrtov do realizacije zelo dolga in zahtevna. Pri financiranju se ponavadi ustavi vse, tudi melioracije. Morda je slabost družbenopolitične skupnosti v tem, ker ne upošteva dejstva, da je melioracija interes družbe in ne samo kmetijstva.

V občini imamo na tem področju precej izkušenj. Doslej smo namreč izboljšali okoli 1000 hektarjev zemljišč v družbenem sektorju in okoli 165 hektarjev v zasebnem (Pesniška dolina). V tej dolini bi morali doslej meliorirati vsaj 1500 hektarjev, v prihodnjem obdobju pa še okoli 3100 ha ob reki Polskavi. Načrti za ta dela so že pripravljani in sicer za okoli 2000 hektarjev.

O problemih melioracij in o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti za melioracijo Pesniške doline, so razpravljali tudi člani sveta za družbenoekonomske odnose v kmetijstvu in na vasi pri predsedstvu OK SZDL Ptuj. Franc Tetičkovič, predsednik sveta je ob tej priložnosti rekel: dolžnosti sveta so, da poleg strokovnih mnenj daje tudi politično oceno o izvajanjih kmetijske politike v občini. Ker smo v občini kmetijstvo opredelili kot prednostno nalogo, ga moramo obravnavati kot gospodarsko in politično nalogo. Dobro politično oko in dobra

gospodarska roka bosta kmetijstvo pripeljala na pravo pot razvoja. S tem seveda ne smemo trditi, da je kmetijstvo zašlo na stranski tir. Ne, agroživilstvo je na pravi poti, čeprav je predstavnik republiške konference SZDL menil, da občina Ptuj preveč pričakuje od republike in manj od občinske politike. Kmetijstvu je potreben samo pospešen korak. V ta kompleks vprašanj zagotovo sodijo tudi melioracijska dela. Ustanavljanje samoupravne interesne skupnosti je na mestu, kajti na tak način bomo rešili finančne probleme. KZ Ptuj se je izčrpala ob sedanjih melioracijskih izvajanjih. Kreditne sposobnosti so se skrčile na minimum.

Od kod finančna sredstva? Več predlogov je bilo. Nekateri so menili, da bi v občini, če že ne v SR Sloveniji, povzeli prispevek za spremembo namembnosti zemljišč in iz teh virov črpali denar za izboljšanje zemlje. Prav tako bi morali izenačiti pogoje za proizvodnjo na melioriranih in nemelioriranih kmetijskih površinah. Drugi pa so rekli, da bi finančne rešitve našli v vodnem dinarju (te rešitve skorajda ni pričakovati, kajti vemo, kam je usmerjen vodni dinar in zakaj ga delavci in občani združujejo na ravni območne skupnosti op. p.). Poleg teh nakazanih rešitev pa je treba upoštevati dosedanje financiranje: 40 odstotkov prispeva območna vodna skupnost, 45 odstotkov je kreditov s 6-odstotno obrestno mero (lahko bi bila še nižja, recimo 3-odstotna) in 15 odstotkov kmetijsko živilska skupnost. To je

nekaj osnovnih rešitev, s katerimi bi uspeli v prihodnosti meliorirati še več kmetijskih površin. Člani sveta so osvojili predlog, da se Kmetijski zadrugi za izvajanje melioracijskih del ne ugotavlja investicijska sposobnost!

Toliko torej o finančnih problemih, ki pa so navsezadnje tudi srčica celotne problematike. In česa smo se doslej naučili? Kmet Anton Mohorič je takole ilustriral zadevo: o melioraciji nobene slabe besede, le nezagotovljena finančna sredstva odvrčajo kmetovalca od takih posegov. Zaradi tega kmetje prodajajo zemljo. Nekateri so o izboljšanju zemljišč premalo obveščeni itd. 80 ali 100 tisoč dinarjev je precej denarja, kmet tega ne zmore, zato se zemlje hoče znebiti. Ali ni to usodno? Pojavi se nov problem: socialni. Kmet Alojz Valenko pravi: kmeta moti tudi to, da pri melioraciji ni enotne koncepcije. Moti ga tudi to, da mu pri teh posegih ne pomaga širša družbenopolitična skupnost. Upajmo, da bomo s samoupravno interesno skupnostjo rešili probleme!

Pričakovati je torej, da smo na pravi poti. Pesniška dolina nas je marsičesa naučila. Dobre lastnosti bo treba prenesti še v Polskavsko dolino, slabe analizirati, oceniti in jih zapreti v predal kot opomin. Prav bi bilo, da bi bil svet pobudnik dobrega in konkretnega delovanja kmečkih sekcij pri krajevnih konferencah SZDL ter organiziral razprave oziroma sekcije o melioracijah pri Lovrencu, v Cirkovcah in tudi v Trnovski vasi.

zk

Za enotnejši koncept razvoja agroživilstva

Razprava o nekaterih problemih agroživilstva s poudarkom na oblikovanju enotnejšega koncepta razvoja te dejavnosti v podravski regiji oziroma medobčinskem sodelovanju na tem območju, zlasti v smeri priprav enotnejših in usklajenih planov za naslednje srednjeročno obdobje, je bila osrednja tema razširjene seje sekretariata medobčinskega sveta ZKS Maribor, ki je bila v sredo 10. oktobra v Slovenski Bistrici.

Iz uvodnih poročil je bilo razbrati, da vseh nalog, sprejetih na seji medobčinskega sveta ZKS v juniju preteklega leta, nismo uresničili, za kar je več objektivnih in tudi subjektivnih vzrokov. Med objektivne lahko štejemo znane težave kmetijstva in dejstvo, da v programe razvoja in dela vsega ni bilo možno vnesti, saj smo bili na polovici uresničevanja planov tekočega srednjeročnega obdobja. Ugotovljeno je tudi, da zaostajamo v nekaterih kmetijskih dejavnostih, zlasti v živinoreji, proizvodnji sadja, žitaric in mleka, pri pridobivanju in izboljšanju kmetijskih površin, pravtako pa ne bodo realizirane nekatere predvidene investicije. Vzrokov za to je veliko, med njimi neurejeni ekonomski odnosi, nizka akumulativnost, neskladja v cenovno — stroškovnih odnosih, neusklajena proizvodnja in razvojni programi, izgubljanje zemljišč, veliko pomanjkanje strokovnega kadra, zlasti pospeševalcev, zmanjševanje naložb v kmetijstvo, neugodne vremenske razmere in kratkoročne rešitve. Ob tem pa zaostajamo tudi na področju organiziranja in uveljavljanja novih družbenoekonomskih odnosov, prevzeti pa ne gre pomembne vloge in naloge tega območja v proizvodnji hrane v naši republiki in lastni oskrbi s prehrabeniimi proizvodi.

V okviru razprave je beseda tekla tudi o delovnem osnutku samoupravneva sporazuma in dolgoročnem sodelovanju in medsebojnih odnosih med organizacijami združenega dela primarne kmetijske proizvodnje, živilskopredelovalne industrije in prometu blaga ter o osnutku samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev v sklad za intervencije na področju proizvodnje in porabe hrane. Gre za neposredno delo pri ureditvi preskrbe z mesom in ob tem ureditev takomenovane mesne linije od primarne kmetijske proizvodnje prek predelave do potrošnikov. Pobuda je pravgotovo potrebna širše pozornosti in podpore, kazalo pa bi takšno obliko pomoči kmetijstvu uvesti tudi na celotnem območju naše republike. Saj vedno znova poudarjamo, da je pridelovanje hrane naš skupni interes in seveda obveza. Tako naj za razvoj primarne kmetijske proizvodnje in predelave prispevajo dela sredstev tudi tisti, ki hrano potrebujejo, oziroma največji porabniki. Ob takšnem urejanju bomo trajneje rešili problem mesnopredelovalne industrije in si zagotovili stabilnejšo preskrbo.

Kljub temu, da smo si v pristopih še vedno precej neenotni, so udeleženci razprave soglašali s takšnim načinom urejanja odnosov na področju agroživilstva, seveda pa bo široka javna razprava v organizacijah združenega dela in družbenopolitičnih skupnosti in organizacijah sedanjih delovni osnutek izpopolnila tako, da bo sprejemljiv za vse udeležence.

V razpravi je beseda bila tudi o ostalih aktualnih problemih in nalogah v kmetijstvu. Zlasti o nizki akumulativnosti, saj je kmetijstvo prezadolženo, in vlogi in nalogah zadrugištva, o tem bi kazalo v okviru SZDL organizirati posebno razpravo. Dejstvo je, da smo zasebni del puščali nekako ob strani in zato ugotovitev, da se zadruge preveč ukvarjajo le s trgovino in preamlo z osnovno nalogo organiziranja in pospeševanja kmetijstva, ne izhaja le iz slabosti zadrugnega dela. Seveda pa bo na tem področju potrebno še veliko dela, saj je kar okrog 80 odstotkov zemlje še vedno v zasebni lasti. Zato bo zasebnemu delu kmetijstva potrebno posvetiti več pozornosti, tudi širše družbene skupnosti.

Tudi na nivoju republike bo potrebno razpravljati o težavah kmetijstva v tem delu Slovenije. Gre za to, da s širšo solidarnostjo pridobimo nepovratna sredstva za izboljšanje in nakup kmetijskih zemljišč, uredimo kreditiranje obeh sektorjev, v zasebnem delu pa vso pozornost posvetimo pospeševalni službi in ob tem šolanju za kmetijske poklice.

Razprava je pokazala, da v agroživilstvu podravske regije mora kreniti na bolje, seveda s pripravljenostjo in sodelovanjem vseh ter z urejanjem posameznih področij dela in ne preveč na široko. Pri pripravi enotnejših in vsklajenih srednjeročnih planov je bolj kot dosedaj potrebno zaupati in pomagati sestavljenim organizacijam združenega dela, ki ravno pri tem imajo zelo pomembno vlogo, seveda zraven medobčinske gospodarske zbornice. Ob tem pa se ne smemo zapirati v ozke kroge ter bolj upoštevati skladnejši razvoj vseh območij v okviru medobčinskega sodelovanja.

L. Kotar

OBISK KMEČKIH ŽENSK V ARANDJELOVCU

Prisrčen sprejem in nepozabna doživetja

V letu 1977 je 15 kmečkih žensk iz pobratene občine Arandjelovac obiskalo ptujsko občino. Takrat so bile gostje kmečkih žensk ptujske občine. Stike, ki so jih navezale, so negovale in utrjevale skozi pretekli dve leti. Ptujske ženske so jim vrnilo obisk v dneh od 11. do 14. oktobra letos. Skupaj z njimi pa so v Srbijo potovale tudi ženske iz mariborske in lenarške občine; Mariborčanke v Kraljevo in lenarčanke v Knji in Brus.

Ženske iz Srbije so svoje gostje pričakale že v Beogradu, zatem pa z njimi nadaljevale pot do končnih postaj v Arandjelovcu, Knji in Brusu. Ptujske ženske so se v Arandjelovcu nastanile pri ženskah, ki so pred dvema letoma bile v Ptuj. Med obiskom v pobrateni občini pa so si ogledale več znamenitosti in kraje kot Oplenac, Topolo in

Kragujevac ter grob pokojnega revolucionarja Dušana Petrovića — Šaneta na planini Venčac.

Zanimale pa so se tudi za kmetijske dosežke v občini in družbenoekonomski položaj kmečkih žensk. Arandjelovska občina je v minulih letih postala bogatejša za več tovarn, trgovskih hiš in drugih dosežkov; nekatere od teh pa so si tudi ogledale.

Ob koncu obiska so ženske obljubile, da bodo svoje stike še okrepile in iskale nove oblike trdnjše in trajnejše povezovanja. Delegacijo ptujskih žensk je vodila Lizika Lacko, predsednica sveta za družbenoekonomski in politični položaj žensk pri občinski konferenci socialistične zveze Ptuj, ki je tudi povedala, da je obisk uspel in da bodo v prihodnje poskušali organizirati še več podobnih srečanj med ženskami obeh občin.

MG

Olepšajmo okolje svojih domačij

Dvorišča naših domačij brez dvoma kažejo kakšni ljudje prebivajo, živijo in delajo v tem okolju. Sicer pa se naša dvorišča nedvomno razlikujejo med seboj, kot se razlikujemo ljudje.

Resda lahko na podeželju opazimo, da naši kmetje in vsi, ki so si v zadnjih letih kjerkoli na našem podeželju ali na obronkih mesta postavili svoje domove, skrbijo, da so dvorišča, vrtovi okrog domačij vedno urejeni, očisti. Zal pa se najde še mnogo domačij, ki imajo na dvoriščih vsega čisto rotopotijo, ki je pač ne „utegnejo“ odstraniti niti po več mesecev.

V tem resda prednjačijo starejši ljudje, ki pač zaradi starosti ali bolezni ne dajo veliko na videz svoje domačije. Običajno se okolje domačije spremeni, ko prevzamejo kmetijo mladi ljudje. Sicer pa tako starejšim kot mlajšim res ne bi smelo biti vseeno, kakšno je njihovo dvorišče, še posebej, če

vidijo, da si je sosed nekaj izboljšal, moderniziral, si omislil celo novo ograjo.

Ne smemo namreč pozabiti, da vsak, ki se pelje mimo kakšne domačije, rad pogleda k hiši, na dvorišče. Domačije pa verjetno res ne ocenjujemo zaman že po zunanosti, ko pravimo: „kakšna zunanost, takšna notranost“. Bližajo se torej zimski dnevi, ko delo na polju in drugod počiva ter bi zato ne bilo napak, če bi lastniki domačij že danes naredili načrt, kako bodo že v začetku hladnih dni, zime poskrbeli za urejenost okrog domačij gospodarskega poslopja, pa mogoče na vrtu, kako bodo odstranili že povsem dotrajano leseno ograjo torej jo nadomestili z novo, trpejnejšo. Ko se bo potem ozrl po svojem dvorišču, mu prav gotovo ne bo žal naporov in denarja za čistejši vstop do hišnega praga.

f. h.

Obiskali zadrugišnike v Makedoniji

Po večmesečnih željah in pripravi smo se zadrugišniki in delavci strokovnih služb Kmetijske zadruge Ptuj v začetku tega meseca napotili v SR Makedonijo, da si tamkaj ogledamo njihov razvoj kmetijstva in organiziranost zadrugištva.

Da bi privarčevali na času, ki nas prav sedaj v jeseni pri spravilu pridelkov najbolj pesti, smo se odločili za potovanje z letalom. Za večino udeležencev ekskurzije je bilo srečanje z letalom DC 9 prva priložnost preleteti Jugoslavijo v nekaj več kot 100 minutah. Čeprav nas je megleno jutro na Mariborskem letališču nekoliko zadržalo, smo zadovoljni z enim doživljajem — več pristali na sončnem skopskem letališču. Po ogledu muzeja po potresu leta

1963 porušenem Skopju na železniški postaji in osrednjega etnografskega muzeja Makedonije, smo pot nadaljevali z avtobusom mimo Titovega Velesa, skozi Ovčje polje do Stipa in dalje v vznožje Makedonije proti bolgarski meji.

Osrednji obisk je veljal Kmetijski zadrugi »Moša Pijade« v Gornem Podlogu pri Kočanih. Nadvse prijazno so nas sprejeli in izrazili zadovoljstvo, da smo se odločili obiskati prav njih. Zadruga posluje na obširnem Kočanskem polju, kjer se prideluje riž na površini 9.000 ha. Zadruga »Moša Pijade« je predlani praznovala 30-letnico svojega delovanja in se v makedonskem in jugoslovanskem prostoru upravičeno ponaša z velikimi uspehi na

področju zadrugne organiziranosti in kmetijske proizvodnje, o čemer pričajo tudi najvišja odlikovanja in priznanja, ki so jih prejeli. Ukvarjajo se z poljedelsko in živinorejsko proizvodnjo, vinogradništvom, zelenjadarstvom, njihove specialne kulture so bombaž, tobak, mak, riža pa pridelajo kar 100 vagonov letno.

Uspešnosti v proizvodnji pripisujejo največji delež v njihovi soglasnosti, vzajemnosti in izvorni zadrugi miselnosti ter organiziranosti. Zadruga se je skozi prične odnose tako uveljavila, da ji v celoti uspeva poleg ekonomskega uresničevanja tudi socialni in družbeni položaj kmetov in delavcev.

1.220 združenih kmetov in 280 delavcev v kooperaciji na »družbenih površinah ter predelovalnih obratih združuje delo in sredstva od primarne proizvodnje do gotovih prehrabenihih proizvodov, ki jih v veliki količinah dobavljajo na jugoslovansko tržišče, pa tudi v izvoz. Ni mogoče vsega zapisati, kar smo lahko v tej zadrugi videli, skleniti velja le eno misel, da je z veliko volje in ustreznimi medsebojnimi odnosi mogoče doseči zavidljive uspehe.

Makedonci, v vsej zgodovini izkoriščani narod, v novi Jugoslaviji vsestransko uspešno napredujejo. Z ozirom na prirodne danosti, s katerimi razpolaga Makedonija na področju kmetijstva, uresničujejo širokopotezne načrte. Oko ne doseže konca obsežnih hidro in agromelioracij, ki jih izvajajo. Nekdanje planote poraščene z redkim grmičevjem so spremenili v žitna polja, več tisoč ha velike vinograde (Kavadarci) sadovnjake (Resen), zelenjadarska polja (Pelagonija). Reke so zajezili kot na. pr. Bregalnico in napravili velike namakalne sisteme.

Pri ZIK »Crvena zastava« v Stipu smo si ogledali skrbno urejeno mlečno farmo z 600 kravami, svinjsko farmo za 30.000 pitancev, v AK Tikveš 2.600 ha vinogradov in največji predelovalni obrat za grozdje v Jugoslaviji v Kavadarcih. Udeleženci ekskurzije tudi ne bomo pozabili številnih tobačnih polj med Prilepom in Bitolo ter ogradih, na katerih sušijo tobak.

Nepozaben nam bo ostal ogled tržnice v Prilepu, kjer bi bilo težko oceniti količine več vrst zelo kakovostne paprike, zelenjave ter sadja.

Udeleženci obiska pred KZ MOŠE PIJADE.

(foto M. Glušič)

Ogled riževih polj na Kočanskem polju.

(foto M. Glušič)

Izleta se je udeležilo 39 upokojencev

Pečenje kostanjev

RAZSTAVA UMETNIŠKE FOTOGRAFIJE V DUBROVNIKU

VELIK USPEH PTUJČANOV

Člani fotokino kluba pri DPD Svoboda Ptuj so se odlično odrezali na jugoslovanski razstavi umetniške fotografije v Dubrovniku in dosegli dosedaj največji uspeh. Na natečaj je prispelo 908 fotografij, ki jih je poslalo 267 avtorjev. Žirija je za razstavo izbrala 178 del. Avtorji so se predstavljali v svobodni temi o turizmu. Med avtorji, ki so se predstavili s svobodno temo je drugo nagrado za posamezno fotografijo prejel Srdan Mohorič (PODHOD), drugo nagrado pa je prejel tudi Bojan Rode za kolekcijo treh fotografij (SPORT). Med avtorji, ki so se predstavili z deli na temo turizem, je Miško Koltak prejel drugo nagrado za fotografijo KOZOLEC.

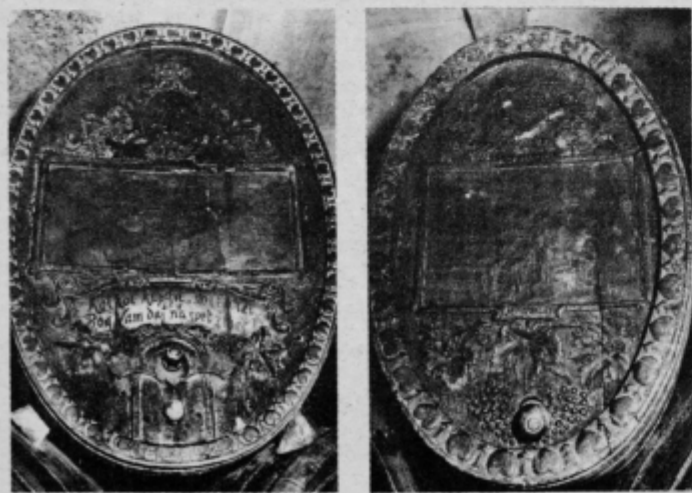
Na razstavi so uspešno sodelovali tudi Franc Korpar, Vilko Pešec in Alfred Bradač.

I. k.

Slovenska soda v osrčju Šumadije

V dneh »tedna slovenske kuhinje« v Arandjelovcu so gostitelji pripravili za člane ekipe iz Ptuja tudi nekaj zanimivih izletov. Med drugim smo si ogledali tudi stare vinske kleti delovne organizacije NAVIP-TOZD Venčani vinogradi. Posebej zanimiva je bila za nas vinska klet, ki jo je zgradila dinastija Karadjordjevičev. Vsa ureditev in oprema je še iz tistih časov, pa tudi del arhiva. Strokovnjaki pravijo, da je ta klet še danes pravi fenomen, saj je tako strokovno grajena, da ima pozimi in poleti poleg stalne temperature še idealno stalno vlažnost zraka. Klet je grajena po francoskem projektu in ji še danes strokovnjaki niso kos.

Posebej zanimiva za vse nas pa je bila skupina sodov, ki so jih Karadjordjeviči dobivali v dar za časa svoje vladavine. Večina teh sodov je bila s čelne strani izrezljana, na njih pa je bilo tudi posvetilo in ime kraja od kod prihaja. Prav začudenji smo bili, ko smo na enem izmed sodov našli slovenski napis: kolko kapljic toliko let, bog vam daj na svet živeti! Nad tem napisom pa oljnato slikovito idilo Halož. Vsak je takoj prepoznal haloške griče in klopotec na enem izmed vrhov. Na vrhu slike je bil kraljevi grb izrezljan v les na podnu stranice pa datum 1. 6. 1922.

Levo sod z napisom: kolko kapljic toliko let ..., desno pa sod z izrezljanim napisom Jeruzalem. Po ornamentiki sodeč sta oba soda delo enega mojstra (foto M. Ozmeč)

Pozneje smo od kletarja zvedeli, da je ta sod darilo »Ptujke gospode« ob poroki kralja Aleksandra Karadjordjeviča. Tik ob tem sodu pa je podobno izrezljana prva stran sode z napisom Jeruzalem. Od kod izvira ta sod nismo dvomili, saj je tudi na njem bila oljnata slika Jeruzalema pri Ormožu v svoji značilni podobi s podolgovatim gospodarskim poslopijem in kletjo na vrhu hribov. Žal pa nismo mogli zvedeti kdo je podaril ta sod. Vsekakor sta po svoje oba soda izredno zanimiva in bi veljalo, da bi o tem zapisal kaj še kakšen strokovnjak, ki ima o tem več znanj in podatkov.

M. Ozmeč

DRUŠTVO UPOKOJENCEV PTUJ

Združila jih je jesen

Najbrž ni treba posebej poudarjati, da je društvo upokojencev Ptuj med najaktivnejšimi tovrstnimi društvi v občini. Poleg drugih aktivnosti, ki so v društvu, imajo posebno vlogo tudi skupni izleti in potovanja po domovini.

Prejšnjo soboto je društvo organiziralo izlet v Bobrovnik pri Jeruzalemu v občini Ormož. Tako so jesen svojega življenja popestrili z jesenskimi barvami in sadeži. Vsega je bilo dovolj, še največ pa pesmi, plesa in prijaznih besed. Takšnih srečanj si upokojenci še želijo.

Foto: A. Bradač

SP. ŠČAVNICA

Učenci bolj veseli

V Spodnji Ščavnici so letos obnovili štirirazredno osnovno šolo, ki je bila obnove več kot potrebna. Na osnovni šoli so naredili novo zidno fasado, opravili pa so tudi izolacijska dela ter prebelili notranje prostore. Šola je zdaj privlačnejša za otroke ter za sam kraj, saj je dobila tudi lepši zunanji videz, učenci pa so dobili tisto kar so si želeli.

Povdarimo lahko, da so šolo prenovili res ob pravem času, kajti v nasprotnem primeru bi nastali še večji finančni stroški. Vsa dela je financirala občinska izobraževalna skupnost Gornja Radgona, kajti šola deluje v okviru Radgonske občine.

Janez Lorber

Akcija za športno igrišče

Še dve zunanji krajevni skupnosti na območju ptujke občine sta brez asfaltiranega športnega igrišča — Destrnik in Polenšak, zato so se pred nedavnim na Destrniku sestali predstavniki krajevne skupnosti, šole, cestnega podjetja, izobraževalne skupnosti in otroškega varstva da bi se dogovorili o sodelovanju pri financiranju tega objekta, ki je že lociran pod osnovno šolo.

V razpravi so udeleženci posveta ugotovili, da bodo predstavljala največjo oviro pri urejanju športnega igrišča obsežna zemeljska dela pri dovoznici cesti brez katere ne bo mogoče vključiti dovoza gramoza in strojev potrebnih pri asfaltiranju. Prav iz teh vzrokov in pa obilnega jesenskega deževja z deli verjetno v tem letu še ne bo mogoče pričeti.

Potrebna sredstva, dokončnega predračuna sicer še ni, bi naj zagotovili: šola, krajevna skupnost in samoupravna interesna skupnost za izobraževanje, pričakuje pa tudi vključitev skupnosti otroškega varstva, ker bo v neposredni bližini igrišča tudi enota vzgojnovarstvenega zavoda.

mš

Dosedanji rezultati zagotavljajo hitrejši ekonomski razvoj krajevne skupnosti

V krajevni skupnosti Oplotnica, eni večjih v občini Slovenska Bistrica, so z razvojem gospodarskih dejavnosti v večjem obsegu pričeli komaj pred nekaj leti. Do takrat pa je bil kraj Oplotnica s svojim zaledjem bogatih pohorskih gozdov, ki pokrivali velik del krajevne skupnosti, odvisen od dohodka ustvarjenega predvsem v večjih in tudi manjših industrijskih središčih daleč izven kraja. Kljub temu, da se tudi danes velika večina zaposlenih krajanov vsakodnevno vozi na delo v Slovenske Konjice, Slovensko Bistrico, Zreče pa tudi Velenje, so v krajevni skupnosti, še posebej pa njenem središču Oplotnici, naredili na področju zaposlovanja krajanov v domačem okolju velik korak naprej. Posebno uspešno so uspeli iskoristiti možnosti gospodarskega, predvsem industrijskega razvoja pri izkoriščanju surovin, ki se jim kar ponujajo. To je bogato zaledje pohorskih gozdov. Iz skromnega mizararskega obrata, ki je deloval z nekaj zaposlenimi, se je danes razvil velik in sodobno urejen lesno-industrijski obrat za proizvodnjo okenskih palet in nekaterih drugih delov stavbnega pohištva. Danes deluje v okviru OZD LIP Slovenske Konjice kjer načrtuje še nadaljnjo rast proizvodnih rezultatov kot tudi izboljšanje in razširitev na področju kvalitete dela ter proizvodnih zmogljivosti. Kolektiv, ki je že sedaj gospodarsko najmočnejši v

OPLITNICA

krajevni skupnosti, dobiva v svojih prizadevanjih vso podporo tako matičnega podjetja kot tudi v okviru gospodarskega razvoja bistriške občine, kjer je razvoj lesne panoge na drugem mestu, za

zaposlenih v krajih izven občine Slovenska Bistrica, kar predstavlja enega velikih problemov za hitrejši razvoj, saj morajo odhajati na delo že zgodaj zjutraj in se pozno zvečer vračajo. Njihov

Središče krajevne skupnosti Oplotnica.

kovinsko predelovalno dejavnostjo.

Trenutno je na območju KS Oplotnica, kjer živi 4000 občanov, okoli 1400 zaposlenih. Kar dobra polovica pa jih je še vedno redno

prispevek v razvoju in družbeno-političnem življenju kot tudi komunalni urejenosti kraja in kulturnem življenju je tako mnogo manjši kot bi lahko bil, če bi bili zaposleni v domačem kraju. Tega se v vodstvu KS in DPO zelo

KAJ BEREMO V TEDNIKU

Najraje domače novice

Ni bil naš namen, da Tednik reklamiramo med bralci in mu s tem naredimo medvedjo uslugo. Ne, od bralcev smo z anketo hoteli zvedeti, kaj jim je v časniku všeč in kaj ne. Njihove ocene zagotovo ne dajejo objektivno in celovito oceno. Kljub temu pa jim le prisluhnimo, zanimive pa tudi kritične so bile njihove besede in tako je prav!

Simon Petrovič: »Tednik je zanimiv časopis. Kot član Planinskega društva pogledam in preberem vse novice, ki so v zvezi s planinstvom. Novice zabeležim in si jih notiram, tako da nikoli ne bodo izgubljene. Zanimiva je tudi stran kultura in izobraževanje ter stran Mladih dopisnikov. V Tedniku je zares zajeta vsa problematika od političnih dogajanj do literature in črne kronike. Tudi jaz imam slabo lastnost in sicer to, da z branjem začnem na zadnji strani. Tednik pregledam v celoti, vendar pa ocene ne boste slišali, kajti nisem kritik.«

Anica Prešeren: »Vsak četrtek je Tednik v mojih rokah. Najprej preberem novice s ptujkega

območja. Pregledamo družbeno-politične dogodke in gospodarska dogajanja. Začnem s prvo, končam z zadnjo stranjo. V časniku pogrešam kratke novice iz krajevnih skupnosti in sestavke s področja zdravstva. Več nasvetov bi lahko objavljali. O boju proti alkoholizmu in narkomaniji je Tednik zelo malo pisal, več bi se moral vključiti

besedi. Tednik mi je všeč, brati začnem na zadnji, končam pa na prvi strani.«

Ivan Arnuš: »Najprej preberem osebno in črno kroniko. To me najbolj zanima. Potem pa kmetijstvo in novice iz krajevnih skupnosti. Naročnik Tednika sem že več kot deset let in bom tako dolgo še ostal, Tednik je namreč na

Simon Petrovič

Anica Prešeren

Ivan Arnuš

Elizabeta Cestnik

vati v takšne humane in družbene akcije. Premalo je vesti o delovanju svetov potrošnikov in poravnalnih svetov. Nasveti manjkajo. V Tednik bi se morali oglašati funkcionarji KS in pisati o slabih in dobrih izkušnjah pri njihovem delegatskem delu.»

Stanislava Fajfar: »Že šest let berem Tednik. Preberem vse, najprej pa črno kroniko. Menim, da bi morali mladi več pisati v Tednik, predvsem o svojih problemih. Časnik še ni popoln, več nasvetov bi lahko bilo in razvedrila. V mislih imam nasvete s področja zdravstva, o razvedrilo pa naj rečem naslednje: več humorja toda ne samo v sliki, ampak tudi v

našem območju še najbolj popularen, ker ljudi zanimajo dogajanja v domačih krajih. V časniku pogrešam še več kratkih novic. Mnogokrat se zgodi, da o kakšnem dogodku prej zvem prek ljudi kot pa iz časnika. No, kljub vsemu pa sem z vsebino še kar zadovoljen.«

Elizabeta Cestnik: »Najprej pregledam prvo stran, preberem pa cel časopis. Tudi to kar pišejo mladi, me zanima. Ker je časopis raznovrsten po vsebini, izve marsikaj. Zame je časopis dober po vsebini in tehnični obliki, zadovoljna sem z njim, mislim, da so tudi drugi. Prav je, da imamo tudi mi svoj časopis, tako da lahko spremljamo vse dogodke, ki se v občini v enem tednu zgodijo.«

V. Horvat

ŠOLSKA TELEVIZIJA V CENTRU SREDNJEGA USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA

POMEMBNO UČNO SREDSTVO, KI PA NE BO ZAMENJALO UČITELJA

O uporabi avdiovizualnih sredstev smo že govorili. Tudi o tem, da so v gimnaziji Dušana Kvedra imeli improvizirani TV studio, odkoder je bilo mogoče pošiljati slike po razredih. Zapisali smo tudi, da z avdiovizualnimi napravami upravlja Milan Potočnik, pedagog na gimnaziji Dušana Kvedra. Sedaj ko se je gimnazija preselila v nove prostore, sile niso zastale, ampak so se razbohotile v takšni meri, da bodo vse avdiovizualne naprave služile vsem potrebam centra usmerjenega izobraževanja. O tem, kako naprej in kakšna je bodočnost šolske televizije v centru, je Milan Potočnik rekel:

»Ko govorimo o usmerjenem izobraževanju se postavlja zahteva za hitreje spreminjanje vzgojnoizobraževalnega dela.

Odločno se zahteva, da mora vzgojno izobraževalna dejavnost omogočiti takšno izobraževanje, ki ga zahtevajo sodobne in prihodnje potrebe človeka ter združenega dela, razvoj samoupravnih socialističnih odnosov in navsezadnje tudi kulturnega življenja. Če hočemo te zahteve uresničiti, moramo spreminjati odnose, metode in sredstva, pri tem pa uporabljati dosežke sodobne izobraževalne tehnologije.

Z uvedbo avdiovizualnih sredstev v pouk se bistveno spremeni učiteljeva vloga. Iz predavatelja postane svetovalec, organizator in vodja vzgojnoizobraževalnega procesa. V tozdu gimnazija smo načrtno pristopili k nakupu interne televizije. V letu 1976 smo kupili kolutni magnetoskop AKAI VTR 700. Ta magnetoskop

Milan Potočnik: Vsem učencem enake možnosti

omogoča snemanje in reprodukcijo TV oddaj v črno beli tehniki.

Prednost tega sistema je v tem, da so posnetki izredno poceni. Ker je naprava zelo koristna, smo se v letu 1977 odločili za nakup barvnega sistema. Takosmoza naprave vložili okoli 300 tisoč dinarjev, sredstva pa so prispevali učitelji izključno iz osebnega dohodka!«

Kaj prinaša interna televizija v nov koncept izobraževanja?

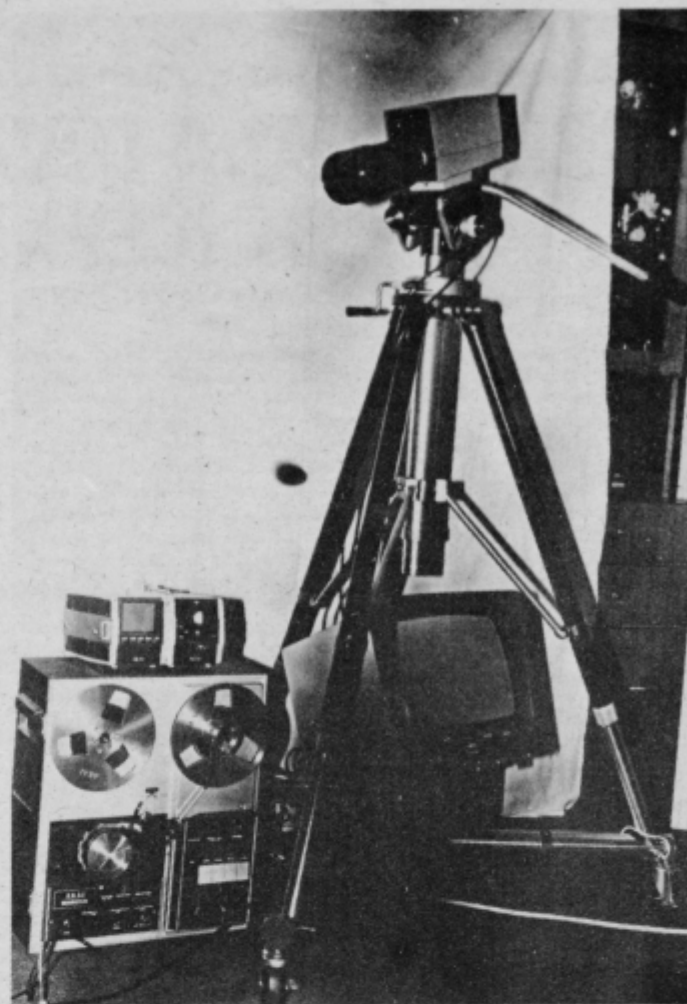
»Nobeno občilo še ni doživelo neverjetnega tehničnega razvoja in tako nagle množičnosti in drznosti kot televizija. TV je revolucionarno preobrezila izobraževanje množic in učenje v šolah. Če gledamo na TV kot na enega od sredstev množičnega komuniciranja, lahko rečemo, da ima med njimi v sedanjem trenutku najmočnejši vpliv. Ne smemo zamenjati dejstva, da se otroci kot televizijski gledalci lahko nauče tudi zunaj šole in da se bodo učili tako tudi v bodoče.

Sola in učitelj lahko pri uporabi televizije naredita veliko. Oddaje, ki pozitivno vplivajo na oblikovanje mlade osebnosti, morajo imeti prednost pri interni uporabi šolske televizije. Z televizijo zaprtega kroga so učiteljeve možnosti dela veliko boljše in širše, saj lahko steče celotna oddaja, ali pa samo določene sekvence. Učitelj lahko izbira čas, kdaj bo koristno vključil TV oddajo v pouk in tako ni vezan na čas zunajega programa.

Če je že bilo vprašanje o prihodnosti in o možnostih televizije v centru, naj povem še naslednje: možnostiaso zares velike in skorajda idealne. V novi zgradbi centra smo dobili poseben prostor za TV in tonski studio, kar ni majhna reč. Sodeloval sem pri projektiranju tega studia in tako vplival, da je v vsako učilnico napeljana ozvočenje in možnost priklopa TV.«

Pred dnevi ste tehniko avdiovizualnih naprav dopolnili z novo kamero. Kaj ste z njo pridobili?

»Poleg dveh magnetoskopov, ojačevalnih naprav, kamere in barvnih TV sprejemnikov, smo sedaj kupili še novo sodobno kamero. Iskali smo takšno napravo, ki bi nam pri pouku dobro služila in imela odlično optiko ter

Nova TV kamera je velika pridobitev za center srednjega usmerjenega izobraževanja

delovala pri minimalni osvetlitvi. Kamero bomo uporabljali za žive prenose, pri pouku fizike, kemije in biologije, pravzaprav tam, kjer je učencem potrebno prikazati manjše stvari, ki so očem skorajda nevidne. Razen živih prenosov je kamero možno uporabljati pri pripravi lastnih programov in učnih ur. Kamera je s kontrolnim monitorjem stala 90 tisoč dinarjev. Tudi ta denar so prispevali učitelji našega tozda. Zavedamo se namreč, da smo dolžni mlademu človeku nuditi čimveč, kajti to zahteva tudi čas, potrebe in združeno delo, s katerim se povezujemo v smislu usmerjenega izobraževanja.«

Lani je bila gimnazija nosilec interne televizije, kako boste sedaj sodelovali in se povezovali med seboj. Kako na televizijo v šoli gledajo drugi tozdi v centru srednjega usmerjenega izobraževanja?

»Res je, da smo na tem področju prav na gimnaziji naredili največ. Mislim, da to delo sedaj,

ko smo pod skupno streho, ne bo zastalo. S skupnimi močmi lahko storimo še več. Nedopustno bi bilo, da bi vso to novo učno tehnologijo uporabljali samo nekateri učenci. Možnosti imajo vsi. Zato sem tudi izdelal koncept razvoja učne tehnologije za celoten center. Tega smo obravnavali po tozdi in tako seznanili učitelje o novi sodobni tehniki avdiovizualnega učnega sistema. Zataknilo pa se je pri financiranju te dejavnosti. V šoli se moramo dogovoriti o financiranju in kar je najvažnejše k sodelovanju privabiti učence, jih seznaniti o novi tehnologiji ter jim prepustiti odločanje o nadaljnjem razvoju interne televizije. Navsezadnje je šolska televizija namenjena prav nim.

Učna tehnologija in nove naprave pa še ne pomenijo sodobne šole. Učitelj še vedno ostaja odločilni dejavnik pri oblikovanju osebnosti in širjenju izobrazbene ravni.«

besedilo in slike: zk

OBČINSKA PIONIRSKA KONFERENCA

V sredo, 10. oktobra, so se dopoldan zbrali v narodnem domu v Ptuj delegati — pionirji osnovnih šol pujske občine, da bi na pionirski letni konferenci že v začetku šolskega leta pregledali katere naloge so realizirali v preteklem letu in kako se bodo pionirji vključili v šolsko in izvenšolsko delo do meseca junija.

Zbranim pionirjem — delegatom, bilo jih je 41, je najprej spregovorila Stanka Zafonik — predsednica komisije za delo s pionirji pri občinski

zvezi DPD Ptuj, pozdravila pa sta jih tudi sekretarka zveze in predstavnik OK ZSMS. Nato pa so o svojem delu poročali delegati iz osnovnih šol Hajdina, Kidričevo, Franc Osojnik, Juršinci in šole v ustanavljanju. Ob zaključku konference so si pionirji ogledali še proizvodne prostore Laboda TOZD Delta v Ptuj, kjer so jih tudi pogostili.

mš

Vodstvo konference so zaupali predsednici Nataliji Kutnjak iz OŠ Kidričevo, Janko Meznarič iz OŠ Juršinci ter Jelki Vaupotič iz nove osnovne šole v Ptuj. (foto: mš)

Delegati — pionirji spremljajo delo konference. (foto: mš)

VIDA ROJIC — UPORNE SLOVENSKE GORICE

(118. nadaljevanje)

NALOGE KOMUNISTOV

Iz dopisa mariborskega okrožnega komiteja KPS — oblastnemu komiteju, 8. januarja 1945 (dok. 1627-7, zg. arhiv CK ZKS) — vzemo, da ni bilo v okrožju sistematične vzgoje vodilnih kadrov KP. Sedaj k temu pristopajo. Ustanovili bodo celice KPS po vaseh in obratih. Na njihove sestanke bodo prihajali tudi kandidati. Članarina je 1 RM mesečno, vzeti so vojaki in kurirji TV postaj. Politični legalci plačujejo po svojih dohodkih. Za študijske sestanke bodo razmnožili gradivo. Okrajni in okrožni komiteji se sestajajo na štirinajst dni. Ustanovili bodo mariborski okrajni odbor OF, ki bo reševal vprašanje na svojem območju. V smislu odluka SNOS bodo izvedli mobilizacijo do 10. januarja.

Dopis navaja člane okrožnega komiteja, ki so: Strgar (sekretar), Metod, Peter, Rozika, Mica Rokova in Ivo, Niko in Mirko pa nista več člana, ker sta odšla v vojsko.

Dalje navaja dopis člane okrajnih komitejev mariborskega okrožja: za Maribor-mesto, Maribor-d. breg, Maribor-l. breg, Marenberg, Lenart, Ptuj in Slovenska Bistrica.

Navajam člane za okraje Maribor-mesto, Maribor-levi breg, Lenart in Ptuj.

Za okraj Lenart je bil sekretar Kristl, nadzoroval pa je tudi okraj Maribor-l. breg. Člani so bili: Mihec, Mirklo in Liza. V pujskem okraju je bil sekretar Tone, člani pa Jurek, Tine, Janez, Fric, Tatjana in Dragica. V okraju Maribor-levi breg je bil sekretar Leon, člani pa Lado, Slavko in Rajko. V okraju Maribor je bil sekretar Zvonimir, člani pa Svit, Rozika Rokova, za SKOJ pa Gorki.

V pujskem okraju je 23 članov KPS, beremo v dopisu, kandidatov pa je 18. V okraju l. breg je 5 članov in 2 kandidata, v okraju Lenart pa 4 člani in 3 kandidati.

OBSEŽNI SKLEPI

Dne 23. januarja 1945 se je sestal okrajni odbor OF Ormož. O seji je ohranjen zapisnik. V njem beremo o nalogah ki jih je odbor prevzel na seji. Te so bile obširne in zahtevne. Na prvem mestu je bil sklep o mobilizaciji nato o politični vzgoji prebivalcev o pripravi na prevzem oblasti po osvoboditvi, o ukrepih za razkroj okupatorjeve oblasti, o poglabitvi obveščevalne službe, o načrtu političnega dela po prihodu člana Poverjenstva POOF za vzhodno Štajersko, o pripravah tečajev za politično izobraževanje terencev OF. Tu navaja zapisnik tele teme, ki naj bi jih na tečaju obravnavali: zgodovino OF in NOV, notranje politične razmere, izgradnjo ljudske oblasti in reševanje tekočih problemov na terenu.

Zapisnik navaja med poročili prisotnih, da v okraj ne prihaja več letniško glasilo Zemlja in kri. Zapisnik je podpisal sekretar Izidor (Franc) Kajnc.

TALCI

Med bolečimi izgubami, ki jih je utrpela Osvobodilna fronta januarja 1945 so bili tudi talci ustreljeni v Ljutomeru in Ivanjkecih.

V Ljutomeru so ustrelili Nemci 15. januarja pet talcev v gozdu pri konjederu. Pripeljali so jih iz ljutomerskih zaporov. Padli so: Stanko Topolnik, kmečki sin iz Banovec, Ignac Ficko, posestnik v Kaneluščaku, dva neznanca in ruska partizanka Fina.

Vest o ustreljenih talcih je prebivalce Ljutomera in okolice močno pretresla. In še se ni polegel preplah, ko se je razvedelo, da so Nemci ustrelili 26. januarja v Ivanjkecih devet talcev. Padli so pred Sigmundovo hišo. Pripeljali so jih iz pujskih zaporov. Nameravali so jih ustreliti deset, kakor se je razvedelo. In govorili so, da je eden med potjo na morišče pobegnil.

Talce so privedli dva dni prej v pujske zapore Do Ptuja so se vozili z vlakom. Bilo jih je osemnajst, ki so jih strpali v Pujske zapore. Baje je eden skočil z vlaka, čeprav je imel na hrbtu z žico zvezane roke in da se mu je posrečilo uiti.

V pujskih zaporih so dvakrat prenočili, dokler jih niso gestapovci spravili 26. januarja jutraj na dva kamiona, v vsakega po devet. Močno zastražene so odpeljali, eno skupino v Ivanjkece v Slovenskih gorah in drugo v Cirkulane v Haložah, kjer so morali umreti nasilne smrti.

Vičarjeva hiša v Rotmanu, kjer je delovala tehnika Reš.

V Ivanjkecih so bili ustreljeni: Matija Brence (37), Ludvik Goltnik (38), Sebastijan Gorišnik (30), Rajko Kogelnik (34), Alojz Marolt (22), Ivan Mihevc (36), Valentin Uranjek (25), Ivan Vodenik (39) in Mirko Zavšek (39).

Vsi ustreljeni so bili doma izven Slovenskih gor — iz raznih krajev širom po Sloveniji. Ustrelili so jih iz maščevanja za ustreljenega Hitlerjevega Hansa Halla iz Svetinji pri Ivanjkecih.

ODGNANIV TABORIŠČA

Januarja 1945 so Nemci iz Slovenskih gor in od drugod odvedli več mater in otrok v taborišče, ker so njihovi možje služili v narodnoosvobodilni vojski. Naj navedem vas Voličino v okraju Lenart, ki ji lahko rečemo partizanska vas. Prijeli so tu Elzo Embersičevo s štirimi otroki in še šest mater in deset otrok. Odvedli so jih v Avstrijo. (Vir: Kronika NOB Voličina muzej NO Mar.)

NOVA TEHNIKA OF

Poznamo tehnike OF v Slovenskih gorah pred letom 1945: v

Negovskem vrhu, Vogričevcih, v vasi Žvab pri Runču v Pesnici, Koreni, Gačniku in Jarenini in vemo, da je večina od navedenih že leta 1944 prekinila z delom.

Znova je pričela z delom leta 1945 po prihodu delegatov POOF v Slovenske gorice — okrožna ljutomerska tehnika. Do marca je delovala tudi tehnika v vasi Žvab pri Runču.

Leta 1945 so ustanovili tudi tehniko v pujskem območju Slovenskih gor. V Rotmanu pri Polenškaku so zanj skopali zemljanko pod Vičarjevo hišo z gradbenimi deli so pričeli decembra, enkrat januarja pa je bila tehnika nared. Imenovala se je TEHNIKA REŠ.

Za Tehniko Reš je skrbela njena ustanoviteljica Mimica Legvart-Nataša iz Stojnc, članica pujskega okrajnega odbora OF. Oskrbovala jo je s papirjem in drugimi potrebščinami ter priskrbela glavno opremo: ciklostilni stroj in pisalni stroj.

Tehnični vodja Tehnike Reš je bil Božo Žnidarič-Rastko (23), študent iz Zamušan, ki se je tiskarskemu delu privadil v muretski tehniki spomladi 1944. Pomagala sta mu mladinska aktivistka Sonja Fajs-Majda (17) iz Stojnc in domači sin Vinko Vičar (17). Dopise za tehniko je od kurirjev prejela in jih oddajala Nataša domača hči Nežika Vičar. Njena dva brata, še šolarja, Branko in Milko pa sta bila Natašina spremljevalca na nočne sestanke.

Ze 9. februarja je tehnika zgubila svojo upravnico Natašo, ki je padla v Bratislavcih skupaj s svojo polsestro Sonjo Fajs-Majdo. Tako je tehnika izgubila kar dve pomembni delavki. Marca je padel v Prvencih še Rastko vodja tehnike. S tem je prenehala z delom.

V pujskem muzeju je ohranjena ekspedicijska knjiga TEHNIKE REŠ, v kateri je zabeleženo, da je od 8. do 23. februarja 1945 razposlala po 30 do 120 izvodov Radijskih poročil št. 2, 3, 4, in 5 v Ormož, Ljutomer, Radgono, Juršince, Polenšak in na Pujsko polje tovarišem: Nataši, Jožku, Janezu, Jureku, Brezi, Halefu, Pavlu, Domu in Vitezu. Drugih beležk v knjigi ni.

Knjigo je izročil muzeju leta 1957 Janez Maicen iz Senčaka. V svoji hiši je imel zemljanko, od koder je tisk razpošiljala aktivistka Štefka.

(Vira: Izjava Nežike Vičarjeve, Rotman 1962 in dokument v Pokrajinskem muzeju v Ptuj).

SEJA S 40 AKTIVISTI

Januarja je bila seja okrajnega odbora OF Lenart. Udeležilo se je poleg članov še okrog 40 terencev. Trajala je dva dni. Na njej so obravnavali organizacijska vprašanja in smernice za delo. Edo Zorko-Mihec in Stane Škof-Tiho sta bila zadolžena za ustanavljanje odborov OF na območju Benedikta.

(Vir: Janko Kšela: NOB v občini Lenart, 1967, zg. arhiv muzeja NO Maribor).

MOBILIZACIJA V NOV

Vojni referent mariborskega okrožja — Metod je 24. januarja poročal nadrejenemu referentu pri POOF, da je mobilizacija v mariborskem predelu Slovenskih gor ovirana zaradi vedno večjega števila nemškega vojaštva, ki se umika iz Madžarske. Največ se enote nemške vojske ustavljajo po vaseh ob prometnih cestah in železnici. Njihovo število se naglo menjava in tudi poti, po katerih se premikajo. Njihova smer pa je zahod.

Druga ovira pri mobilizaciji je sneg, ki pušča sledi. Ljudje se pred mobilizacijo ponekod skrivajo, tudi žene branijo moškim, da bi odšli v NOV.

Nadaljevanje prihodnjic

ODGOVOR NA: „DOGODKI V FRIZERSKIH DELAVNICAH“

SPOŠTOVANA TOVARIŠICA BERLIČEVA!

(Vsakdanje neprijetnosti)

Zaradi vašega dvoma v mojo izpoved sem bila ponovno pri prijateljci Veri. Prosila sem jo naj mi še enkrat podrobno razloži, kakšna je ta uš, ki se o njej toliko razpravlja: „Z mojo deklico sem lansko leto šla k frizerju. Frizerka me pokliče k sebi in mi tiho pove: 'Vaša deklica ima uš!' Hčerki je dala časopis v roke in jo počasi česala, bele gnide so padale nanj. Tudi uš se je znašla na papirju. Podobna je bila odtisu pike pisalnega stroja, morda je bila malo večja in prav tako temna. Frizerka jo stisne med prsti, a se ni dala, prav tako je žilava kot človeška bolha in manjša od nje, izmuznila se ji je na dlan, tedaj pa urno odskoči. Gnide se hitro razmnožijo ob koreninah lasišča, najprej po temenu in zatilju, šele potem po celotnem lasišču. Frizerka je opazila, da sem razburjena in me potolaži: 'To je danes čest pojav, tudi moj sinko jih je prinesel iz šole, zato se ne smete vznemirjati. Le odpraviti jih morate čimprej, da

jih še vi ne dobite! Erika, ti jih nisi imela,' je končala Vera.

Uši ne poznam, imela sem se pa priložnost seznaniti s kurjo bolho ali kurešico, ki ji je pravo nasprotje. Pa še s to se najbrž nikoli ne bi srečala, če ne bi bila ljubiteljica živali.

Izgubljeno lastovičko sem dala na pleteno skrinjo pod lastovičje gnezdo v naši drvarnici. Naslednje jutro lastovička ni bila sama, okrog nje so bile drobne živalce, ki jih še nisem videla. Mama mi razloži: „Našim kokoškam sem jih često odpravljala. Ne skačejo, le lezejo, večkrat sem si tudi kakšno našla v laseh ne živo.“ Kurešica je sivojavne barve, večja od človeške bolhe pri nožicah je skoraj bela. Prijela sem prvo, drugo, tretjo in še četrto, vse so se hitro zdobile med prsti, kar ne velja za človeško bolho in uš.

Takrat nisem povedala vsega. „Poglejte mi lasišče temeljito!“ sem prosila frizerko. Ni me hotela slišati. Lasje so se mi hitro posušili

pod havbo. Frizerka me je zadržala in še počesala. Začuden je ogledoval glavnik, s prsti šla ob njegovih zobcih, strmel v svoje dlani, kjer ni zasledila niti prhljaja. Kje je videla gnide? Vtaknila je glavnik v žep delovne halje, ne da bi ga razkužila, kot je prej počela s pravo ihto z vsemi predmeti, ki so prišli v dotik z menoj. Torej „uš“ se je zdobila tudi med njenimi prsti.

V odgovoru ste zapisali, da vaše frizerke dobro poznajo uši. Frizerka, ki me je strigla, trdim, uši še videla ni, kako bi potem zamenjala uš za kurjo bolho, o čemer me je prepričalo njeno ravnanje, ki ni bilo podobno ravnanju zrele osebnosti. Vedla se je kot razvajen otrok, ki se še mora marsikaj naučiti. Trdim tudi, da se v vaši navzočnosti ne bi upala obnašati, kot vi pravite netaktno. Torej so odrasli velikokrat podobni otrokom. Ne upajo priznati resnice, ker se bojijo kazni.

V zadnjem odstavku „Pri frizerju“, sem še napisala: „Ne, nisem se spotaknila ob tej neprijetnosti zato, ker je bila krivična. VSI SMO ZMOTLJIVI. Njeno prijaznost sem pogrešala...“

Vse kar je človeško, zame ni sramotno!

Erika Zupančič

POLJSKI ŠTUDENT JE MED ČLANI KLUBOV OZN

20. septembra letos je občinski center klubov OZN Ptuj gostil prijetne goste iz Poljske. Z našo organizirano gostjo se je seznanjalo 10 fantov in deklet, ki so kot člani poljske delegacije zastopali svojo OZN. Pred Ptujem so obiskali še RC klubov OZN v Ljubljani, kjer so se tesno povezali s klubovci samimi. Srečali so se tudi s Celjani, za Ptujem pa so se podali še v Maribor, odkoder naj bi se vrnili v svojo domovino. Priznanje, da so se mladi iz šestih poljskih mest, Varšave, Poznanja, Lublina, Sčecina, Opole in Toruna, oglasili v Ptuj, nas je močno vzpodbudilo, saj se zavedamo, da bi gotovo ne prišli, če si ne bi mogli kaj ogledati. Hkrati pa smo ob obisku ugotovili, da bi lahko izkušenim prijateljem pokazali še mnogo aktivnosti, ki smo jih neodgovorno zanemarili.

Pet fantov in pet deklet iz Poljske je skupaj s sekretarjem RC klubov OZN študentom Janezom Kukcem, prišlo k nam že v sredo zvečer. Prespali so v ptujskem hotelu in naslednje dopoldne pričeli svoj delovni dan. Ogledali so si vse pomembnejše kulturno zgodovinske spomenike in poslopja, trgovine in področja dela nekaterih gospodarskih organizacij na ožjem območju Ptuja. Za širši prikaz dejanskega ptujkega življenja je bilo vsekakor premalo časa. Zelo so bili navdušeni nad našim ptujskim gradom, saj so se ponovno srečali z imeni, ki so jih iz šolske zgodovine že malo poznali. Obiskali so tudi etnografski muzej na gradu in prijetno presenečeni ugotovili neverjetno podobnost v načinu življenja Slovencev in Poljakov. Preprosti Slovanci so si očito na enak način predstavljali lažje življenje.

Po dopoldanskem turističnem delu so se gostje srečali s primerkom klubskega delovanja, s klubovci osnovne šole Tone Znidarič, ki so ob pomoči mentorice Trude Burjan pripravili prisrčen sprejem. Stik

z njimi je bila prava paša za oči in ušesa. Na mize so razporedili zastavice držav članic OZN in zelo priaznevno orisali nekaj utrinkov letošnjih spoznanj, ki jih kljub komaj enomesečnemu šolskemu času ni malo. Jasno so odgovarjali tudi na vsa vprašanja mladih Poljakov o načinu dela in organiziranja. Na to srečanje je prišel tudi Mihael Gobec, predsednik komisije za mednarodne odnose pri OK ZKS Ptuj. Njegova vprašanja in radovednost mladih klubovcev so prisilila goste, da so razkrili celo vrsto zanimivih posebnosti v svojem načinu dela. Vsi skupaj so na koncu ugotovili, da je poti do istih ciljev res izredno veliko, da pa je treba upoštevati in uporabiti koristne napotke in izkušnje tako enih kot drugih.

Zadnje srečanje je s poljskimi študenti pripravil še predsednik IS SO Ptuj Franjo Gnilšek. V obširnem razgovoru jim je nazorno orisal geografski, družbeni in politični položaj naše občine. Gostje so z vprašanji še dodatno izzvali tov. Gnilška, ki jim je dejal konkretne odgovore. To pa je bil njihov cilj, saj so prav zaradi tega najbrž tudi prišli v Jugoslavijo. Tudi mi sami vemo, da najbolj spoznamo življenje v pristnem stiku z ljudmi.

Ze samo želja, da bi mogli čimbolj živeti po načelih resolucije iz San Franciscu, pri vseh pametnih in manj pametnih sodobnih težnjah, je čestokrat dovolj za opravičilo, da se sestajajo mladi iz vsega sveta. Znova so mogli Poljaki in Slovenci ugotoviti kako malo je bistvenih razlik med njimi. Če bomo mogli na temelju spoznanj prijateljev iz Poljske (slovenska delegacija bo jeseni vrnila obisk) doseči toliko kot oni na temelju naših, srečanje še zdaleč ne bo samo turistično popotovanje po tujih deželah. S takšno mislijo so se Poljaki poslovili od ptujskih klubovcev in jih vzpodbudili k še večji odprtosti.

A. Š.

Opekarna Zabajak, 20. septembra 1979:

Andrej Brumen, Kidričevo 62; Milan Klinec, Kicar 36; Ivanka Firbas, Straža 29; Jože Klinec, Zabajak 13; Vinko Šalamun, Destričnik 48; Marica Klinec, Zabajak 12; Anton Kokol, Kukava 31; Alojz Fajt, Cesta OM, 13 Ptuj; Marjan Serdinšek, Nova vas 58; Vera Dominko, Strmec 11; Jože Kolar, Senčak 4.

Cirkovce, 25. septembra 1979:

Alojz Draškovič, Sp. Jablane 49; Franc Peršoh, Mihovce 31; Vinko Gorjup, Dragonja vas 12; Stanko Verbek, Cirkovce 25; Anton Strmšek, Šikole 12; Kristina Klasinc, Cirkovce; Franc Kmetec, Mihovce 15; Jože Drevšek, Mihovce 48; Marija Dobič, Mihovce 24; Alojz Mlakar, Dragonja vas 4/a; Anton Lačen, Dragonja vas 2; Marjan Bukšek, Drag. vas 6; Štefan Hergan, Sp. Jablane 15; Martin Golenko, Gragonja vas 32; Milan Lačen, Cirkovce 60; Franjo Golenko, Cirkovce; Peter Kamenšek, Dragonja vas 4/a; Janko Pihler, Šikole 44; Anton Golenko, Dragonja vas 32; Branko Kramberger, Cirkovci 60; Alojz Obreht, Starošinci 13; Stanko Ekart, Sp. Jablane 37; Štefan Potočnik, Sp. Jablane 35; Franc Trško, Cirkovce 59; Jože Frangež, Sp. Jablane 3; Rozika Dvoršak, Zg. Jablane 10; Angela Dolenc, Zg. Jablane 20.

TGA Kidričevo, 27. septembra 1979:

Milan Lašič, Kidričevo 63; Danica Hohner, Kidričevo 13; Franc Svesšek, Jablovec 4; Stanko Skledar, Apače 144; Alojz Lah, Cvetkovci 4; Janez Kurbos, Kajuhova 1; Franc Dogša, Vodranici 35; Alojz Stramič, Zg. Pristava 4; Janez Bezjak, Nova vas 117; Marjan Aubelj, Majšperk 13; Peter Bombek, Cesta prol. brig. Mb.; Andrej Jerenko, Apače 132; Janko Letonja, Lovrenc 61; Jože Žnidarič, Zg. Jablane 4/a; Franc Jerič, Šikole 50; Vlado Kos, Majšperk 36; Janez Gerečnik, Kidričevo 14; Franc Matjašič, Kidričevo 10; Miran Cafuta, Kidričevo 68; Franc Erbus, Potrčeva 46; Zvonko Mohorko, Kungota 20; Franc Selinšek, Trstenjakova 16; Stanko Pulko, Zg. Hajdina n. h.; Janez Rozman, Zg. Hajdina 108; Mirko Trstenjak, Njiverce 27; Ludvik Špehonja, Kidričevo 6; Milan Zupanič, Potrčeva 40; Stanko Zajšek, Ptujška gora 3; Liljana Hoinik, Kidričevo 13/a; Hedvika Pulko, Lovrenc 21; Ivan Mesarič, Sp. Hajdina n. h.; Milan Jazbec, Kidričevo 3; Branko Repič, Njiverce 53; Jože Ogrizek, Vošnjakova 6; Franc Klasič, Pobrežje 161/a; Alojz Majcen, Kidričevo 13; Roman Štumberger, Zg. Hajdina 157; Janez Mlakar, Apače 180; Anton Kavčević, Apače 53; Vlado Mohorko, Kungota 20; Franc Majcen, Podložje 40; Franc Klinger, Turniška 25; Franc Žlaus, Kidričevo 62; Džordže Panzalović, Kidričevo 1; Jože Cafuta, Kidričevo 13/a; Ivan Brglez, Stogovci 3; Franc Turk, Kajuhova 3; Alojz Kovačec, Formin 48; Mirko Vavpotič, Lancova vas 48.

Elektrovina Maribor in Ptuj, v septembru 1979:

Milena Rojko, Radvanjska

105 Maribor; Stanko Eger, Valvazorjeva 12, Maribor; Dušan Majcen, Brunšvig 36; Rafael Svesšek, Zagrebška 93; Franc Koražija, Brunšvig 49; Mihael Čeh, Sp. Korena 73; Antonija Kmetec, Popovci 13; Jože Visočnik, Milan P. Maribor; Herman Lobnik, Pivola 5, Maribor; Janez Vidovič, Skorišnjak 34; Anton Ivančič, Popovci 25; Milena Milošič, Bukovci 6; Terezija Pišek, Ger. vas 40; Anton Valent, Zihorlova 7; Anton Klinec, Spuhlja 19.

Posamezniki, september 1979:

Oskar Šturm, Rajčeva 7; Ludvik Kokol, Prešernova 5; Antonija Korent, Črmlja 12; Miroslava Holc, Rodni vrh 7; Katica Perger, Kvedrova 2; Katica Svesšek, Zagrebška 93; Marjan Vrtič, Potrčeva 35; Ivan Maher, Sp. Hajdina 173; Ivanka Rožmarin, Moškanjci 122; Marija Pralija, Zgečeva 2; Kristina Flajsinger, Čučkova 7; Blaž Flajsinger, Čučkova 7; Janez Horvat, Cankarjeva 5; Jernej Plavčak, Apače 161; Janez Majcen, Mestni vrh 61; Rozalija Solina, Stojnci 70; Mladen Raca, Ob Dravi 3; Anton Frangež, Zg. Jablane 13; Anton Dolenc, Zg. Jablane 37; Marjan Hergan, Zg. Jablane 21; Janez Lončarek, Sentiljska 114; Jože Stopar, Zagrebška 59; Marija Požar, Ormoška 19; Anton Draškovič, Groharjeva 3; Anton Šišek, Jadranska 17; Vinko Bezjak, Podgorci 56; Drago Mislovič, Kidričevo 14; Marica Balšak, Trg mlad. brig. 4; Pavla Ciglar, Podvinci; Mirko Kumer, Cerovec 21; Anica Kozoder, Lovrenc 107; Ivan Rojko, Vodova 3; Roman Seka, Drav. vrh 3; Alojz Tušek, Gorišnica 106; Jože Janžek, Zabovci 11; Branko Eržen, Slov. trg 7; Ciril Murko, Majšperk 11/a; Ivan Furek, Hajdoše 39; Nikolaj Strašek, Kidričevo 17; Velenje; Janez Zebec, Greg. dr. 9; Franc Brunec, Zavrč 1; Edita Trop, Kajunova 3; Sveto ing. Kasum, Kajuhova 5; Marija Janežič, Lovrečan 106.

Delta Ptuj, 2. oktober 1979:

Marjeta Ambrož, Mala vas 4; Olga Mohorko, Apače 188; Marija Vojak, Stojnci 123; Slava Ciglar, Stojnci; Jožica Markež, Cirkovce 71; Alojzija Kramberger, Erjavci 12; Milka Petrovič, Poljska 41; Angela Majcen, Podvinci 138; Ida Gašpar, Kidričevo 82; Ana Muršec, Dornava 126; Marija Polanec, Grajenščak 25/C; Štefka Vidovič, Zg. Hajdina 107/a; Sonja Kirbiš, Nova vas 29; Terezija Valek, Strmec; Erna Furek, Skorba 118; Marija Firbas, Grinci 4; Marija Štumpf, Kidričevo 60; Marija Mlakar, Pobrežje 144; Džurdža Kralj, Lovrečan 108; Marija Križnec, Njiverce 7; Cilka Bigec, Njiverce 14; Marija Krajnc, Jadranska 7; Marija Kramberger, Vitomarci 30; Marija Petrovič, Podvinci 2; Marica Kocuvan, Erjavci 21; Alojzija Ivančič, Videm 19; Olga Krajnc, Nova vas 11; Frančica Canjkar, Rečeva 15; Marija Meznarič, Stojnci 59; Branko Zgeč, Gajserjeva 20; Kristina Rojko, Krčevina 83;

AKCIJA NNNP V KMB PE PTUJ

Štab in vodji enot načrtujejo akcijo

Tudi v Kreditni banki Maribor, poslovni enoti Ptuj smo organizirali akcijo »Nič nas ne sme presenetiti.« Namen je bil organizirati, mobilizirati ter preizkusiti pripravljenost in usposobljenost štaba civilne zaščite in enote

narodne zaščite. Priprave so bile dobro načrtovane, zato je tudi akcija po predpostavki dobro uspeša.

Tudi odziv delavcev je bil zelo dober, saj se jih je od 75 načrtovanih odzvalo kar 72, trije

Gasilsko-tehnična ekipa je praktično preizkusila opremo in znanje

pa so opravičeno izostali zaradi angažiranosti v svojih krajevnih skupnostih. Tako je do 17. ure v delovni skupnosti KBM PE Ptuj bilo aktiviranih 72 delavcev, od tega 54 žensk in 22 mladih. Besedilo in posnetka: Konrad Zorec

LENART

Uspešna kolonija

V času od 30. septembra do 7. oktobra letos je na območju naselja Hrastovec pri Lenartu potekala deveta kolonija slikarjev-samorastnikov, ki jo vsako leto organizira Zveza kulturnih organizacij občine Lenart oziroma odbor slikarske kolonije Zavrč, ki ga vodi predsednik Konrad Krajnc.

Samorastniške slikarske kolonije se je letos udeležilo sedem udeležencev, ki so na različnih obronkih hrastoveškega naselja slikali tihožitja ter pokrajino letošnje jeseni. Udeleženci so bili: Jože Horvat in Ivo Lorenčič iz lenarske likovne skupine Lajči Pandur, Slavica Lukež iz Izole, Ignac Ramovž iz Ljubljane-Bežigrada, Polde Strnad iz Sežane, Mojca Viler iz Domžal in Uroš Žitnik iz Ljubljane Center.

Udeleženci devete slikarske kolonije so letos imeli sedež v prostorih Zavoda za duševno in živčno bolne Hrastovec, kjer so tudi na zadnji dan priredili razstavo svojih del v času kolonije. Med kolonijo so imeli tudi različna predavanja, strokovni mentor kolonije pa je bil mag. Marjan Jelenc iz Maribora, ki jim je priredil tudi bogata predavanja. Seznanjal je udeležence o amaterski dejavnostidanešter o materialnih in psihičnih likovnih elementih. Zveza kulturnih organizacij Lenart pa je nastale slike poslala na razstave po vseh krajevnih skupnostih, slike pa bodo šle tudi na razstavo v tiste občine iz katerih so bili letos udeleženci.

Janez Lorber

ŠPORTNE IGRE SOZD EMONA

ZLATO ZA STRELCE

V soboto in nedeljo, 6. in 7. oktobra, so bile v športnem parku Kodeljevo v Ljubljani že VI. letne športne igre SOZD Emona.

Velike športne manifestacije, na kateri so se zbrale ekipe 19. DO v okviru SOZD, se je udeležila tudi številna ekipa Emone Merkur iz Ptuja. Igre so potekale v 11-stih športnih disciplinah in sicer kegljanju, košarki, krosu, malem nogometu, namiznem tenisu, tenisu, plavanju, streljanju z zračno puško, šahu, balinanju in vlečenju vrvi.

Z udeležbo v 5 disciplinah so Ptujčani ekipno dosegli dobro deveto mesto, za kar se morajo predvsem zahvaliti mirni roki ekipe v streljanju, ki je kar za 16 krogov premagala drugouvrščeno ekipo Blagovnega centra iz Ljubljane.

Merkurjevi šahisti, lanske zmagovalci, pa so morali po zelo napornem in razburljivem finalnem boju priznati premoč ekipi Agroemone in osvojiti odlično 2. mesto.

Igre so potekale ob odlični organizaciji in ob slabem vremenu v športnem, borbenem, predvsem pa v prijateljskem duhu.

Posnetek in slike: Vilko Pešec

Strelci Emone-Merkur od leve: Rakuša, Ostroško, Lesjak, Ulaga, Lebel, Vajdič.

Ekipa Emone-Merkur v dvorani na Kodeljevem.

SLOVENSKA BISTRICA

Še neodkrita spoznanja

V okvir letošnjega meseca knjige, ki pravkar teče, se je uspešno vključila tudi Matična knjižnica Slovenska Bistrica s svojimi podružničnimi knjižnicami v vseh večjih krajih občine. Za obiskovalce so pripravili nekaj zanimivosti, predvsem v smeri prizadevanj, da bi občani kar najbolje spoznali vrednote in vlogo knjige ter drugih oblik pisane besede v današnjem času.

Med najpomembnejšimi je trenutno akcija brezplačnega vpisovanja novih članov — bralcev. Vodstvo knjižnice je sklenilo, da bodo vsako sredo v oktobru, mesecu knjige, dopoldne in popoldne, brezplačno vpisovali nove bralce knjižnice in čitalnice, katere prostore so prav v letošnjem letu sodobno uredili. Večji pa je tudi izbor knjig, časopisov in evij, od katerih prav slednji še vedno niso dovolj izkoriščeni.

Medtem ko je do 12. oktobra v prostorih Matične knjižnice v Slovenski Bistrici bila odprta razstava ob 100. obletnici rojstva pesnika Josipa Murma — Aleksandrova, so te dni pripravili skupno z Občinsko zvezo prijateljev mladine in Založbo Mladinska knjiga iz Ljubljane, novo razstavo pod naslovom »Otrok in knjiga«. Na tej razstavi, ki so jo odprli v sredini oktobra, so prikazane najnovejše izdaje otroške literature. Obiskovalci jih lahko kupijo ali naročijo, saj so primerno darilo za najmlajše.

V prizadevanjih, da bi kar najbolje osvetlili vlogo knjige v razvoju otroka tudi njihovim staršem, so sklenili to razstavo organizirati v sindikalnem domu delovne organizacije IMPOL Slovenska Bistrica. V času trajanja razstave pa organizirajo tudi posebna predavanja o vlogi knjige pri razvoju otroške miselnosti in spoznanj.

Podobno razstavo, na katero bodo povabili tudi enega od ilustratorjev mladinskih knjig, bodo v mesecu decembru organizirali tudi v Matični knjižnici. V prvem tednu meseca knjige, v Tednu otroka, pa so v Pionirski knjižnici, ki deluje v okviru bistriške Matične knjižnice, pričeli z rednimi urami pravljic in knjižnih ugank za šolske in predšolske otroke. Z njimi pa bodo nadaljevali vsak prvi in tretji teden v mesecu in sicer skozi vso šolsko leto.

Viktor Horvat

Kakšni so klubi OZN na Poljskem

Sredstva javnega obveščanja nas redno opozarjajo na vsakoletno zasedanje Generalne skupščine OZN. Njen namen je tudi letos, da podrobno pregleda dejansko stanje v izredno razgibanem svetu, da analizira in usmeri tok svetovnega nemira na pravo pot. To gotovo ni lahka naloga.

Tudi mi se čestokrat le nekritično in neobjektivno sprašujemo zakaj to, zakaj ono? Ko bi mogli sami kaj spremeniti, bi po naše gotovo teklo življenje na Zemlji malo drugače. A nas, vsaj tako govorimo, nikoli nihče nič ne vpraša ali posluša. O, pač! Tako zelo drži, da je nastal že ljudski rek, da iz malega raste veliko. Ko gre za svetovno politiko se tega zelo zavedajo mnogi mentorji tovrstnih krožkov na osnovnih in srednjih šolah. Že vrsto let uspešno delujejo krožki oz. klubi OZN. A žal so mnogokrat preozki, enostranski, uprti le v svoj skopi program dela. Smisel njihovega organiziranja pa je, napredno, prav v odpiranju do vseh sodelavcev in dejavnikov širom Slovenije, v spoznavanju originalnega svetovnega gibanja, različnih pogledov na svet, množestevnih oblik organiziranja. Slednje so nam lepo razložili mladi klubovci iz Poljske, ki so bili na obisku v Ptujju ob koncu septembra.

Poljski način obravnavanja OZN je drugačen od našega, vendar se oboji stikamo v želji, da bi pomen miru in mirnega reševanja sporov in učinkovitejšega kulturnega, gospodarskega in socialnega napredka mogli približati enkrat prav vsem državljanom. Kaj so do sedaj storili Poljaki?

Klubi OZN na Poljskem so veliko redkejši kot pri nas v Jugoslaviji. Vsi so razviti le v študentskih vrstah, pa še teh je za tako številčen narod skoraj premalo. Najvišji organ je vrhovna konferenca, ki deluje kot nekakšno državno predsedstvo. Njen mandat traja dve leti. Znotraj konference so opredeljeni še mnogi specifični vodilni in usmerjevalni odbori. Vrhovni odbor sestavlja 17 članov, nadzornega pa 5 članov. Vseh 5 študentskih klubov, ki pa si jih nikakor ne smemo predstavljati po naše, je 17. Ti svojo aktivnost kažejo na različnih področjih.

Organizirajo štiri šole: letno, jesensko, zimsko in pomladansko. Vse šole so samostojne in jih prostovoljno, na podlagi lastnih interesov, prirejajo klubi sami; le letna šola ima zveznega državnega voditelja, ker je tudi najbolj obsežno zasnovana. V zimski šoli sodelujejo tudi ISMUN, mednarodno mladinsko študentsko gibanje za ZN. Skupaj prirejajo odprte tečaje francoskega, nemškega, angleškega, ruskega jezika in esperanta. Takšne tečaje bi mogli oceniti kot pravo mednacionalno gibanje. V zadnjem času pripravljajo tudi klubske tečaje za arabski jezik. Zelo obiskovani so seminarji, ki razčlenjujejo aktualno svetovno problematiko. Na razpolago imajo tudi tisk drugih držav, npr. Unita, Montag, Der Spiegel, Pravda itd. Obstajajo tudi posebni klubi, kjer more vsak priti do raznolike, predvsem zahodne, literature. Tako lahko odmeve svetovnih dogajanj kar trezno presoja.

O aktualni konferenci šefov neuvrčenih držav v Havani na Kubi so ugotovili, da so svoje sodržavljane poljski vodilni novinarji sproti in tudi zelo točno seznanjali. Pokazali pa so vse dogajanje na nekoliko svojstven način, gotovo drugače kot Jugoslavlani. To pa je tudi razumljivo, saj ima Poljska drugačno stališče do neuvrčenega gibanja. Poljaki dobro vedo za stališče Kube, vedo za socialističnega imperialista Vietnam, vedo za nesoglasja v gibanju. Vedo tudi, da je Tito še edini od pobudnikov humanega svetovnega gibanja (Naser —

Nehru — Tito), da je starosta pravičnosti in miru, da je velikokrat ključ do rešitve spora. Sami so ob tem vprašanju rekli, da je Tito resnično velik. Tudi, da je mir osnovna potreba človeka v svetu. Tega načela gibanja ne more nihče oporekati. Toda le dokler bo med članicami iskrenost, bo moglo le-to smotrno delovati.

Tako so govorili delegati poljskih klubovcev. In ko so slišali še za naša izkustva, so želeli čimširšemu krogu naših in svojih klubovcev le še veliko volje in uspeha.

A. S.

ŠOLA IN DELO STA NELOČLJIVA

Tako se učijo mladi ob prvih korakih v šolo. Prav gotovo je med mladimi precej takšnih, ki to spoznajo že v zgodnji mladosti. Kmalu po povratku iz šole morajo odhiteti na polje, v gozd ali na pašo in tako ni niti toliko časa, da bi svoje napisano znanje oddložili na prvo mesto.

Sicer pa, kdo pravi, da torbica, ni na »pravem mestu« med delovnim orodjem? Saj tukaj vendar manjka še motika in prav to pred nekaj minutami učenec, sedaj pa kmečki proizvajalec, vzel v roke in naučeno združuje v praksi. Učenje in delo sta neločljiva, seveda pa bi bilo vmes potrebno tudi nekaj časa za oddih.

Posnetek in besedilo:
V Horvat

VZTRAJNOST IN ZNANJE V NARAVI

Na osnovni šoli v kraju Šmartno na Pohorju se ne razlikujejo v obveznem pouku od mladih v vseh drugih šolah v občini Slovenska Bistrica. Res je, da še vedno obiskujejo za današnje razmere in zahteve po sodobnejšem pouku neustrezne učilnice, vendar je njihova prizadevnost pri izvrševanju učnega programa postavljena na trdna tla.

Povsem drugače pa je življenje teh učencev izven šole, saj morajo mnogi od doma in nazaj prehoditi dolge razdalje, nemalokrat tudi po blatnih in težavnih gozdnih poteh. Kot vsak mlad človek, se tudi učenci iz predelov Pohorja v okolici Šmartnega radi seznanjajo z okoljem, z življenjem v naravi. Pot iz šole je velikokrat mnogo daljša kot v šolo, saj želijo spoznati, kaj skriva v svojih krošnjah to ali ono drevo, kako se bodo znašli v izrednih priložnostih, pa ob srečanjih z nepredvidenimi nevarnostmi. Res je, da jih o mnogih stvareh že pred prihodom v šolo poučijo starši, toda šola pri tem vseeno daje piko na i.

ŠMARTNO NA POHORJU

Premišljeno in preračunljivo od točke do točke in uspeh ne izostane.

Pod strokovnim vodstvom učitelja tako učenci, predvsem tisti iz višjih razredov, sprejemajo nova znanja v spoznavanju narave, še posebno pa gibanja v njej. Tako danes na šoli skorajda ni učenca, ki ne bi spoznal vrednost orientiranja z busolo in ob pomoči karte določenega kraja in tako določiti svoj trenutni položaj v naravi.

Še več, izkušenejši učenci vodijo s seboj mlajše vrstnike, ki se ob njih naučijo prav tistih spretnosti, katere jim je pred dvema ali več leti dal učitelj, ko jih je prvič napotil v neznanja območja pohorskih vrhov in gozdov v roke pa jim je dal samo busolo, karto in napisane naloge. Tako pridobljena znanja so prav gotovo v veliko korist mladim, ki se bodo tako mnogo lažje vključili tudi v širše akcije narodne zaščite. Svoje sposobnosti pa so pokazali tudi v nedavni akciji NNP, ko so za opravljen naloge dobili najvišjo oceno.

Posnetek in besedilo:
Viktor Horvat

„Zelo vas bomo pogrešali tovarišica Zafošnikova!“

S temi besedami so na letni konferenci pionirske organizacije 28. septembra 1979 v osnovni šoli Borisa Kidriča v Kidričevem v poslovnem govoru poslovlili pionirji od priljubljene tovarišice Zafošnikove. Na tej konferenci se je namreč ŠTANKA ZAFOSNIKOVA poslovila od šole in od pionirjev, ker odhaja v pokoj in je svoje poslovilne besede končala »... tudi vas bom pogrešala«.

Tovarišica Zafošnikova je bila na OŠ »Boris Kidrič« razredna učiteljica, mentor pionirske organizacije in pionirske hranilnice KBM PE Ptuj od leta 1974. Predsednica mentorjev pionirskih hranilnic pri združenju banki in članica sveta pri KB Marbor.

Še bi lahko naštevali njene funkcije in področja njenega aktivnega delovanja. Izredno je bila priljubljena med občani v Kidričevem, posebno pa pri mladih, saj je neumorno delala z njimi. V imenu občanov krajevne skupnosti in šolskega okoliša Kidričevo ji lahko izrečemo pri srčno zahvalo in iskreno željo, da bi še mnogo let zdrava uživala zaslužen pokoj. Za neumorno delo na področju pionirskih hranilnic je od poslovne enote Ptuj prejela Vošnjakovo plaketo.

Besedilo in posnetek: Konrad Zorec

Slovo od pionirjev, sodelavcev in delovnih tovarišev je bilo težko

SLOVENSKA BISTRICA

Krvodajalci z novimi spoznanji in doživetji

V soboto, 6. oktobra je Občinski odbor Rdečega križa v sodelovanju z komisijo za krvodajalstvo in vsemi krajevnimi organizacijami RK v občini Slovenska Bistrica izvedel že tretji množični izlet Rdečega križa v občini.

Medtem ko je na prvem izletu, pred dvema letoma, blizu 500 članov RK obiskalo spominsko obeležje NOB na Kozari, so v preteklem letu obiskali partizansko bolnišnico na Petrovi gori. Tega izleta se je udeležilo prek 300 krvodajalcev in sodelavcev iz bistriške občine.

Tokrat pa so sklenili obiskati kraj, kjer se je odvijala znana Dražgoška bitka. Tukaj so jih seznanili z pomembnostjo in odmevnostjo dogodka, ki je imel velik odmev in bil pomembna vzpodbuda za nadaljnje aktivnosti NOB na širšem slovenskem območju. Pot so nato nadaljevali še skozi Škofjo Loko, obiskali so bolnico Franjo in kraje Idrijo, Postojno ter Rakov Škocjan.

Ob vrnitvi z izleta so si bili vsi udeleženci enotni, da bodo tudi v prihodnje združevali humanost na krvodajalskih akcijah in prijateljstvo na skupnih akcijah pa tudi izletih.

Viktor Horvat

PRIČELI PRIPRAVE NA PRAZNOVANJA NOVEGA LETA

Ob spoznanju, da se je na prehod iz starega v novo leto potrebno pripraviti že zelo zgodaj, so se pred dnevom sestali v Slovenski Bistrici delegati podpisnikov samoupravnega sporazuma o organiziranju novoletnih praznovanj za najmlajše prebivalce občine.

Delegati, združeni v koordinacijski odbor za praznovanje Novega leta pri občinski Zvezi prijateljev mladine, so najprej ocenili rezultate lanskega praznovanja in ugotovili, da so potekala v okviru planiranja, tako na področju organiziranih prireditev kot tudi izbranih finančnih sredstev. Ob tem je bilo ugotovljeno, da nekatere podpisnice sporazuma svojih obveznosti še do danes niso v celoti izvršile. Tako so pri Občinskem ZPM od načrtovanih 430 tisoč dinarjev zbrali za sto tisoč dinarjev manj. Kot vzrok navajajo predvsem ugotovitve, da nekatere podpisnice SS v preteklem letu niso zaključile poslovnega leta z razpoložljivimi sredstvi v skladih naj bi takšna sredstva namenili.

Kljub takšnemu stanju pa so bili vsi otroci bistriške občine deležni bogatega novoletnega kulturnega programa, sprejeli pa so tudi skromna

darila. Šole in vzgojnovarstveni oddelki pa so sprejeli kolektivna darila. V lanskem letu je bilo tako v občini vključeno v novoletna praznovanja pred 4300 šoloobveznih in okoli 3200 predšolskih otrok. To pa je števila, ki se ne razlikuje veliko od skupnega števila vseh zaposlenih v bistriški občini. Približno toliko otrok kot v lanskem letu bo tudi letos aktivno vključeno v novoletna praznovanja.

Doslej se na žiro račun, kjer se zbirajo sredstva podpisnikov samoupravnega sporazuma za novoletna praznovanja, zbralo komaj 90.000 dinarjev, a četrtina vseh predvidenih, lani se je v tem času zbralo komaj 20.000 dinarjev. Pripravi pa so, da bodo uspeli zbrati več sredstev kot v lanskem letu, saj kažejo delovne organizacije, podpisnice sporazuma, boljše rezultate. Med podpisnike pa se je doslej vključilo tudi 30 zasebnih obrtnikov. Pričakujejo, da bodo tako zbrana sredstva uspešno izkoristili za uredničitev kulturnega programa kot tudi obdarovanja najmlajših občanov, med njimi tudi otrok, katerih starši so zaposleni na območju bistriške občine, stanujejo pa izven nje.

Viktor Horvat

Za večje vključevanje mladih

Kislo poletje, ki smo mu bili priča, je vendarle že za nami. Poletni dopusti, ki smo jih preživljali nekateri ob turističnih ponudbah, eni na morju, drugi v termalnih kopališčih in v planinah, so končani. Pričel se je novi letni čas, ki ga imenujemo jesen in do tega časa je polno problemov, ki jih je potrebno reševati, mnogi od njih so dobili že pravočrtno brado.

Nekatere družbenopolitične organizacije so že razpravljale o rezultatih poslovanja v združenem delu lenarške občine in na obravnavah o doseženih rezultatih je tekla tudi beseda, kako so se v razprave vključevali tudi delavci v posameznih delovnih organizacijah. Omeniti velja, da je bilo tudi v lenarški občini letos narejeno več kot prejšnja leta.

V tej občini pa je opazno, da mladi še vedno počivajo v vseh osnovnih organizacijah ZSMS. Še vedno so premalo zainteresirani za vključevanje v takšne in

LENART V SLOVENSKIH GORICAH

podobne razprave v svojih delovnih sredinah. Na eni izmed sej OK ZSMS Lenart so sprejeli tudi sklep, da mora v bodoče biti ena izmed osrednjih nalog osnovnih organizacij ZSMS večje vključevanje mladih v spremljanje družbenopolitičnih odnosov in gibanj v organizacijah združenega dela. Tudi v tej občini se vse več mladih zaposluje v lenarških delovnih organizacijah in prav gotovo bi bilo nujno potrebno, da bi se mladi bolj tvorno in zavzeto vključevali v svojih delovnih organizacijah oziroma sredinah in da bi bolj zavzeto spremljali neuresničevanje pravic in tudi dolžnosti, ki se danes postavljajo pred delovnega človeka v združenem delu.

Janez Lorber

Ko bi postal ...!

Za nas mlade ni meja na svetu ne rasne, ne razlikovanja ne krivic, zato smo vselej hudo prizadeti, kadar slišimo in beremo o vedno novih spopadih na jugu Afrike, v Indokini, v Južni Ameriki, kadar razmišljamo o strašnem orožju, ki grozi človeštvu — o nevtronski bombi. Le ena beseda je dovolj in v trenutku je konec življenja na planetu Zemlja.

Zakaj vse to? Zaradi prestiža za oblast, za katero se tekmovalci ne boje za denar ne za žrtve. V svoji strasti ne pomislijo, da je na svetu milijone otrok, ki bi potrebovali ta denar, da bi bili siti, obuti, oblečeni, da bi imeli streho nad sabo, da bi lahko živeli sončno mladost, polno cvetja, smeha in sreče. Tako pa usmrtajujejo njihov življenjski dan dim in plini, namesto ptičjega žgoljenja jim pojo smrtonosno pesem krole, namesto toplega in mirnega kotička jih preganja strah. Ti otroci ne vedo, kaj je mladost. Že pri trinajstih in štirinajstih letih, ko se mi izobražujemo za življenje, so naši vrstniki že odrasli, saj imajo puške in se

bore. Vse to pa ne gane voditeljev veselil, ki v svoji pobesneli tekmi za oblast v svetu ne mislijo na težko usodo mladih.

Ko bi postal voditelj sveta! Prepovedal bi oboroževalno tekmo, zaradi katere se kopiči atomsko orožje, ki grozi uničiti življ na zemlji in se zanj porabi milijarde in milijarde dolarjev. Z oblasti bi pregnal vse diktatorje, ki še vladajo v svetu, da lahko izkoriščajo delovne množice in pobijajo vsako uporno in svobodoljubno misel. Ukazal bi zmanjšati proizvodnjo avtomobilov, motorjev in vseh vozil, ki onesnažujejo okolje in bičajo naravo, najlepši človekov življenjski prostor, in žrejo bencin, ki ga je vedno manj in bi ga lahko s pridom uporabili za bolj koristne namene.

Vsa velemesta, zgrajena iz betona in železa, bi posadil z drevjem in cvetjem, da bi ptice znova zapele svoje melodije in pregnale ropot strojev in motorjev. V dežele, v katerih ljudje stradajo, bi poslal hrano in druge življenjske potrebščine, da oči mladih in sta-

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

m
d

rih ne bi govorile o bedi in pomanjkanju. Vse dežele, ki jih uničuje vojno zlo, bi pomiril, da bi sodelovale v sožitju, da bi otroci namesto pušk nosili knjige in zvezke, da bi se namesto mitraljezov oglašala pesem mladosti in sreče. Uničil bi vse meje in svet bi postal velika družina svobodnih in enakopravnih ljudi, ki bi v slogi in ljubezni skrbela za lepši in boljši jutri vseh mladih rodov. Denar bi uporabil za življenje, z njim gradil laboratorije, v katerih bi se znanstveniki trudili najti zdravila, da bi lahko z njimi premagovali bolezni, uničevalke življenja. Ves svet bi spremenil v rožne vrtove, v katerih bi raslo cvetje tihe sreče, velike in nesebične ljubezni do bližnjega.

Tak svet bi bil zares bogat in svetel.

Toda boleče se je soočati s trdo resničnostjo, zaradi katere trpijo tudi moji sovrstniki v brezčutnem svetu. V moji domovini pa je vse drugače: naša mladost je lepa in bogata, zanjo imajo posluš vsi delovni ljudje naše samoupravne skupnosti, za katero smo nekoč žrtvovali kri in življenje. Lepo je v naši domovini biti mlad, trpko pa je živeti mladost v deželah, v katerih ne poznajo teh vrednot življenja. Zato želim, da bi mladi rodovi na vsem zemeljskem prostoru vsaj nekoč doživeli svetlobo in bogatstvo življenjskega dne.

Peter Zorli, 8. a

Ko smo letos odprli novo šolo, smo tovarišu Titu poslali tudi pozdravno pismo

Foto: R

V novi šoli

Zazvonil je šolski zvonec. Veseli, razigrani otroci smo stopili v nove garderobe. Sezuli smo si čevlje in že stopili v copate ter s torbami v rokah odšli v prostore nove šole. Že kar prvo uro smo zakorakali v razred, v katerem se bomo učili naš materin jezik. Sedli smo v nove udobnejše klopi in že je zazvonilo konec odmora. Navdušeni smo čakali, kdaj bo stopila v razred tovarišica. Kmalu se je prikazala pri vratih. Najprej je vpisala v dnevnik, potem pa nam razložila prostor slovenskega jezika. Zadaj je delna stena, ki jo dopolnjujejo »harmonika« vrata. Prečje se sliši iz sosednjega kabineta, toda to nas ni motilo. Nadaljevali smo in se tudi marsikaj pogovorili. Hitro je zazvonil zvonec in že smo morali v kabinet, kjer raziskujemo kemijo in njeno znanost. Toda kam? Nismo se več znašli. Zmeda na hodnikih nas je zelo presenetila. Bili smo še »skoraj izčrpani« od iskanja, ko smo končno le zagledali vrata z napisom KEMIJA. Tedaj smo si oddahnili. Vedno večja zmeda, sem si mislila sama pri sebi, a se bo že uredilo. V razred je stopila tovarišica z nekako veselim obrazom, kot da bi nam že s tem hotela povedati, da je tudi ona vesela nove šole. »V kabinetu za kemijo je prijetno, saj imamo svoje pipe, v katerih si lahko umivamo roke«, je rekla eden izmed veselih učencev. Toda pipe niso zato, ampak se rabijo za... Oh, saj niti sama ne vem, zakaj! Pa pustimo zdaj pipe in se raje povrnimo h kabinetu samemu, v katerem so razstavljeni kemijski pripomočki in še tudi marsikaj drugega. Pri uri kemije smo delali razne poizkuse in bilo je zelo prijetno. Ko je zazvonilo konec ure, sem bila skoraj jezna tako sem se zatopila v znanost — logično mišljenje, ki ga vedno rabimo v življenju.

Spet je nastala zmeda po hodnikih in hrup je odmeval od stene do stene in zopet nazaj v razrede. Bila je malica. V vrsti smo se počasi pomikali in komaj čakali, kdaj se bomo lahko vsedli in se v miru najedli. Prvi dan je bilo veliko prerivanja, potem pa smo se privadili. Ko je bilo malice konec, smo spet stopili v razred, kjer smo se učili spet nekaj drugega.

Prvi dan in zdaj že prvi mesec šolskega leta v novi šoli je torej minil in želim, da bi jo ohranili čim dlje ter z razumom in z mišljenjem napredovali v naši »markovski lepotic«.

Natalija Plohl, 7/b, OŠ bratov Štrafela, Markovci

Otrok in nasilje

Otrok — skrb in ljubezen svojih staršev. Mnogi otroci pa niso deležni očeteve in materine ljubezni in taki otroci so veliki reveži.

Tudi v naši vasi živi deklica, ki je morala že v zgodnjem otroštvu povezati culo in oditi čez domači prag. Njeni starši so se zapisali alkoholu in zanemarjali otroke. Našli so se ljudje, ki jih je težka usoda otrok prizadela. Tako je deklica našla v naši vasi tople dom, v katerem je dobila kruh in ljubezen. Le mi, vaški otroci, smo bili večkrat kruti. Bilo je jesenskega popoldne. Otroci smo se igrali na gmajni in pridružilo se nam je drobno dekletce. „Glej jo, muho brez trebuha,“ je na ves glas zaklical sosedov Tonček. Že se je oglašala njegova jezična sestra Alenka: „Kaj pa bi ti rada? Pogled se, kako si oblečena.“ Nanjo so se usule žaljivke, s katerimi otroci nič kaj radi ne stedi. Uboga deklica pa je nepremično stala in s preplašenimi očmi strmela v nas, ki smo jo tako neusmiljeno bičali z besedami. Nenadoma se je obrnila in jokaje

odhitela proti vaškim hišam.

„Ali vas ni sram?“ se je od hiš odtrgal glas. Bila je njena rejnica. Spogledali smo se in se brez besed odpravili v svoje domove. Nekaj težkega je leglo na naša srca. Deklica se nas je odslej izogibala. Nekoč pa smo jo le ujeli v svojo sredino in takrat nam je pripovedovala svojo žalostno povest:

„Moje dom ni bil tople. Moje otroštvo ni poznalo nežnih besed, toplih pogledov, ljubezni in varnosti. Moje otroštvo se je rodilo v pretepu, pijančevanju in nasilju. Koliko prečutih noči! Bežali smo pred pijanim očetom in iskali zavetje v naravi. Namesto kruha nam je oče delil udarce, namesto ljubezni smo doživljali strah. To je bila revščina mojih prvih mladih dni.“

Tiho smo poslušali deklinino bolečo pripoved in hudo nam je bilo ob spominu, kako smo jo sprejeli na gmajni. Sklenili smo, da ji bomo pomagali in da je nihče več ne bo žalil.

Simona Bezjak, 8. a

Moja knjižna omara

V svoji sobi imam veliko knjižno omaro. V njej je mnogo knjig. Imam vsa zbirka Zlate knjige. Matjažev knjižnico. Pisani svet Walta Disneya. Živalski svet in mnogo drugih knjig. To so partizanske dogodiščine, basni, pesmi, pravljice in zgodbe o narodnih junakih. V moji knjižnici je tudi nekaj starih slikanic, ki sem jih dobila že v mali šoli.

Svojo prvo knjigo sem prebrala v prvem razredu. Imenuje se Rdeča kapica. Brala sem jo skoraj en teden. Čeprav ni bila debela. Najraje berem partizanske zgodbe. Všeč so mi zato, ker so v njih tudi smešnice. Partizani so mnogokrat potegnili fašiste za nos. Napadli so jih tam, kjer so fašisti najmanj pričakovali. Tudi skriti so se znali tako, da jih Nemci niso našli. Nekateri partizani so bili tudi šaljivi. Zvečer so ob tabornem ognju pripovedovali smešnice, da so se borci do solz nasmejali.

Hodim tudi v mladinsko knjižnico. Tam si lahko izberem knjige, ko pa jih preberem, jih moram vrniti.

V prostem času rada berem, ker si z branjem širim besedni zaklad in svoje obzorje.

Knjiga je človeku najboljša prijateljica!
Tatjana Korošec, 6/a OŠ v ustanavljanju, Ptuj

Moje sončno in senčno poletje

Počitnice sem preživel doma in v MDA Brkini '79. Na MDA sem šel v začetku avgusta. Tam sem bil tri tedne. Z mano sta bila moja prijatelja Uroš in Savo. Bili smo v ptujski brigadi Dušan Kveder-Tomaž. Med akcijo smo šli na izlet v Portorož, ogledali smo si Skocijanske jame, večkrat smo šli tudi v Sežano, kjer so bila razna športna tekmovanja in srečanja brigad. Ob večerih smo imeli kulturna srečanja. Trikrat nas je obiskal potujoči kino. Priredili so tudi nekaj plesov.

V Brkinih smo kopali jarke za vodovod, polagali cevi in jih zasipavali. Imeli smo dva udarna in en

obrambni dan. Naša brigada je dobila trak akcije, kar je najvišje priznanje.

Ostali del počitnic sem preživel doma. Večinoma sem pomagal pri delu na parceli. Kadar nisem bil na parceli, svag z Zarkom hodila po gradu ali pa sem bral knjige in stripe.

Te počitnice mi bodo še dolgo ostale v spominu. Doživel sem mnogo lepih in nekaj manj lepih dni.

Aljoša Korenjak,
7/a, Osnovna šola v ustanavljanju, Ptuj

Obraz življenja

Luč sveta je zagledala v revni kolibi, spleteni iz šibja in obloženi z blatom. Bila je peti otrok. Nikoli ni čutila mehke blazine in svilene odeje. Položili so jo v kot, kjer je bilo na kupu nekaj praproti in starih cunj. Njena mati je vsak dan drobila koruzo in z njo hranila starejše brate in sestre. Malo Sampa je došla z mlekom, ki je kapljalo iz njenih izžetih prs. Zaradi pomanjkanja in nesnažnega okolja je deklica zbolela.

Dobila je visoko vročino in postala po telesu vsa pisana. Mati ni vedela, da bolezn zdravi zdravnik, zato ji je po vračevem naročilu obešala nad vzglavje koščke lesa. Dekličina narava je po hudih bojih premagala bolezen.

Ko je shodila, je prosila mamo za hrano. Ni vedela, da je daleč za oceanom zemlja, kjer so otroci presiti belega kruha, da v tisti deželi živijo ljudje, ki zapravljajo denar za oboroževanje. Ti ljudje sicer vedo, da nekje živi mala Sampa, črne polti, ki potrebuje kruh in zdravila, da bi lahko živela. Toda ni jim mar zanjo, saj živi na tuji celini. Spoštujejo samo otroke, ki jim je narava darovala belo polt.

Ko je mala Sampa shodila, ji mama ni mogla nataktni mehkih copatk. Bosa je skakljala po ostrih tleh in njene nožice so vsak dan hudo krvavele. Potrebovala bi samo copatke in kos kruha, da bi tudi v njeno otroštvo posijal žarek sreče.

Podplati male Sampa se vedno krvavijo. Njene velike črne oči še naprej prosijo kruha. Ali ni na zemeljski krogi človeka, ki bi se zavzel zanjo in ji prinesel svetlo otroštvo?!

Človek, ki živi v materialno bogatem in visoko kulturnem svetu, kdaj se boš spomnil, da živi v osrčju črne celine deklica, ki bi ji bilo dovolj za srečno otroštvo košček kruha in dvoje toplih copatk!

Daniel Bračič, 8. a

V mednarodnem letu otroka

Poleg rednih prispevkov naših mladih dopisnikov objavljamo nekaj literarnih pri-

spevkov, ki so jih skrbno napisali učenci osnovne šole »Franc Bešak« Gorišnica na temo »V mednarodnem letu otrok«.

Pred eno od šol v Halozah

Foto: I. Ciani

Žalostni svet lačnih otrok

Otrok! To besedo slišimo dan za dnem, na vsakem koraku, ne da bi o njej kaj razmišljali. Živimo brezskrbno življenje, kajti starši nam nudijo tople dom, ki si ga vsak otrok tako vroče želi. V svoji brezskrbnosti pa ne pomislimo na otroke, ki živijo brez strehe nad glavo in s koščkom trdega kruha, ki ga morajo otepati tudi po več dni.

Včasih opazujemo razposajene šolarje. Eden od njih odvrača kos kruha, drugi pa se temu žalostnemu dejanju divje smejejo. Zaskeli me:

„Koliko otrok bi se poglalo za tem kosom kruha, če bi ga nekdo vrnil mednje? Se sploh zavedamo, da nekje živijo otroci, ki jih preganja lakota?“

Otroci v Indiji jo močno občutijo. Preplašeni se stiskajo k svojim staršem in jih prosijo z očmi, v katerih ni otroškega veselja. Iz njih gleda lakota. Zanemarjeni, pohabljeni, preplašeni so, onemoglo sede v senci velikih hiš, v blatu in prahu, tekajo za turisti in jim ponujajo svoje male usluge. Tujci jih

radovedno, morda nekateri tudi sočutno opazujejo, včasih celo beže pred njimi, ker se boje velikih praznih otroških oči.

Zaradi umazanje se širijo različne epidemije, od katerih pomre na tisoče lačnih in zapuščenih otrok. Koliko otrok bi lahko nasitili, če bi uporabili denar, ki ga trošimo za oboroževanje in motorizacijo, za kruh in življenje! Kdo nosi odgovornost za revščino, ki neusmiljeno gospodari v svetu? Zaman sprašujemo po krivcu, vendar smo krivci vsi, ki smo presiti kruha in dobrot.

Takšna je žalostna resnica o daljni Indiji, kjer še otroci vedno trpijo pomanjkanje. Najsvetlejša iskra v pomnem lačnem življenju je beseda, ki je marsikje ne znamo spoštovati: kruh. V letu otroka se je napisalo marsikaj lepega in plemenitega, toda beseda bo ostala mrtva, če je ne bomo oživili z dejanjem.

Janez Horvat, 8. b

OTROK REJENEC

Veliko družin v našem kraju ima rejence. Tudi moja teta je sprejela rejenco. Ni ga imela, da bi ji delal niti zaradi oskrbovalnine, marveč zato, da bimo ponudila tople in varen dom. V družino je prišel, ko je šel šest let. Bil je zelo boječ, tih in miren. Hitro se je udomačil, najbolj pa se je navezal na teto, ki ji je kar rekel mama. Vsi so ga imeli radi in nihče ni imel občutka, da je tujec.

Začel je obiskovati šolo in zdaj so se začele prve težave. Kljuboval je in zahteval, da ga v šolo spremlja samo teta, čeprav sta njeni deklici tudi že hodili v šolo. Sčasoma se je trma polegla, rodila pa se je nova težava: začel je piti in se opijanjati. Teta se je zelo prestrašila, saj vedela, da je bil Borisov oče notoričen pijanec in s pijsko pogubil sebe ter svojo družino. Skrivala je ključ od kleti, toda zaman. V svoji veliki stiski se je teta posvetovala z učitelji, ki so vplivali nanj, da se je njegova strast po vinu za nekaj časa polegla. Boris se je pobiljšal. V šoli se je še kar pridno učil, doma je ubogal in teta ga je vzljubila. Morda ga je imela celo preveč rada, saj sta ji to večkrat očitali njeni hčerki Borisu ni bilo treba delati, dobil je vse, kar si je zaželel in kar je potre-

boval za svoje mlado življenje.

Čez tri leta pa je znova zašel na stare tirnice. Naskrivaj je pil in tudi kadil. Večkrat je ponoči uhajal od doma in se vračal šele naslednje jutro, ves umazan, pavaljan in tudi pijan. Teto je hudo prizadelo. Skušala je z lepim in grdim. Boris se je kesal, obljubil, da kaj takega več ne bo storil. Nekaj časa je bil res umiren, dokler ga znova niso omamili slabi trenutki.

Ko je končal osnovno šolo, se je vpisal na poklicno šolo, ki jo je obiskoval v Mariboru. Stanoval je v internatu, konec tedna pa se je vračal v svoj rejniški dom. V nedeljo bi se moral vrniti v internat, pa je pobegnil, da se je odpeljal šele v ponedeljek. Večkrat se je cele dneve potepal po mestu in potem izsiljeval teto, naj mu napiše lažno opravičilo. Teta ga je trdo prijemala in mu dopovedovala, da si bo na ta način zapravil življenje. Zaman. Nekega dne je odšel in se ni več vrnil. Nihče ne ve, kako bo z njim. Če ga bo še dalje vodilo slo po pijaci, bo najbrž žalostno končal.

Darinka Vojsk, 8. b

Danica Hameršak

Marjan Svenšek

Kristina Vindiš

Bojan Mihelač

JESENSKI KROS ZA OBČINSKE NASLOVE

500 UDELEŽENK IN UDELEŽENCEV

Jesenski občinski kros, ki bi moral biti v soboto 6. oktobra v Cirkovcah, je bil prestavljen. Občinska zveza za telesno kulturo ga je izvedla v sredo 10.10. v Ljudskem vrtu v Ptuj. Nastopilo je 500 tekmovalk in tekmovalcev v sedmih starostnih kategorijah. Kot po običaju ni bilo članic, veterank in veteranov, pa tudi udeležba pri članih je bila zelo skromna. Prav nerazumljiv je takšen odnos osnovnih telesnokulturnih organizacij in delovnih sredin. Pri prvih gre za neizvajanje sprejetega programa telesnokulturnega minimuma, v delovnih sredinah pa jim je več udeležba na »športnih igrah delavcev« ali raznih — ijadah, kjer je telesnih naporov bolj malo, izgubljene kalorije pa nado-

knadijo in presežejo na »bolj družabnem delu« tekmovalj. Tega pa v Ljudskem vrtu ni bilo. In kdo so umagovalci? Pri mlajših pionirkah je umagala Danica Hameršak (OŠ Franc Osojnik), pri mlajših pionirjih Marjan Svenšek (OŠ Ivan Spolenjak), pri starejših pionirkah Kristina Vindiš (OŠ Leskovec), med starejšimi pionirji Bojan Mihelač (OP Franc Osojnik), pri mladinkah Mateja Bombek (Gimnazija D. Kveder), pri mladincih Stanko Hauptman (GUS Jože Lacko) in pri članih Alojz Lebar (TVD Partizan Ptuj).

Najboljši s tega tekmovanja se bodo v nedeljo udeležili krosa za republiške naslove in pokale Dela v Brežicah.

Odhod iz Ptuja bo ob 6.30 izpred športne dvorane Mladika.

I. k. foto B. Rode

Stanko Hauptman

Mateja Bombek

Alojz Lebar

Silva Razlag odlična tretja na republiškem kegljaškem prvenstvu

Rezultat Ptujčanke, ki je sicer članica mariborskega Konstruktorja, je toliko večji, saj se po enoletni odsotnosti ponovno in to z uspehom vrača na kegljaško stezo. Boj za najvišje naslove v republiki je bil ogorčen: Razlagova pa si je tretje mesto priborila že v prvem kolu tekmovanja, ki je bilo 6. in 7. oktobra v Radečah; drugo in obenem zaključno kolo pa je bilo minulo soboto in nedeljo v Mariboru. Z malo več sreče in psihične pripravljenosti pa bi Razlagova tokrat lahko posegla v boj za višja mesta.

Razlagova se je skupaj s 14 najbolje uvrščenimi na republiškem prvenstvu uvrstila na državno prvenstvo, ki bo to soboto in nedeljo v Skopju. MG

KARTING, DP V NOVI GORICI

Langerholc drugi, Hvala tretji

V Novi Gorici je bila v nedeljo predzadnja dirka v letošnjem državnem prvenstvu kartistov v vseh kategorijah. Pri mladincih v razredu do 100 ccm je ponovno zmagala Irena Lavrič (AMD Ljubljana Moste), tretje mesto pa je osvojil Armando Hvala (AMD

Ptuj). Pri članih je v isti kategoriji zmagal Novak (AMD Ljubljana Moste) pred Urošem Langerholcem (AMD Ptuj). V kategoriji do 125 ccm je slavil Renato Lisjak (AMD Piran). Med ekipami je zmagala vrsta AMD Ljubljana Moste. I. k.

NAMIZNI TENIS

Prvi krog tekmovanja

V Ljubljani in Ptuj je v soboto in nedeljo potekal prvi krog turnirjev za namiznoteniško prvenstvo Slovenije v obeh republiških ligah. Iste so tekmovali v članih. Člani so tekmovali v Ljubljani, prvo mesto pa je osvojila ekipa Koroška Fužinar pred Kajuhom iz Ljubljane. Ekipa Ptuja je po prvem turnirju še brez zmage. Članice so tekmovali v Ptuj. Tudi v tej konkurenci je vrstni red prvih dveh ekip enak kot pri članih. Ptujčanke so s štirimi zmagami in tremi porazi na petem mestu. I. k.

LETALSTVO

Memorialno tekmovanje v Kraljevu

Od 12. do 14. oktobra je bilo v Kraljevu memorialno tekmovanje športnih pilotov Jugoslavije v spomin na 6000 ustrujenih rodoljubov. 24 pilotov je v deževnem in vetrovnem vremenu tekmovalo v točnem pristajanju, orijentaciji in časovni točnosti. Največ uspeha je imel domačin Mijat Jovanović, drugi je bil Mijo Ban iz Osijeka, tretji Oto Verbančič iz Maribora in četrti Drago Kreplj iz Ptuja. Nastopil je tudi Kostja Kolaric (AK Ptuj) in osvojil sedmo mesto. I. k.

ATLETSKO SREČANJE ŠTIRIH DOLIN

PTUJČANI DRUGI

V soboto 13. oktobra je bilo v Velenju tradicionalno atleško srečanje, dvanajsto po vrsti, atletov Koroške, Pomurja, Šaleške doline in Ptuja. Tekmovali so moški in ženske. Člani v teku na 100, 400, 1500 m in 3000 m ter v skoku v višino in daljavo, suvanju krogle in metu kopja. Članice pa so se pomerile v teku na 100, 400 m, 800 m ter skoku v višino in daljavo ter suvanju krogle. Na programu so bile tudi štafete 4 x 100 m. Tekmovanje je bilo ekipno in posamično. Ekipo sta sestavljala dva tekmovalca v vsaki disciplini. Pri moških so zmagali tekmovalci Šaleške doline, drugi so bili Ptujčani, tretji Korošci in četrti Pomurje. Tudi pri dekletih so bile najboljše Velenjčanke, druge tekmovalke iz Raven, tretji Ptuj in četrti Murska Sobota. Med moškimi je Miki Prstec zmagal v teku na 100 m s časom 11,2, Slavko Feguš je bil tretji s časom 11,3. V skoku v višino je prejel zlato odličje in delil prvo in drugo mesto Dušan Koren, ki je preskočil

190 cm. V metu kopja pa je osvojil drugo mesto. V teku na 400 m je bil Milan Žohar s časom 52,00 drugi. Niko Makovečki je sunil kroglo 12,48 m kar je zadostovalo za četrto mesto. Na 3000 m sta Ptuj zastopala Alojz Lebar in Stanko Hauptman. Prvi je bil četrti, drugi pa šesti. Miki Prstec je osvojil srebrno kolajno tudi v skoku v daljino s 650 cm. Zlato si je priborila tudi štafeta Ptuja 4 x 100 m v postavi Dušan Koren, Milan Žohar, Slavko Feguš in Miki Prstec. Od deklet si je srebrno kolajno pritekla Alenka Solar na 100 m s časom 12,8 s. Irena Lovrec je v teku na 800 m osvojila bronasto odličje, kar velja tudi za Mileno Bele v skoku v višino. Štafeta ptujskih deklet 4 x 100 m je bila v postavi Kerbler, Carli, Šeferko in Solar tretja. S tem tekmovanjem so atleti Ptuja v glavnem zaključili letošnjo sezono. Čaka jih še kros DELA v Brežicah in odprto prvenstvo v deseterboju v Novi gorici.

II. ZRL SEVER — ČLANICE: DI TROKUT-PP DRAVA 16:13 (8:6)

Brez točk iz Rajiča

Igralke rokometnega kluba PP Drava so izgubile tudi četrto zaporedno srečanje. V okviru nepopolnega sedmega kola so v soboto popoldan gostovale v Rajiču, kjer so se pomerile z domačo ekipo DI Trokut, ki je v tem srečanju zabeležila prvo zmago v letošnjem prvenstvu. Srečanje je bilo borbeno, vodila pa sta ga Bernard in Hafner iz Kranja. Zanimivo je, da so Ptujčanke v sredini obeh polčasov bile v vodstvu, tako s 4:2 in 11:10, v nadaljevanju pa popustile in domačinke so tako zabeležile pomembno zmago v boju za obstanek v drugoligaški konkurenci. Velja omeniti, da je vratarka PP Drave Sitsefrajeva ubranila kar 6 sedemmetrov od desetih, kolikor so jih izvajale domače igralke. Podatek, da so Ptujčanke izvajale le tri sedemmetrovke, tudi pokaže na nemoč v napadu. Za PP Dravo so zadetke dosegle: Černe 5, Mumlek 4, Ivančič 3 in Novak 1, pri domačinkah pa je Nikšičeva dosegla sedem zadetkov. Ptujčanke so s tem porazom zdrknile še za mesto nižje. V naslednjem kolu, na sporedu bo to soboto, se bodo na Rijeku pomerile z domačim Zametom, ki je še vedno brez zmage.

I. k.

SNL: ILIRIJA-DRAVA 0:2 (0:0)

ZMAGA V GOSTEH

Drava: Golob, Malek, Kmetec, Šmigoc, Radolič, Matič, Vrabl (Kelen), Čuš, Selič, Skok, Emeršič; Nogometaši pete selekcije NK Drava so dosegli prvo zmago in to na gostovanju v Ljubljani. V borbenem in živčnem srečanju na težkem igrišču so zasluženo zmagali, zadetka pa sta dosegla Selič in Vrabl. Sodnik Berko iz Maribora je pokazal kar štiri rdeče kartone, izključil je tri igralce Drave in enega domačina. Tako imajo Ptujčani še bolj okrnjen igralski kader, kar lahko močno vpliva na prihodnje igre. Drava se je s to zmago z zadnjega prebila na deveto mesto in ima štiri točke, še naprej pa premočno vodi Mercator, ki je zabeležil sedem zaporednih zmag. V nedeljo ne bo ligaških srečanj, temveč povratna srečanja za pokal Nogometne zveze Slovenije. Drava se bo v Murski Soboti pomerila z Muro. Možnosti so skromne, zaradi izključenih igralcev in poraza 0:3 v prvem srečanju v Ptuj. I. k.

SNL — VZHOD

DOMŽALE-ALUMINIJ 0:4

Stadion NK Domžal, gledalcev 150, sodnik Siter iz Velenja. NK ALUMINIJ: Klajnšek, Šmigoc, Kokot, Panikvar, Vinkler, Kozoderc, Dončec, Vindiš, Paučinac, Bek in Krajnc. Nogometaši Aluminija so zanesljivo premagali ekipo Domžal in tako po štirih sušnih kolih osvojili dve dragoceni točki. Gostje so začeli zelo napadalno. Po lepi akciji je Marjan Vindiš povedal moštvo Aluminija v zaslužno vodstvo. Nekaj trenutkov kasneje so domačini imeli dve lepi priložnosti, ki pa jih niso izkoristili. Po predložitvi Kokota pa je najvišje skočil Bek in povišal rezultat na 2:0. V drugem delu so domačini imeli jalovo premoč, gostje pa so dosegli še dva lepa zadetka, dosegla sta jih Vindiš in Kozoderc. V borbenem in fer srečanju je zmaga zasluženo pripadla nogometašem Aluminija, ki bodo naslednjo nedeljo doma igrali z ekipo Kamnika. V prijateljski nogometni tekmi so nogometaši Aluminija premagali ekipo Rač s 5:2. Gostje so najprej povedli z 2:0, vendar so nogometaši Aluminija v drugem polčasu napolnili mrežo gostujočega vratarja. Čeprav so igrali v okrnjeni postavi, so zanesljivo zmagali. Danilo Klajnšek

STRELSTVO — 10. JUBILEJNO ODPRTO PRVENSTVO LJAJO

Ptujčani favoriti v Ljubljani

LJUBLJANA — Ekipa strelskega društva Jože Lacko iz Ptuja bo na bližnjem X. jubilejnem odprtem prvenstvu Ljubljanskega armadnega območja v streljanju v kvalitetni konkurenci (27. in 28. oktober) pravgotovo eden od najvišjih favoritov za najvišja mesta. Nastopilo bo 27 moških in 13 ženskih ekip iz Občinskih štabov za TO, društev in drugih organizacij. Ptujčanom bodo najverjetneje najnevarnejši nasprotniki kranjski strelci, ki bodo tudi sicer izredno „močni“ v pištoli, če bosta nastopila oče in sin Peternel. Razen tega bodo v tej konkurenci streljali še predstavniki sedmih vojaških ekip ter treh strelskih društev izven Slovenije (Split, Novi Sad in Sarajevo). 3. in 4. novembra se bodo pomerili naši najboljši strelci amaterji v množični konkurenci. Prijavilo se je kar 122 ekip, med njimi tudi ZRVS Ptuj. Vsa ta tekmovanja s polavtomatsko in avtomatsko puško ter pištolo bodo na strelišču Rakovnik v Ljubljani. BOJAN SINIČ

OP Streljanje z avtomatsko puško. Posnetek: S. KRŠEVAN

TV spored

TV LJUBLJANA

PETEK, 19. OKTOBRA:

8.55 TV v šoli: Otroški hišni svet, Ruščina, Spoznavajmo svoje telo; 10.00 TV v šoli: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Reportaža; 14.55 TV v šoli — ponovitev; 17.20 Poročila; 17.25 Usoda nekega Charlieja; 17.40 Raznašalci časopisov, mladinska serija; 18.05 »Nadigravanje«, glasbena oddaja TV Beograd; 18.35 Obzornik; 18.45 Živci, kako jih lahko popravimo, oddaja iz cikla Človekovo telo; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Slovenski krajci med seboj (Ljutomer: Šentjernej); 21.35 Petrocelli — serijski film; 22.25 TV dnevnik; 22.40 Jazz na ekranu: Oddelek 8, 1. del;

SOBOTA, 20. OKTOBRA:

8.00 Poročila; 8.05 Z besede in sliki: — A. Martić: Punčka; 8.20 Jacek in čarobna lučka, otroška serija; 8.35 Vrtec na obisku: Pri urarju; 8.50 Tehnica za natančno tehtanje; 9.20 Celodnevna šola, oddaja koprške TV; 9.55 Po sledeh napredka; 10.25 Dokumentarna oddaja; ... A. Tolstoj: Trnova pot; 15.05 Poročila; 15.10 Mladinski film; 16.25 Nogomet Olimpija—Osijek; 18.20 TV kašipot; 18.35 Naš kraj; 18.45 Človek naš vsakdanji, humoristična odd.; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 L. N. Tolstoj: Ana Karenina; 20.55 Kako se oblačimo; 21.00 Dnevi slovenske zabavne glasbe; 22.15 TV dnevnik; 22.30 Stara devica, francoski film;

NEDELJA, 21. OKTOBRA:

9.20 Poročila; 9.25 Za dobro jutro: Ansambel F. Flereta; 9.50 TV kašipot; 10.05 Deklica in deček, mladinska serija; 10.55 Velika šolska ura — iz Kragujevca; 11.55 Mozaik; 12.00 Ljudje in zemlja; Botanik, dokumentarni film; Koncert ob mednarodnem letu otroka, posnetek iz Helsinkija; Poročila; Madrid - I. del iz cikla Popotovanja; Kako se oblačimo; Športna poročila; Rusalka — češkoslovaški film; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 S. H. Sani: Veter in hrast — V TV Priština; 21.05 Cerkev v Latinski Ameriki; 21.45 TV dnevnik; 22.00 Risanka; 22.05 Športni pregled.

PONEDJELJEK, 22. OKTOBRA: 8.55 TV v šoli: Pravljica, Istrske freske, 1. del; Modra okna; 10.00 TV

v šoli; 11.10 TV v šoli; 14.55 TV v šoli — ponovitev; 16.00 TV v šoli — ponovitev; 16.15 Kmetijska oddaja TV Beograd; 17.15 Poročila; 17.20 Pobjegli robot, glasbena pravljica; 17.35 Botanik, dokumentarni film; 18.00 Organizacija dela kot izhodišče delitve; 18.20 Šolarjeva abeceda ustne higijene, Zobozdravstvo; 18.30 Obzornik; 18.45 Mladi za mlade; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 J. Larriaga: Sitnež, francoska TV drama; 21.55 TV dnevnik; 22.10 Kulturne diagonale.

TOREK, 23. OKTOBRA:

9.15 TV v šoli: Gozd, Ali ste vedeli, Dnevnik 10; 10.00 TV v šoli; 16.25 Šolska TV: Dobro videti in biti dobro viden, Projekcija geografskih kart, Kaj je dokumentarni film; 17.25 Poročila; 17.30 Poletne kulturne prireditve; 18.00 Palčki nimajo pojma; 18.30 Mozaik; 18.35 Obzornik; 18.45 Reportaža; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Živeti drugače, dokumentarna oddaja; 20.40 H. Sienkiewicz: Rodbina Polanieckih; 22.00 TV dnevnik; 22.15 Komorna glasba skozi stolca.

SREDA, 24. OKTOBRA:

9.30 TV v šoli: Za učitelje, Prebivalstvo zemlje; 10.00 TV v šoli; 17.30 Poročila; 17.35 Z besedo in sliki — V. Arhar: Hej konjiček, — hi; 17.50 Potovanje v deželo lutk; 18.20 Mozaik; 18.25 Ne prezrite; 18.35 Obzornik; 18.45 Na obisku pri ansamblu Alhambra, Sarajevo; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Film tedna: Hem-pov bife, švedski film; 21.50 Miniature: Kristalni rubin; 22.05 TV dnevnik.

ČETRTEK, 25. OKTOBRA:

9.10 TV v šoli: Moj rojstni kraj; Matematika, TV vrtec; 10.00 TV v šoli; 10.30 TV v šoli; 15.45 Šolska TV: Dobro videti in biti dobro viden, Projekcija geografskih kart, Kaj je dokumentarni film; 16.45 Poročila; 16.50 Jacek in čarobna lučka; 17.05 Puščava, Namib, angleški dokumentarni film; 17.55 Na sedmi stezi; 18.30 Mozaik; 18.35 Obzornik; 18.45 Tehnica za natančno tehtanje; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Tretja razsežnost; 22.00 TV dnevnik.

Komisija za volitve in imenovanja Skupščine občine Ptuj po 89. členu zakona o osnovni šoli (Uradni list SRS, št. 9/68, 14/69 in 19/74)

razpisuje prosta dela in naloge

ravnatelj osnovne šole „Franc Belšak“ Gorišnica

- Kandidati morajo izpolnjevati pogoje določene z zakonom o osnovni šoli
- Biti družbenopolitično aktivni in moralno politično neoporečni.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo najkasneje v 15 dneh po objavi razpisa Komisiji za volitve in imenovanja Skupščine občine Ptuj, Šrbski trg 1.

KOMISIJA ZA VOLITVE IN IMENOVANJA

Kanček modnih novosti tudi v Ptuj

Pred nami je vsakoletna MIP-ova modna revija, letošnja bo v petek, 12. oktobra ob 19. uri v športni dvorani Mladika. Tudi letoš bodo modne novosti znanih jugoslovanskih modnih kreatorjev in tovarn, sodelovala pa bo tudi tovarna obutve Peko, predstavili manekeni iz Ma-

ribora, ki jih vodi Pavla Mavrin. Seveda bodo predstavili jesensko zimske kolekcije, ki so v tem trenutku aktualne.

Petkovo revijo bo popestril s svojim nastopom tudi znani pantomimik Andres Valdes, na električno harmoniko pa bo igral Željko Cener. Vstopnice za modno revijo lahko kupite v tekstilnih prodajalnah trgovskega podjetja MIP, ki vas vabi na svojo vsakoletno prireditev.

N. D.

Ogled rock opere Čarovnica z Griča

Turistično društvo Ptuj pripravlja ogled zanimive rock opere Čarovnica z Griča v koncertni dvorani Vatroslav Lisinski v Zagrebu. Za obiskovalce iz Ptuja bo predstava 10. novembra ob 19.30. Prijave se lahko do 23. oktobra v Turist biroju v Ptuj, kjer boste prejeli tudi podrobnejše informacije. Prijave sprejemajo vsak delovnik med 8. in 18. uro.

kino

PTUJ: Četrtek, 18. in petek 19. oktobra: ROKA SMRTI hongkon. barv. CS karate film; Sobota, 20. in nedelja 21. oktobra: NESKONČNA NOČ angl. barv. thriller, v nedeljo ob 10. in ob 16. uri bo ANICA IN ANDY, am. barv. risanka; Torek, 23. in sredo 24. oktobra: FEDORA am. barv. vstav. ljubezenski film, v sredo ob 20. uri SVETNIKI IN DIAMANTI, it. barv. pustolovski; Četrtek, 25. oktobra SVETNIKI IN DIAMANTI, it. barvna pustovka, ob 20. uri POLICAJ PROTI TOLPI it. barv. kriminalka.

Dežurstvo prehrambenih trgovin:

SOBOTA, 20. oktobra
— prodajalna KOLONIALE

SOBOTA, 27. oktobra
— prodajalna MARKET

mali oglasi

PRODAM trošena in trgana jabolka. 1 kg stane 2,50 din. Peter Horvat, Muretinca 68, Gorišnica.

V VARSTVO dam dva otroka, dve in tri leta. Marta Osterc, Žnidaričevo nabrežje 8, Ptuj.

PREKLICUJEM veljavnost zaključnega spričevala osnovne šole Bratov Reš. Destrnik na ime Alojz ARNUŠ.

ENOLETO staro trajno gorečo peč na trdo gorivo prodam. Slavko Kolednik, Pobrežje 91. Videm pri Ptuj.

PRODAM novo električno kitaro »SOLIST.« Naslov v upravi ali na telefon: 772—131, interna 331.

VW 1300 z novim motorjem in neparno številko prodam. Irma Sever, Ptuj, Nova vas 9.

LADO STANDARD ugodno prodam. Informacije na telefon: 772—936.

PRODAM osební avto AUDI 100, letnik 1971, neparna številka, registriran do avgusta prihodnjega leta. Slavko Novak, Spindlerjeva 1, Ptuj. (Rogozniška cesta).

ŠKODO — 1000 MB za rezervne dele prodam za 3.500.- din. Naslov v upravi!

AUSTIN 1300 v voznem stanju prodam. Cena je 15.000.- din. Franc Simonič Dornava 132, Moškanjci.

PRODAM kuhinjski štedilnik Trajno gorečo peč, peč na olje in PONI EXPRES (kolo na motor). Vrečar, Štuki 26, Ptuj.

MIRNEMU dijaku oddam sobo. Naslov v upravi!

MLADA družina z leto dni staro punčko išče prazno sobico za dobo 8. mesecev. Naslov v upravi!

MOPED TLS 14, letnik 76 prodam. Alojz Kostanjevec, Lancova vas 97, Ptuj

TRAKTOR FERGUSON 35 prodam. Hinko Mihelač, Pobrežje 73. Videm pri Ptuj

KUPIM termoakumulacijsko peč. Hugo Sneiderger, Ormoška 4, telefon: 771 041 (interna 336).

SKORAJ novo trajnogorečo peč KÜPPERSBUSCH prodam. Papež, ulica Borisa Kraigherja 19.

PO UGODNI CENI prodam komplet bobne znamke »AMATTI«. Branko Donaj, Nova vas 52, Markovci.

LTH servis TEHNOHLAD Ormož vzame v uk vajence, ki imajo veselje do dela pri popravilu in vzdrževanju hladilne in pralne tehnike. Pogoj je končana osnovna šola. Informacije dobite po telefonu 70-255, ali 771-823.

OBVEŠČAMO

vse uporabnike lokalne ceste št. 17a v Zamušanih, da bo ta zaradi izvajanja del na rekonstrukciji železniške proge zaprta za cestni promet na nivojskih križanjih z železnico in sicer:

— v km 29 + 200 od 18. do 19. oktobra 1979 in

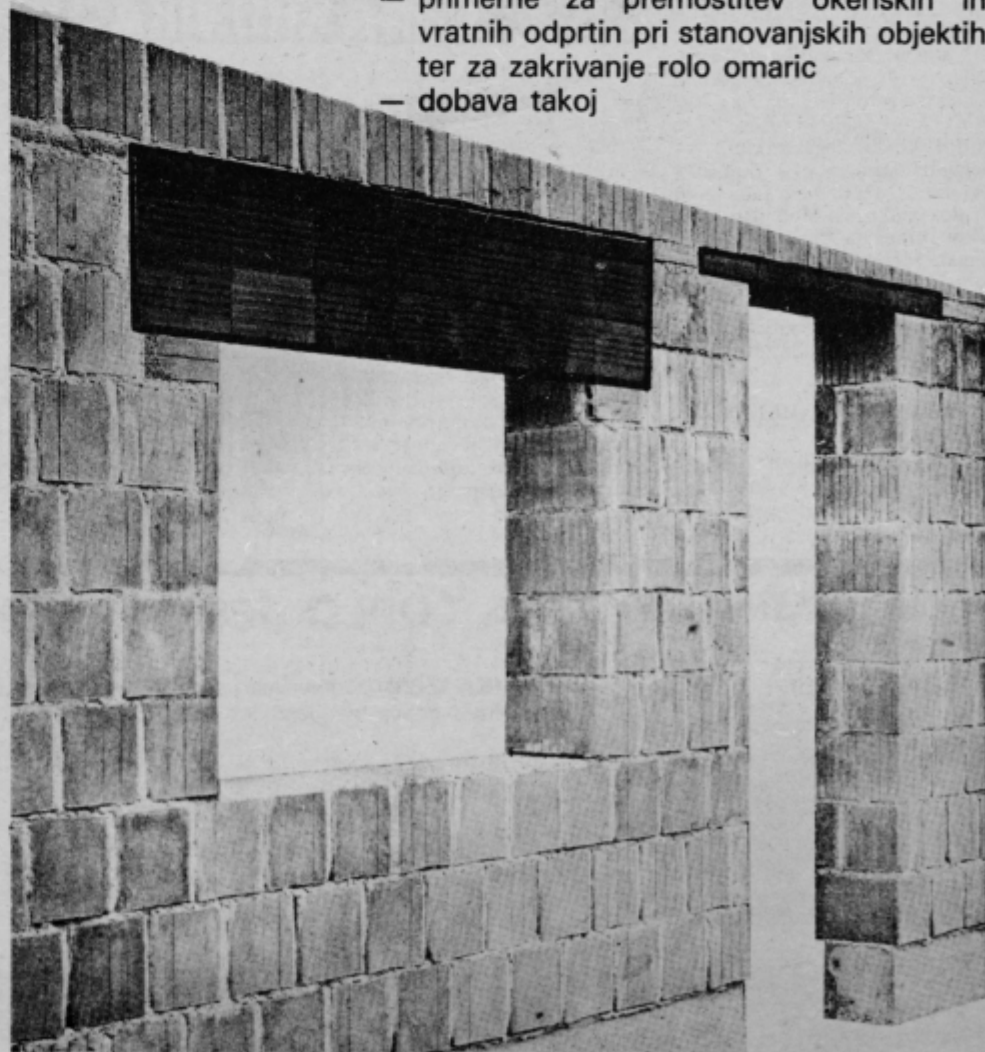
— v km 28 + 950 od 20. do 22. oktobra 1979
Oddelek za gospodarstvo in urbanizem SO Ptuj

OPEKARNA PTUJ/PTUJ

Za hitro in cenejšo gradnjo vam priporočamo novost

MONTAŽNE PREKLADÉ

- preprosta gradnja brez opaževanja
- lahka, odlična izolacija
- zagotovljena statična varnost
- primerne za premostitev okenskih in vratnih odprtin pri stanovanjskih objektih ter za zakrivanje rolo omaric
- dobava takoj

ZDRAVSTVENI CENTER PTUJ — ORMOŽ TOZD REŠEVALNA SLUŽBA Vošnjakova 5 Ptuj

razpisuje po sklepu 16. zbora delavcev z dne 17. oktobra 1979

JAVNO LICITACIJO

za prodajo vozila Opel Rekord 1700 D, leto izdelave 1972, v voznem stanju. Izklicna cena je 60.000 dinarjev in prometni davek.

Licitacija bo na dvorišču Reševalne postaje Ptuj, Vošnjakova ulica 5, 23. oktobra 1979 ob 8. uri.

Ženski avto rally in srečanje članov

Okrog 1.800 članov ima ptujsko AMD in redkokdaj se srečajo, le na skupščini. Zato se je turistična komisija pri društvu odločila organizirati piknik za vse člane, popestrila pa ga je z ženskim avto rallyjem. Žal se je sobotnega srečanja kljub lepemu vremenu udeležilo skromno število članov, rallyja pa 16 voznic, ki so preizkušale svoje vozniške sposobnosti.

Start je bil pred društvenimi prostori, kjer so tekmovalke in člani časovnih kontrol naravnali ure — posodil jih je pokrovitelj tekmovanja trgovsko podjetje Emona Merkur Ptuj. Žal je treba povedati, da so bile ure približno tako točne kot JAT-ova letala in zato čas vožnje v končni uvrstitvi

ni bil veljaven. Voznice so peljale skozi Rogoznico, Podvince, Pacinje v Mostje, nato v Dornavo, Mezgovce, Moškanjce, Gorišnico in skozi Muretnice na Borl. Z Borla so odpeljale skozi Stonjce in Bukovce v Markovce, kjer so opravile prvo spretnostno vožnjo. Vožnjo so nato nadaljevale skozi Ptuj mimo Ptujskih toplic na kartodrom in tam opravile še drugo spretnostno vožnjo. S tem pa tekmovalke še ni bilo zaključeno, saj so se tekmovalke pri lovskega doma LD Kidričevu pomerile še v streljanju z zračno puško.

Treba je reči, da je vožnja potekala v pravem tekmovalnem vzdušju — motorji so rohneli, zavore škripale in voznicam je lil

Spretnostna vožnja je bila kar trd oreh za tekmovalno razpoloženje tekmovalke. (foto V. Pešec)

pot v potokih. Tekmovanje se je končalo brez nesreč, pa tudi vse tekmovalke so prispele na cilj in ob koncu s tresočimi rokami opravile še streljanje in to kar dobro, čeprav so imele nekatere prvič v rokah zračno puško.

Med 16 tekmovalkami so se najboljše odrezale N. Dobljekar, Z. Lah, M. Lenart, J. Petrovič in A. Šeruga, ki so prejele pokale pokrovitelja. Emone-Merkur, vse

tekmovalke pa so prijele tudi diplomo.

Na družabnem srečanju, ki je bilo pred lepo urejenim lovskim domom v gozdčiki pred Kidričevim, so tekmovalke kar lep čas burno pripovedovale o svoji vožnji, obžalovale storjene napake in se na koncu vse skupaj veselile, saj so se udeležile tekmovanja po načelu — važno je sodelovati ... N. D.

ZADNJI PRIREDITVI

Danes zvečer bo v ptujskem mestnem gledališču gostoval ansambel Slovenskega narodnega gledališča iz Celja z »Zenitvijo«, zadnja in zaključna prireditev letošnjih kulturnih srečanj, ki potekajo v znamenju jubilejev partije, SKOJ-a in sindikatov, pa bo v soboto, 20. oktobra.

V ptujskem gledališču bo akademija ob 60-letnici DPD »Svoboda« Ptuj hkrati z zaključkom srečanj, ki so tudi letos potekala pod pokroviteljstvom KBM s poslovno enoto Ptuj.

Srečko Majcenovič — državni prvak v streljanju

Ptujski strelci že vrsto let sodijo med najboljše strelce v državnem merilu. Tako so vitrino z latorikami v zadnjem času obogatili z novimi dosežki. Srečko Majcenovič, sicer član invalidskega športnega društva »Borec« Ptuj je na državnem prvenstvu invalidov v mnogoboju in streljanju z zračno in MK puško, ki je bilo 6. in 7. oktobra v Ohridu, osvojil v skupini G — 3. streljanju z MK puško z rezultatom 159 krogov, državni naslov. To je že drugi velik uspeh strelca Majcenoviča, saj je že v letu 1978 bil republiški prvak v streljanju z zračno puško z rezultatom 173 od možnih 200 krogov.

101. rojstni dan Marije Hrženjak

Danes praznuje svoj 101. rojstni dan najstarejša ptujčanka Marija Hrženjak iz Langusove ulice v Ptuj. Ko smo jo obiskali, nas je pričakala vesela in nasmejana, da ji človek nikoli ne bi prisodil toliko let. Na še večje presenečenje smo jo zmotili med branjem časopisa — pa brez očal, le kdo bi si mislil. Mirno je vstala s postelje si odela haljo in ruto in že je bila na voljo. »Veste«, je dejala, »saj še berem brez očal, samo tako na drobno vse piše pa me to muči. Naslove najlažje preberem.« Danes so srečno in kljub letom čilo in zdravo Marijo Hrženjak na njenem domu obiskali predstavniki SO in krajevnih skupnosti Ptuj ter socialnega skrbstva občine Ptuj.

Sopek in krepak stisk roke je Marijo še bolj osrečil — naj jo osrečijo tudi tele vrstice. Pa še mnogo zdravih let draga Marija! —OM

Marija Hrženjak iz Ptuja, sedaj že v 102. letu — le kdo bi ji prisodil toliko (Foto: M. Ozmeč)

DNEVI SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE LJUBLJANA '79

Občinstvo iz Ptuja izbralo najbolj priljubljene popevke

V ljubljanski hali Tivoli se bo noč prišel osemnajsti mednarodni zabavni glasbeni festival »Dnevi slovenske zabavne glasbe 79«. V prvih dveh večerih bodo občinstvu predstavili 17 novih slovenskih popevk, v soboto zvečer pa bodo finale z izvedbo nagrajenih popevk.

Občinstvo iz več krajev Slovenije pa je vse popevke v tonski izvedbi že slišalo. Tako so se v studiu Radia Ptuj v ponedeljek zvečer sestali člani komisije občinstva občine Ptuj. Vseh skupaj je bilo devet. Zastopane so bile različne strukture poklicev, v komisiji pa sta sodelovala tudi naš glasbeni urednik Ivo Ciani in glasbeni urednik radijskega glasbenega programa Djuro Penze. Sicer pa je najbolje da popevkam prisluhnete sami, če ne prej v soboto, ko bo RTV Ljubljana sklepno prireditev direktno prenašala.

Fotovest: M. Ozmeč

Kam s krompirjem?

O problemih odkupa krompirja smo že pisali. Rekli smo, da je tudi letos s krompirjem veliko problemov in res je temu tako. Letos spomladi je KZ Ptuj sklenila pogodbo z znanimi kupci za okoli 2 milijona kilogramov krompirja.

Danes, ko je krompirja v kletih dovolj, pa ga kupci ne odkupujejo tako kot so se dogovorili. Kupca namreč ne zanima visoka cena, krompir hoče za tri dinarje ali celo manj. Trenutno imajo kmetovalci — zadržniki KZ Ptuj na Dravskem in Ptujem polju v kletih še 120 vagonov krompirja. Opravičeno se sprašujejo, kam z njim.

Nekaj rešitev je kmetijska zadruga v ponedeljek našla. Zadruga enota KZ Markovci je kmetovalcem organizirala prodajo krompirja in sicer gostinskim lokalom temeljne organizacije združenega dela Haloški biser KK Ptuj.

zk

Takšnih kolon si kmetovalci zagotovo še želijo, seveda pod pogojem, da krompir prodajo. (foto: JOS)

DELOVNA NEZGODA V DOLANAH

V soboto, 13. oktobra ob 14. uri se je zgodila delovna nezgoda ob silosu za krmo v Dolanah last KK Ptuj. Do nezgode je prišlo, ko je voznik kmetijskega traktorja — neevidentiranega — Stanislav Dobratič iz Dubrave 1 tlačil travo v silos za krmo. Med tem se je silosu približala Marija Hbjanč iz Dolan 5 ter se postavila obid silosa. V tistem trenutku pa je Dobratič zapeljal vzvratno pred izhod silosa in tako zadel Hbjančev z desnim zadnjim blatnikom.

NENADOMA S PARKIRNEGA PROSTORA

Do nezgode je prišlo v ponedeljek, 5. oktobra ob 9.50 v Osojnikovi ulici v Ptuj, zaradi izsi-

ČRNA KRONIKA

V dneh od 8. do vključno 15. oktobra so miličniki postaje milice Ptuj in njenih oddelkov posredovali v treh prometnih nesrečah in v eni delovni nesreči. Smrtnih žrtev niso zabeležili, dva osebi sta bili hujše tri pa lažje telesno poškodovani. Materialna škoda je neznatna saj znaša le okoli 2.000 dinarjev. Med vzroki nesreč je tokrat na prvem mestu ponovno izsiljevanje prednosti, kot vzrok pa je v dveh primerih tudi tehnična pomanjkljivost osebnih vozil.

ljevanja prednosti. Voznik kolesa z motorjem S. G. je peljal proti Gregorčičevemu drevoredu. Ko je peljal mimo železniške postaje, je s parkirnega prostora nenadoma pripeljala voznica osebnega avtomobila Jožica Fendre iz Ilčeve 15 v Ptuj in tako zaprla pot vozniku S. G. Pri trčenju je S. G. s sopotnikom Slavkom Elračem iz Brega pri Majšperku padel po cestišču.

IZSILIL PREDNOST

V ponedeljek, 15. oktobra o 14.35 se je zgodila prometna nezgoda na cesti 8. avgusta v Rogoznici. Voznik motornega kolesa Janko Kuhar iz Sovjake je peljal iz Ptuja proti Podvincem, ko mu je iz Carmonove ulice z desne nenadoma pripeljal voznik osebnega avtomobila — kombija Martin Plešec iz Anželove 3 v Ptuj.

2. OBMOČNO SREČANJE PESNIKOV IN PISATELJEV

Angažirano pisateljevanje

Kar držalo bo, da mladi že zelo zgodaj pričnejo razmišljati o svojem okolju, o sebi, življenju, ljubezni, dvomu itd. Da je temu res tako, priča ponedeljkova okrogla miza pesnikov in pisateljev začetnikov, ki so se zbrali na drugem območnem srečanju. Zarezati ledino v literarno ustvarjalnost je težko, kajti kot je dejal član žirije France Forstnerič, je jezik nenavadno in zahtevno glasbilo.

Tega se zavedajo tudi mladi ustvarjalci, kajti v razpravi so

literati kritično ocenjevali svoje delo, pristop k pisateljevanju, možnosti uspeha in podobno. Žirija je v Ptuj povabila 12 avtorjev, sedem jih je izbrala za območno srečanje, dva pa za srečanje, ki bo v februarju v Gradišču. Poudariti je treba, da je letošnje območno srečanje, ki je sodilo v okvir letošnjih sedmih kulturnih srečanj, uspelo po udeležbi avtorjev, ni pa uspelo po množičnosti in odzivnosti ostalih ljudi, predvsem mladih.

Mladim avtorjem je potrebno mentorstvo, našli pa ga bodo pri občinskih zvezah kulturnih organizacij, pri reviji MENTOR in republiškem odboru za literaturo pri ZKO Slovenije, ki ga vodi pisatelj in dramatik Peter Božič. Pot jim je nakazana, potrebno pa je izobraževanje, branje, sodelovanje s starejšimi in izkušenimi pisci. Kdor ni uspel letos, naj poskuša prihodnje leto. Nekega dne bo pot prosta in utrinki življenja, dela, dvoma in ljubezni bodo pričujoči v romanu ali pesniški zbirki na knjižni polici. To je tudi želja vsakega ustvarjalca: dokazati in pokazati se!

Zvečer, po okrogli mizi, so člani literarne skupine pri Klubu mladih Ptuj pripravili literarni večer, ki je tako še popestril ponedeljkovo srečanje. Zadovoljni smo odhajali. Nasvidenje na tretjem območnem srečanju, je bila še najboljša beseda ob slovesu.

zk

RODILE SO:

Hermina Simonka, Gibina 4 — deklico; Dragica Lah, Hum 94 — Natašo; Marjana Kovačič, Zg. Hajdina 37 — deklico; Ana Muršec, Biš 36 — Milana; Vekoslava Šegula, Skorba 50 — Dušanko; Darinka Bratec, Podvinci 130/b — Dušano; Stefanija Pajtler, Veliki Brebrovnik 51 — deklico; Stanislava Siviloti, Opekarniška 1, Ormož — Mitja; Ana Hbjanč, Jurovci 1 — deklico; Stanislava Šoštar, Prešernova 25 — dečka; Magda Brenčič, Zihlerlova ploščad 20 — deklico; Violeta Hbjanč, Poštena 3, Ormož — dečka; Ana Veldin, Ormoška 6 — Patričijo; Silvestra Breg, Apače 222 — Matejo; Marina Hadžijaj, Kraigherjeva 19 — dečka; Terezija Meško, Lahonci 6 — Bredo; Ana Čuš, Sakušak 52 — deklico; Helena Cvetko, Krčevina 38 — deklico; Marija Furjan, Hrastovec 45 — dečka; Anica Dodel, Apače 296 — Dušanko; Zdenka Savič, Kidričevo 9 — Borisa; Neža Zunkovič, Sikole 20 — deklico; Katarina Janženkovič, Rakovci 7 — deklico; Milica Lačen, Kungota 66 — dečka; Anica Vaupotič, Ivanjkovci 27 — dečka; Olga Galovič, Ljutomerska 2, Ormož — Ljiljano; Albina Hajšek, Sestrže 35 — Leopolda; Kristina Novak, Tomaž 20 Vasja; Tilčka Pauman, Pobrežje 66 — Matejo; Marija Horvat, Kočice 47 — deklico; Darinka Dravec, Vičanci 54 — Andrejko; Frančiška Čeh, Biš 14 — dva dečka; Ljudmila Preložnik, Zihlerlova ploščad 13 — dečka; Ivanka Zumer, Hajdoše 66 — dečka.

POROKE:

Antun Modlić, Ljubljana Šmartinska 113 in Marta Vojsk, Zagorci 7; Vinkovci Mašek, Frankovci 33 in Alojzija Ivanuš, Loperšice 27; Jožef Napast, Cirkovce 12 in Albina Goričan, Pongerce 12; Drago Toplak, Zlatoličje 91 in Neža Jerič, Dragonja vas 4/b; Milan Pučko, Novinci 37; Josko Radal, Murkova 7 in Jožica Kurbus, Placar 14; Ivan Kobalc, Ruše, UL ruške čete 4 in Kristina Purš, Skrblje 4.

UMRLI SO:

Janez Šel, Janški vrh 19, roj. 1898, umrl 6. oktobra 1979; Aleš Prelog, Cirkulane 29, roj. 27. 9. 1979., umrl 7. oktobra 1979; Ivanka Accetto, Maribor, Prešernova 29, roj. 1902, umrla 9. oktobra 1979; Marjeta Lenart, Moškanjci 58, roj. 1926, umrla 9. oktobra 1979; Franc Zumer, Sp. Sveča 10, roj. 1949, umrl oktobra 1979; Marija Viher, Zagorci 16, roj. 1925, umrla 10. oktobra 1979; Ljudmila Leban, UL. B. Kraigherja 17, roj. 1898, umrla 9. oktobra 1979; Rosa Žunkovič, Volkmerjeva 10, roj. 1902, umrla 13. oktobra 1979; Franc Nigerl, Slovenja vas 1, roj. 1913, umrl 15. oktobra 1979.

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO—TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5. poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik MIHAEL GOBEC, odgovorni urednik FRANC FIDERSEK. Uredništvo in uprava Radio-Tednik telefon (062) 771-261 in 771-226. Celotna naročnina znaša 200 dinarjev, za tujino 300 dinarjev. Žiro račun SDK Ptuj 52400—603—31023. Tiska CGP Mariborski tisk. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu spada TEDNIK med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

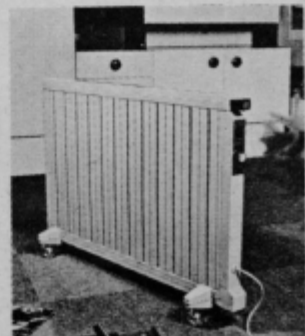
ZA TOPLO JESEN IN ZIMO

VELIKA IZBIRA ogrevalnih naprav za osnovno in dopolnilno ogrevanje na trda in tekoča goriva, na električno energijo ter na plin.

Za ekonomično ogrevanje vam priporočamo TERMOAKUMULACIJSKE PEČI različnih moči

POTROŠNIŠKI KREDITI
DOSTAVA NA DOM

prodajalna TEHNIKA Lackova 5

emona

merkur

ptuj

— 25 let kvalitete

